[illegible]

دیگر

سخن عشق جز بیار مگو

س ن ۲ ل خ ش ق ی ن ۲ ز ب ی ا ر م گ و

آن شاه بتان نمود با حسن و جمال چون ماه نو خطی گوئی که الف نقطه مثال

شد عشق دلم چو جلوه کند معشوق گفتم که مبارک باد ... نرسیم زوال

[illegible]

بازنگاری [illegible] بنائی [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

قطعه در نظام [illegible]

اگر [illegible] شاه [illegible] مطلع [illegible]

ز شمار [illegible] اگر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

عبید

صاحبا عید بر تو میمون باد　هر ساله که [illegible]

عید غیر از رخت [illegible]　[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

سرود معرایانی عشق کده قال که خوش [illegible] سرایان بوستان جمال [illegible]

[illegible] صافی عندلیب [illegible] که [illegible] نغمه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حسن یار چشمان [illegible]

از خال محبوب [illegible]

از [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

دست [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] که با شرح حال [illegible]

[illegible] را [illegible] بجلوس [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بالجمله چون خاطر [illegible] سرور [illegible] و [illegible] دریا

ظلم [illegible] معاندت [illegible] و شکست [illegible]

[illegible] بعد [illegible]

با [illegible]

[illegible] با [illegible] و با [illegible]

[illegible] با [illegible]

[illegible] سر [illegible] با [illegible]

فضایل و [illegible] حالات [illegible] است [illegible]

[illegible]

[illegible] لازم است خصوصا [illegible]

که [illegible]

[illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible] احوال [illegible]

[illegible] باحیای [illegible]
[illegible]
[illegible] معتدل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

حد وجود [illegible] از نقطه [illegible] النفس [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تا غایت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] البیت [illegible]

[illegible]

که شنیده [illegible] آن [illegible] که [illegible] اولاد [illegible]

[illegible] شوق [illegible] و [illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible] دیگر [illegible]

[illegible] در [illegible]

[illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible] در [illegible] که [illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] از [illegible] برکت [illegible] و [illegible] صاحب [illegible] دلکش ۱۳

[illegible] عبارت [illegible]

[illegible] ۳

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که این نسخه را بسبب حجم اتفاق افتد [illegible] بیشتر [illegible]

و بعضی الفاظ [illegible] یافت که [illegible] از پایه [illegible]

و [illegible] و مجموع [illegible] احتمال [illegible] و بعضی [illegible]

و بعضی [illegible] بسبب [illegible] با وجود آنکه [illegible]

[illegible] رفت [illegible]

و [illegible] حق [illegible]

[illegible]

[illegible] شرح [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] فواید

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

شکر و [illegible] لفظ [illegible] سخن که تا به پای [illegible] زبان [illegible] آید [illegible]

تا از [illegible] الفاظ [illegible] بالا [illegible] بعضی [illegible]

سخنها [illegible] فصاحت و [illegible]

[illegible] اصل [illegible] عبارت [illegible]

[illegible]

[illegible] صفت [illegible] کرده [illegible]

[illegible] سخن و نقل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible] سخن [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الستند و تحصیل [illegible] جسم [illegible] جلال [illegible] تصحیح [illegible]

[illegible] یک [illegible] که کمان [illegible] استاد [illegible] ستایش [illegible] اصحاب [illegible] است [illegible]

[illegible] خود [illegible] میکنند و [illegible] آلت [illegible] در [illegible]

آفتاب [illegible] مثقال [illegible]

[illegible] که [illegible] خط خوبان [illegible] مشک [illegible] است [illegible]

که [illegible] صحیفه [illegible]

[illegible] بعد [illegible]

[illegible] خود [illegible]

[illegible] مثقال [illegible] و [illegible]

[illegible] واجب [illegible]

[illegible] جلال [illegible]

[illegible]

[illegible] کلام [illegible]

[illegible]

[illegible]

بزی

بین دعا ابر رحمت [illegible]

[illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چاره از [illegible] ایمان [illegible]

و [illegible]

معرفت [illegible] آسمان [illegible]

خدمت [illegible]

[illegible]

چه حق جز آن که گفته شد نیست عقل یکی کرده چون حقیقت محبت با [illegible] [illegible] [illegible]

که [illegible] گفته [illegible] [illegible] شرک [illegible] [illegible] ایمان [illegible] حقیقت [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] عبارت [illegible] [illegible] [illegible] که در [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] گفته [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] قبول [illegible] [illegible] عرفان [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ایمان [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] و محبت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] السلام [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] محبت [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] حقیقت [illegible] محبت [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] حق با باطل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

او

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] شوکت و [illegible] ۱۰۴۱

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و در بحر [illegible] و امتداد [illegible] عقل [illegible] صرف [illegible]

[illegible] اکره [illegible] لیفیتی [illegible] چرخ [illegible]

[illegible] کله [illegible] و عادلیت بعالم [illegible] ساحته [illegible]

[illegible] اولدی [illegible] و رعیت [illegible] و عدالت [illegible]

[illegible] و اول [illegible] اولدقچه [illegible] عدالت [illegible]

حقیقت [illegible] عدل [illegible] و دیباچه [illegible] کلی [illegible]

که [illegible] الانصاف [illegible] سیره [illegible]

[illegible] لطف [illegible] اکر [illegible] بر [illegible] لطف

[illegible] ست [illegible] ارجحیت [illegible] اولور [illegible]

و حق [illegible] بیع [illegible] عدل [illegible]

[illegible] با [illegible] عقل [illegible]

[illegible] عدل [illegible] الانصاف [illegible]

[illegible] اولنه [illegible]

[illegible] عدل [illegible] اکر [illegible]

[illegible] عدل [illegible] عقل [illegible]

[illegible]

بیت

روشن چو دل [illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در جهان ملک رشته الاعداد بیان او و دین محمد بیان برده ای کرد از رخ هیچ [illegible]

جهانیان بسته و قفل که از در گنجینه بر داشته بر دین سخن چنیان انعکاس طبع

انجمن و در بستان [illegible] مقام سوال و فلک ماه و خورشید در ره خوان نوال کرده

و ستاره طلب [illegible] در او خواب بیند صباح و از باغ غنچه ای گل گل را [illegible]

طلسم عکس گل شکفته از نسیم [illegible] غنچه خواهد [illegible] نعمت او و مرده

[illegible] نسیم [illegible] کار گلی با رقعات [illegible] میزان صورت [illegible]

از زمانه [illegible] حصول [illegible] وصول اکبر دولت [illegible]

اوان کمال است با [illegible] دولت قلم [illegible] قضا و قدر و وجود [illegible]

مرکب [illegible] بر آنات جمع بودست [illegible] در جهان [illegible]

بجز [illegible] قلم [illegible] سجود [illegible] عالی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تا این غایت در عشق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible] عاشق [illegible]

[illegible]

[illegible]

عشق [illegible] عشق [illegible]

عشق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible]

کلمات القلوب حقیقت ربا از ان اصحاب عالی الحجاب سر دان معرفت کاملی

منظور نظر کشف کنند و بدان از التصور ما را ک دلیل سعرفت از رو طالب حق و باز تحصیل

کوه و دریا خلق با علامت جمع هر لفظ چو جسم کمال تحقیق و با الرحمن کرسی

حقیقی با جمیع عالم ارادت او که جوهر عا ... دولت شمال دولت و با کسر بر دو

خدا سبحان ارت سجات جمع حرف قدرت عشق ... و باز ... و با بعد

صلاح و ... معنوی ... الله ... کل ...

قوام ... جمله ... عالم ... ک ...

کنجور ... فرانی ... بر ... بود ... شوق ...

... اللهم ...

بیک ... الله ... حقایق ...

... الا ...

... الملکوت ... الله ...

... الله ...

... حقایق ... آیات ...

... الله ...

... الله ...

فی ...

[illegible]
دل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

و دریافت [illegible]

[illegible]

[illegible]

مناسبت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مقام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بنا و بعد با عنایت الله ... باره ... سعد ... و اشارت و خوشنودی ... [illegible]

... پیشکش ... بیاورد ... [illegible]

... سید ... الله ... ملک ... و وقایع احوال

... [illegible] ... وقتی ...

کسی ... الالتفات ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بلکه

یک جانب حضور [illegible] شریف [illegible] جناب [illegible]
[illegible] عرض [illegible]
[illegible]
[illegible] مشتری [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
در عرض [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

و چون اکثر عبارات [illegible] احادیث [illegible] با [illegible] که

[illegible] بالعرام [illegible] و [illegible] الا [illegible] نوبت [illegible]

[illegible] و تسلیم [illegible] ترکیب [illegible] کلام [illegible]

[illegible] عقل [illegible] فرع [illegible] تعلیم [illegible]

[illegible] حضرت [illegible] الا [illegible]

[illegible] تعلیم [illegible] تا [illegible]

حاسدان [illegible] اهل [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] خلیل [illegible] اهل [illegible]

[illegible] که [illegible] و [illegible] از [illegible]

[illegible] خلیل [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] حضرت [illegible]

و معجزات [illegible] که حضرت محمد مصطفی صلعم [illegible]

[illegible] تمام [illegible] الا [illegible]

[illegible] علی مرتضی علیه السلام [illegible]

که کلام معجز نظام [illegible] کلام خالق و فوق کلام مخلوق است [illegible]

[illegible] عشق [illegible] عشق [illegible]

[illegible] عالم الغیب [illegible] ابراهیم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible]

[illegible] عشق [illegible]

معروف تعریف گردد [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بالفعل سحر [illegible]
[illegible] خسروان [illegible]
[illegible]

23

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] خبر [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] یاقوت [illegible]

[illegible] آلیم [illegible]

[illegible] افقطر [illegible]

[illegible] جهت [illegible]

[illegible]

[illegible] بالله [illegible]

[illegible] قدرت [illegible]

[illegible] ایچون [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تعالی الذی بنا و فصل در تصنیفات [illegible]

[illegible] این [illegible] اقتضای [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

از [illegible]

[illegible] استنباط [illegible] حرکات [illegible]

[illegible]

[illegible] از تکرار [illegible] مبالغه [illegible]

[illegible] اطلاق [illegible] تضعیف [illegible]

[illegible]

نشست [illegible] فرود [illegible] ناظران گشته مفتون [illegible]

سر [illegible] تماشا [illegible] الرحمن [illegible] که [illegible]

[illegible] بر لسان [illegible] که نکوی النقش فردوس [illegible] النقش

جان بخش از نغمه او [illegible] مرهم [illegible] ادای النقش

النقش [illegible] نغمه [illegible] سال [illegible] و ادای [illegible]

نقش عجیب [illegible] عدد [illegible] نقش [illegible]

کف [illegible] از کل نغمه [illegible] انداز [illegible] نغمه [illegible]

[illegible] نغمه [illegible] و [illegible] حاصل [illegible]

[illegible] بر فرق شنیده [illegible]

[illegible] جان [illegible] تازه [illegible]

[illegible] از [illegible] که [illegible]

[illegible] نقش [illegible] رباعی [illegible]

[illegible] گوش [illegible] نغمه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] جوانب [illegible] بیان [illegible]

حاصل [illegible]

[illegible]

۲۶۳ و [illegible]

بوده [illegible]

جهت [illegible] و مقام [illegible]

[illegible]

[illegible]

و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] نوا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ما [illegible] شنیدن [illegible] که [illegible] الدین [illegible] قلم [illegible]
عشر [illegible] که [illegible] ابراهیم [illegible] است [illegible]
لدی [illegible] ابراهیم است [illegible] که [illegible]
چون [illegible] است [illegible]
خویش [illegible] که [illegible]
جمیع [illegible]
[illegible] که [illegible]
که [illegible] الشیخ [illegible]
در [illegible] که [illegible] خود [illegible]
کرد [illegible]
قطع [illegible] است [illegible]
[illegible]
[illegible] اسلام [illegible]
[illegible] که [illegible]

رعایا و برایا ... [illegible] ... از فتح [illegible]

[illegible] تعمیر [illegible] الله [illegible]

[illegible] الحمد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بیم

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

از

و نیز ای یار خیالی که [illegible] بحوا [illegible] بحوای [illegible]

[illegible] ایشان [illegible]

[illegible] مثنوی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] ... مقربان درگاه ... [illegible] ... عزت

[illegible]

[illegible] ... انبیا ... [illegible]

مذکره ... [illegible] ... اجر و ... [illegible]

[illegible] ... مجلس ... حضرت ... [illegible]

و زبان ... [illegible]

[illegible]

[illegible] ... که ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... که ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عشق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] در عشق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] و [illegible]

نظم [illegible] خوب [illegible]

آن [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

معدن [illegible]

[illegible] والله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سخن [illegible]
[illegible]
[illegible] سخن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] سخن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] رسول [illegible] محمد [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عرض [illegible] خدمت [illegible]

[illegible] قال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

میرزا [illegible] ابراهیم خلیل [illegible]

رساله ملا [illegible] سوم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چو [illegible] نعمان جبینش خود [illegible] خود دست [illegible]

[illegible] ز خاک رفته روان [illegible] لعل لب [illegible]

[illegible] که در حضرت الله [illegible]

[illegible] رسید [illegible] که [illegible] الله [illegible]

لعل [illegible] محمود جهان [illegible]

[illegible] لعل [illegible] شکر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کرامت

[illegible] سید عبدالقادر [illegible]

[illegible]

[illegible] سید [illegible]

[illegible] نظر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خیال لب [illegible] از لعل [illegible] شوق [illegible]

[illegible] الست با آنکه چو [illegible]

[illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible] آن [illegible]

در [illegible]

[illegible]

[illegible]

و [illegible]

[illegible]

و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

حضرت [illegible] و [illegible] انام للدنیا و دیار [illegible]

خطے [illegible] که [illegible] سر برکف [illegible] بار [illegible]

ز [illegible] و شهیدان [illegible] تیغ و [illegible] عز [illegible]

بجا [illegible] چه از [illegible] شعار [illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible] و [illegible] باد [illegible]

در از [illegible] و [illegible] و [illegible]

[illegible] و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در [illegible] و [illegible]

[illegible]

[illegible] از [illegible]

[illegible]

با علی مرتضی [illegible]

که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بار دیگر [illegible]

[illegible]

و کسی که ایمان درست [illegible] از معرفت [illegible]

و لیکن عارفان [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

جانم [illegible] از فراقت [illegible] ضعیف [illegible]
[illegible] جهان و ماندم سالی چو هزار سال [illegible]
۹۰

[illegible] و فاقه [illegible] وصال [illegible]
[illegible] المعاصی [illegible] از کار معاصی
۹۱

بسم الله الرحمن الرحیم

ای در طلب تو جان بر سر دست سحاب باران قطره در دست سالکان
دریا دلان موج حیرت تو نفس شکن اند در بقعه تحیر خرقه پوشان حباب
ثنای بهار پیرائی که انگشت سبزه را به ادای شبنم غلطان
سبحه گردان تهلیل خویش نموده و عندلیبان را به زمزمه
نغمه‌ها از ترنم و تهنیت باران بر لب تر بیان تحمید تو گشوده
بهواداری نسیم پراکندن برگ ریزی بر شاخسار بر خزان
رسیده و آب یاری ابر بهاری گل نغمه زار خار خشک
مرغان رسیده به آگاهی حق سرائی شکوفه از گوشه

شاهنواز خان

شاخ درختان درکشاکش دم بدم سر بزیر شود بیدی فرسوده ها

نمودی روی بستر ارزان دائم خوش چشم نرگس سحرخیز نمونه ای مینا

لاله رنگ بست سر برسر بیداری تا طفل غنچه زیر برگ زنده است سنبلی بیخبر

جیب پر از زر ریاحین خورد زری گلستان سینه ... زنبق

چمن افتاده ... ز بستر ... سپیده چون ارزان

نمشه ... خوش ... ملامت ... ز دست

ز شوق او که ... تیغ زن جو طلسم ... ملامت

لبش غنچه ها که ... ز پیاله سوده ... جسم

شقایق چون ز داغش ... سوسن ...

ببادش عندلیبان نغمه پرداز بود ... قمریان مضطر

ندادی ... بهار آغوش نکردی ... فراموش

بود گلشن بسر کوهسار مدام ... گرفتار

درختان ... صفا دارند ز باران ... دارند

ز باغ وصف چو طوطی چمن نوش بهاری کز خزان دارد در آغوش

بود قمری به هم پیوسته در زیر آتش هوشش شده پا بسته خاکستر ز دودش

به سرسبزی چو آمد سرو در یم که پا در جست خویش کرده قایم

چنار از سوز عشق او سراپا علم گردیده از آه هر دو رخسار

ز نخم بید پیچش ز هم باد به بستان در تماشا خنجر شمشاد

به بستان درخت جنگل ستاده تن خود کرده وقف کرک زار

ز شوق آنکه دریا در آغوش کشیده است به هر سوی چشمه در عیان جوش

نگردد بی خیالش آب ساقی در میان آب ماهی

فتاده پرتو شمع تا بر دل آب ز حیرت بمانده جسم گرداب

چه نقاشی که از حسن سرشار به رنگش نقش می گردد بهار

چنان دارد صنعت دل ربودن که سازد محو خود بینش نمودن

خصوص وصف حسن آن تقریر کمالی از کشتی گلزار کشمیر

حبذا شهری که از نسیم گلستانش طرف بدخشان ورزد لعل

نومی کلاب

بوی گلاب کم شده اگر نسیم چمنستان نیست غلط خوردن شوق
رنگ زرعی پژمرده در رزم کوهستان از طراوت شبنم سحاب ابر که سبزه کار
باخته محملست سبزه برجیع طرف جای خواب ساخته آدم دیده بعکس
پذیری گلنار آتش نگار رغبت در شفق سازی و مشعل ها بیشتر
لاله زار آتش گرم مشغول آتش بازی در ظرف ساخت کشت زعفران
تدرو آفتاب بی رنگ گلزار باخته در سر سینه بهار روبا از باغ
شبانه اقامت پرداخته بنفشه خط سرخان اگر پرده روز
نمی ماند خود را به بنفشه زار شب می رساند و سنبل زلف خوبان از
پای خود بسته نمی دید مرده سنبلستان آتش میکشید سوداگران شهر
دستها از کارگاه بهارسازی چمنستان باغ خرم در بار نگاه بسته
نهال شوند دریافتگان قابلیت نشو و نما اگر بهر است کرده
گلشن ریشه امید ندوانند بر خویش ننالند ظل خورشید
اگر نظر بهار رسی برآمدی از حیران برآمدی و بلبل اگر

بساط گلگشت نشستنی لب از فغان نه بستنی با طوق زر ستاره
کلاهداری الوانش رنگی نو و باصره را از اندازه اطراف گلستانش
طرفی نه سبزه باشت حسرت عهد بلکه لبسته چه سر که در چار
حد مربع نشسته طفل حبشی با نجا کناری سر برآورده بچه [illegible] اصل
بر از رنگ طلا کرده نرگس نیمی بر سبت انگشت نما دست از قدح
نکشیدن و بنفشه سیه مست تا بت قدم بر غلطیدن از موج
خبری رنگ گل و ورق شکیبان بلبل بنوای فواز طوطت بر زبان
سرو شعله آواز بدر در ریشه دوانی بعنوان اعتدال هوا
تنور افروخته لاله با نانست داغ صلاح نموده و با قضای
با کبیری قضا طفل لی رست و پای شبنم شستن
مشق سوسن کف نمود آفتاب سر گاه فرش زرین
پرتو بر سبزه زار گسترانیده بساط زمردین برچیده سحاب
بر وقت نهال آتشین برق ورکار از [illegible] کاشته نخل گل
افشانی

[illegible] افسر [illegible]

افشانی پرافراشته ابرها بهواداری زمین گلشن نشست در زیر چتر حشمی

هم در قطره زدن فرسیده قطره نشاط پرور زمان آورده دردانه ریز

کلاه بر آسمان انداخته ابن الوقت رنگ گردنکشی دو بهار قانون

در نواحی نوا در سلک نوعی آب رقاص حباب مشعوف

در مقام مردانی مار سعی بیش دستگاه رونق نزدیک عکس رنگی

از بالا تیری بر بنیاد بچه آتشی افتاب تا بحوادث آتش

رسیده از سردی گرم از دندان گرد بیع بدستیاری عکس

شکوفه شمیمه مینا دربار بستان در نشاط آوری جلوه

با درخ بیضه فولاد در سر دو خواندن رنگینی ملایمت

نسیم سبز رخسان پیوسته در جنبش و باید صعید

شمشیر کمند موج آب نشست سیخ صبا افسانه گوشه

حباب در بینانی نغمه در آنسار شمال بر خنده تار موج

در تو از نفس ساز چو بیار سرچشمه ها هوادار طوفان ترد ماغی

دراثنی

و بادی درختان ز بسیار طغیان شگفتگی و شادابی
بید مجنون را اعتدال مزاج بلیرد و تاک سر دو را غوان گرفتی
شیشه و ساغر ساقی حیا رستمان طاقان غنچه مشتق بلند
پروازی طایر خیال ساخت ارضور قفس دار رسا زیر
رسانی او از انداز بجید گی طره شمشاد مجموعه دار پریشانی
باد قامت سرو افراخته اندازه بال افشانی فاخته شگفتگی
گوش گل دسته دو رنگ نغمه بلبل شبنم افشانی اوراق
نسرین تاریخ گلستان عقد مروارید تا نجم نکهت نسترن
نیسان تسخیر خطا و ختان نسب گل جعفری روشن سوسنه
کیمیاگری موج رنگ شقایق به نیابت ... لاله
گل و سنبل و ریحان گلشن بنا شد بهار اینجا بهشت آشنا شد
شفق بر جوش رنگ لالی زار آتش ذوالکف ... سر ز بهار
به بستر گل غنچه بهار از بس که گوشه زرد و برطاقی ز شعله پوشید

فی طالون

همی کلاغان را ز درشته سبز چو طوطی پر برآورد شاخه سبز
سواری گرز همی کلنگ قش آید سمند بستر دراز طاووس آید
ز آتش یاری کلهای تکاپی تیر افروز وز شمع انگشت گلها بی
عجب گر از آتش رخسار گلشن نگردد دود زاغ لاله روشن
گلوی غنچه ارغوان بر سر ز بان غنچه بر روی ز بر زر
کند ... زر رونق بلبل ... با غنچه روز ... شب
بر غنچه سرخ ... باغ گرفت لاله بر کف ... داغ
ز گل ... دارد آتش ... نه از آتش طلای آفتاب
بشاخ ... مرغان ... نحیف ... پرده ساز
ز ... بلبل ... سرود ... آتش ... خنده
فاختها صوت بلبل زند باد صبا کف بر دف گل
برقص انگیزی سرو گران ... زند قمری به بال خود ...
تذرو ... افشانده ز بال ... به پرواز ... زند فال

نداند مرغ این گلشن رمیدن ○ نکرده دست سوده شاخش از بن بریدن
نشنیده کسی از تیشه خاک ○ بجوشش سبزه و گل سر بر افلاک
بجای قلعه گردش سپیده ○ که ز رشکش رنگ از چهره پریده
ز رشک زمرد لاجوردی بهشتی ○ بود در آتش از صد بار گردیده
ز طغیان گل و سبزه ز گلهاست ○ که گوشش [illegible] معلوم نیست
زمین گل آسمان گل ابر در گل ○ نمانده در عدم جز یاد گل گل

ظروف [illegible] میوه‌های [illegible] [illegible] خوشه‌های [illegible] بند سر
بعضی از قوه کرده چاشنی کرده [illegible] موعود [illegible]
آنسوی [illegible] یک [illegible] طبقهای [illegible] [illegible] زمره
[illegible] [illegible] [illegible] را [illegible] [illegible] [illegible]
چشم را [illegible] لذت [illegible] که با [illegible] میوه‌ها الوان
کمندهای گشوده و دست را پایه ذوق رسائی که در شاخها
درختان [illegible] بر جا نموده زرد الوان آفتاب [illegible] شعاعی

[illegible]

پیوسته با گل یا خس و در بلا قولسوند کوکیله بلا ایشانی

شجرستانلر غرایشی همیشه پایی بند ازل شرح خورشید

دارازیشانه ی اولدی آتشین بغیر سکی جیبده و صبر کردن کوردقا

کوالک سلا پایی درخت چمانلر گسیرده با شقاقل نوا ایی

مجموع ضمیر معنی لذات راند ازلی کلیدا قامه و شهباب

صفالی صبح باشینه دهان دولتم لذت بر اصلاح عمر

تامدلی تو پایم تشنیع ک اسن ابدت خوش شکر سیکا

مسدری بر مشقه لقد صبح درکره لسه رخ آکلی او ار دیشت

دیشار بر شاخ صبح ثمری نقشبند کدر در برقا ستان ارزو سلال

دلشمه بر پایی خود دمه بلسه تورت سر سخن ما شانی

عسل البسن شانده شفا الدی تورسی صور شمسی

بوسه جهان دستانه سمعه شانی سایه قیب لمعه جوی

فرو بلغی دمنور افشانی دیدو دالکو کوچه شاخ سمه تمار زرد شمس نعل

صاحبی فخری برات رسند اقتضا و از حضرت آی چلبی
مره با آتش نمرودی گرفتار شاه آلوی درستان بلک
فرمای لعل بدخشان شیرین کار رعنا بالیده سران درستد و آب لطیم

رنگی بود از تا در صحن باغ است | بیک ناموس [illegible] صحن [illegible]
بستان همه با قرده شد هم آغوش | گداز او خرقه شکش [illegible] باد در [illegible]
اگر تحریر وصفش نیاسی | نماید صفحهٔ کاغذ نباتی
چو طفل از رگ شاخ پستان [illegible] | گداز او در بردهای [illegible] شیر
بود از بسکه با حسن نزاکت | بیا بعد از [illegible] نبض [illegible] نبست
رهان آلو چو مرا حرف بادام | کنایه از کف [illegible]
بوزد در ظرف قسمت خربزه [illegible] | حلاوت [illegible] دوستی [illegible]
نموده [illegible] یکسا هندوانه | ز بهر [illegible] آب روانه
فضای کوه و صحرا میوه تکثیر | هوا تا روز محشر حاشیه خیز
اگر فرهاد شیرین کار بودست | درین ایام صنعتهای کوهی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خط طیبه ذکر سرو و چمن نشیمن تا بسیر قمری و بلبل ار علی موسوی

بر طلای طراوت است و بر میوه های [illegible] بر شاخ چو لعل [illegible]

کمال سرو و میوه حسن [illegible] سبا باغبانی [illegible]

بهشت جا [illegible] و سبزه تازگی و رنگ [illegible] میوه سیر [illegible]

بهم [illegible] سایه با کو [illegible] مطربان نغمات جلاجل دایره در [illegible]

و بلکه [illegible] شمع آورد و خمیازه پروانه ز [illegible] شمع [illegible]

[illegible] انگشت [illegible] در جام [illegible] شراب [illegible]

[illegible] فانوس در آرایش باغ [illegible]

موسیقار [illegible] ترانه تازه [illegible]

که [illegible] آوازه چنگی [illegible]

[illegible] بد مسازی قلم [illegible]

[illegible] هوا [illegible]

که [illegible] آتش فروزی [illegible]

حلو سوز استخوان سینه عود بسوختگی قرار ساعتی نگذارد که
زبان مضراب نصیحت زمزمه شور انگیز بر گوش ارباب خرد نکشد و لالای
بر نیاید که لب جام بزر نشسته زنگ غبار دل از اهل هوش نگیرد
بمیر آرائی ظلم از حسن خوبان صنایع می سحر خیز و نصف
شکر ملال هجران قدح پیاله جلوه ریز مستیان لاله رخسار
با غرمی عهد یکرنگی بسته و محبوبان طناز پا ندارد رقص و ساقی
نشسته کما عهد سماع دست بر آورند خبر دوری پای شده
معذور جای که رقص قدم بر دارند هوش از سر کند مستانه
مجبور بحر اصول طوفان استاد شیرین حرکات و مقام
آهنگ نجار از علط دلنشین نغمات دلربای حسن صوت
ناهید را ثابت قدم مقام عشاق کرده و رسائی آوازه
حسن خوبان خورشید را بدایره شکستگی رنگ در دلقه شانه
از شعشعه آفتاب جمال ایشان در شبستان زلف بیتاب

و چشمم شوخ آیینه از هجوم فروغ تمثال شان مژه ریخته

اضطراب غمزه در فضای آتش رخسار بتان شستم تیر مژگان

در کار دعشوه هوای گرمی عذار نجاتی گرمی کمان ابرو در قمار

گیسوش که رنگ فتنه انگیز بیتابان بر دوز رست و خجسته زلف

در عولی پرواز فریاد رس بال نیاز چشمان سرمه پرست گریان

سینه مست لب شیرین تبسم [illegible] چشمی بیشوز ترنم

سرود و حسن انجام غنا بانند گل عارض [illegible] بسوی کمان

ترنم ریز هر سو خوش خرامی زبان نغمه در سیر مقامی

سراپای نغمه پرداز نوازش شرر افروز گرمیهای سازش

زمضرابان بتان نغمه پرداز چشیده بینش مضراب ساز

فشرده چون مه الله بابر اسبانه از کف چو برگ گل نماید یوسف از دف

ز آب نغمه چون دف نم کشیده هوا از آتش رخسار دیده

بعضو ریشه چنان دل بسته دائو که یکدم بی لب [illegible] باشد

مغنی چون زند بر ارغنون چنگ — شود مرغ دل از لطفش به آهنگ
کند چون نقش مطرب ساز دیدن — توان صد نغمه زان کلکش شنیدن
ز شور زنگ نی با نغمهٔ عشق — ترانه زهره با چنگ فلک از آشیانه
عراقی بهره زان ساز افسر — زبان را کرده ساز حجاز
گدایان پوست تخت افکنده از دوش — گرفته کاسهٔ تنبور در کف
ز تنبور زده در روی کاسه ذوق — دمیده ساز در برگ نغمهٔ شوق
نسیم و نغمه را گه چرخ و طبل است — هوا را ابر از بحر اصول است
ز هر جانب زده مرغی تر آهنگ — فشانده ابر تر بر سر ز آهنگ
نباشد دور گر من همچو بلبل — غزل خوانم در عشق آن گل

بیا ساقی که عید نوبهار است — گلستان جلوه‌گاه آن نگار است
ز لطف آبیاری گلبن ساز — گل صد نغمه بر شاخ هزار است
لب مطرب زلال گوهر در جوی — که موسیقار رشک آبشار است

سازی

بسازی شد غنچه نغمه پرداز که تا رشتش از رگ ابریشم بهار رسته
سرود عشق رنگ کلکی ریخت نوای تازه بر روی کار آرست
نغمه با صد نوا در پرده دل زهره مکتب در انتظار نشست
بلکه سر طنبور دمی بی مضراب نشست که بر برگ ذوق را ساز شش حصار
نشسته های تازه طوطی قفس دل گلشن به چمن صفت آیا بسی
تسلیم زد بدیهت برده پرداز و در اندیشه بخبر کرد
بیان نادره انجمن نغمه سلیم مجلس از آن آمد تسلیم
بدایت فرهنگ سر با دو باز ذوق لب نغمه سخن آغاز ان قرآن شکسته
لب ناطقه لعل نوا شد برسید
دل حقیقت یاب آشنای گلستان ذکر حل مرغزار تیر بود بار ان و کرم
سید بیت کرار صبح عاشق صبح خضر سخن بنیاد افتاده فلک
نقش در یا چه که از روش گلهای آتش این نقش گلستان
حاصل کرم ساخته و از طبعیات سبزه دلنشین به سبزی

کشتی و صلاح در رشته اند قریه در گرد رفتن آتش نقش ایستادن

چنانچه باید نشست و از بسیاری بودن زلال شور داده گشتن

از ظرف درست شسته غواصان آتش و آب کسیکه رسیدن

سوختگی نفس شناوران رسو دست و پا زده شنا از فریاد

رفتن تا نهایت آتش نهفته کسی تا آنجا رهرو رسیدن تا کنار

رسیده کسی تا آنجا رسیده از این چشمه عالی اگر به رسالت ایم بود باد

سلامی باد رسانند لب دریا از موج در زیر دندان تا سقف

مانند از رطوبت هوایش ابر نیسان سرشار زیر دمامی و از

خوردی فضایش نوبهار خضر چشمه شکفتگی و لعل

گلهای رنگان موج و زنگوله چیدن و کان لعل و گوهر

تر دست سیاه گستر و شکرهای ابر سیر و سیم نگاری

زرد و فیروزه ملمع هم رنگ و جهد سوختی اگر بسیار گلها

در آید به رنگ سرخ زرد و حبابی که اشره دیده نساید

ساغر آزردن

ساغر زمردین نماید بسطح آبش تا بر پروردن گل کنول کف
گشاده بدخشان را از لعل آتش پهلو نهاد افتاده بشود نما
در خطوط نمازی آب و تاب بگیرد و نسیم و صبا در شناوری رنگ
خوردی و شناوری بی خبر بهار بهم آمیخته و دمیدن و شکفتن
بی اختلاط تا صبح بیکدیگر در آویخته آب بشکل و گل رنگ
آب دلها نهفته و رطوبت قلعه ذخط عکس فیضان ریحان و ریحان
غصون خط سبز پا افتاده اند زمانی تا آسمان طوفان
زمین وار آسمانی و دوار مشرق تا مغرب جهان موج رنگین و شکفتگی
آرای گلشن عالم آب کم زمین گشاید و گل چون تنگه محیط
زمین گلشن قطره زمینا بلکه ها بلکه رود و ارتشت آتش
نمی آرند بر گرد زد شناس بهره گشته از اوقات گل کلام [illegible] بال و بال
رخ گشته نقشبندان شعله از در آب حسن نشان گشته نشاده
زشکل لاله بر شاران سرکش فتاده ماهیان در دام آتش

بهمت ناشدایان کف گشاده گلستانی بدست باد داده

درین دریا چنان جوشش بسر داد که موج جوش آب نغمه زد دست

ز صوت مطربان پیوسته گردابست نماید رقص در دوری که آبست

نشانده هر طرف از ساز آهنگ · گل نغمه بگلهای گلگون رنگ

ز بس زورق صدای نغمه تر · زده موج طرب لوفق اختر

رگ نبض از رشک موج آب · بجنبش کان نغمه حبابست

لب کشتی بهم آواز دف و نی · شفق در بادبان از زر بوی

ز رنگ آمیزی عکس پیاله · شده نیلوفر افلاک لاله

چراغان از چنان افروخته بر آتش · که فانوس خیالی شد حبابش

رطوبت از بس صبح در ایاغست · چراغ از شعله دائم تر دماغ است

بحمد الله که من بهتر زمانه · ازین آب و هوا دارم بیانم

آنجا که تقاضای خاک بین فرهنگی است عزیز کیا

نسبت به بیابانی و خرمی آن صفحه را پای بند شوان

یاقوت ازهر ظروف شمامه‌های [illegible] متبسم [illegible] پرآورده

خصوصا باغ فیض‌بخش گلدسته [illegible] طاق [illegible]

انگشت‌نمای ساکنان آفاق از هر خصوص سایه‌پرور [illegible]

[illegible] دراندازشماداری دارد [illegible]

قارون بوته کیمیاگری [illegible] اندازه [illegible]

[illegible] طره [illegible] شماره [illegible]

[illegible] گشاده جوان سالاری [illegible]

[illegible] شکفته‌لی گل [illegible] کاری [illegible]

غبار [illegible] اوراق مجموعه [illegible] نسیم [illegible]

[illegible] سوی خط‌خوان [illegible]

[illegible] طلای احمر [illegible]

[illegible] افشانی آتش [illegible]

[illegible] چراغ [illegible]

سوخته‌اند روشن کرم افروختن آن صبح ابیات شرر بنیست [illegible] زند
مجموعه سواد آنها را بر هم زنند [illegible] بارش سیاهی خجلت زده گونه [illegible]
درست [illegible] سر آبشار [illegible] روانه [illegible] غنچه [illegible] های [illegible]
صفای آتش و قیمت تموج عکس گل ازانکه کم شدن [illegible]
[illegible] لالا آتش طفلان [illegible] مخطوط [illegible]
آبشار با تجاوز مقام در اصول روانی نواخت [illegible] زمزمه [illegible]
جویبار درست [illegible] جنبانی گوش نغمه زیر و بم موسیقار [illegible]
نغمه [illegible] صدای [illegible] حباب [illegible] موج [illegible]
[illegible] نقاره [illegible] باغ [illegible] جویبار [illegible] نغمه [illegible]
بهر سو عندلیبان کرده بسیار ز آن نغمه ترجیع [illegible]
دل قمری ز افغان نغمه ساز است به سوز صوت [illegible]
[illegible] به نقش بال [illegible]
[illegible] نغمه سازی بلبلان [illegible] که در هر نغمه [illegible]

بلبل

صنوبر بسکه دل بر رقص بسته ز بیدل یکنفس چون نشسته

چنار از وجد با او دست شادی کند گر برگ آن کف پیش باد

ز بس تیغ بهر سوسن کشیده لباس سیه و سبز تا سر در بید

گل از ذوق حسرت در آغوش نوازش طراوت نسبت آنم آن شاداب

زمانی ز شبنم آتش خراب است تا آفتاب تشنه بستر [illegible]

کف از غوره تا خوشش گشاده فلک را خوشه تا در آب داده

هوا بس که شفاف است و ناب تو از دور بید چو آتش [illegible]

درون گاه ز قصر زلف [illegible] روز ز عکس آن [illegible]

بلند بنای عالی جنت پایه [illegible]

درست [illegible] [illegible] از طرح بنای آن [illegible]

ز نشست [illegible] به حضیض [illegible] سطح [illegible]

فضای آن به روشنی [illegible] آفتاب [illegible]

ز خشت صد [illegible] دست [illegible] تا به پای گذارش رسیده [illegible]

[illegible]

گشته ما شبها دیده تا نمود را به نیابت دیدارش کشیده تماشایان
بلکه هاری آن بنجاره گلکار خورشید عاریت کرده اند که صبح از دامن
مشرق بصد بخیه بر آمده خورشید از نقار خام شمرده و قوس قزح
ناگهان ابروی کمانش چیده بهر ارژنگ بر آمده و آفتاب که نگاه بیش
رو داشت پس سیاه بعالمی دیگر در آمده هفت اقلیم در تمام شدن نگینه
نقش درست بهم داده اتفاق دستش همت در ربط صحبت بودن
فضایش از مشهوران آفاق بذوق بوسه کاری لب بامش
ساق عرش پایه عریانی پسندیده و شوق مقدم نشیمن چشم
غرفه سر گردون لباس ظلمت پوشیده نسیم فردوس نفس
سوخته ملاشی دریافت صبح آرام آن مقام و بیاض سحر رنگ باخته
زیارت مولد شام از رطوبت سوای دلپذیر دماغ آتش گرفته
شمع از رهگذر بوسه ...ی روا و از بهار گلشن تصویر شاخ
سنبل ... موج نسیم گر آن بام تازگی نشود نما ...

برنگ آمیزیش نقاش قدرت   بموی آب آتش را بهم بست
چو لعلی ساخت از رنگ کمالش   صدف را داد شبنم کف منقار بلبل
بهم سازی چو کردی پای آتش   پری طوطی قلم دادی بدستش
کشیدی گر شبیه شمع سرکش   دل پروانه سودی رنگ آتش
نشدی تا صرف سوسن داغ لاله   سرشتی ... در پیاله
بکف نیلوفر از فیض رشادت   کرشته لاجوردی ... الصمد
فشانده خود بهار سبزه از دست   که مانش داده رنگ آسمان انگشت
چو گلگشت سر گلزاری بر آورد   طلا کوب زرش دو شد گل زرد
تمام سر جا لطف باغ پرورد   نهالش را ... کان پرورد
ز پرواز ... گیسوی شمشاد   نموده رنگ ... رخ باد
چنار از فیض گلگشتش بنا دست آن حال   که آتش بر فروزد تا به صد سال
چو در ناز نمای کف گشوده   نگاه چشم نرگس را ربوده
ز نقش آب نیرنگت خود لاله   شکفته تا بزنگه موی پیاله

رعنا بود در این قصر بنیاد که هر نقشی درستی هست اینجا

همایون نقش این فردوس آیین که باشد جلوه‌گاه خسرو دین

شهنشاه سپهرستان جمشید ثانی سرافرازی ده تاج کیانی

خداوندا از آن شاه جهانش مسخر شد زمین و آسمانش

شهنشاهی که از نیسان مکرمتش مشت [illegible] حباب کوه سیمین

در گره بسته و جهان پناهی که در بهار مرحمتش شاخ عریان موج

به برگ و بر زنگارین پوشیده ابر کرم بار از عطایش آتش فسرده

در شعله کشیدن دارد خورشید کلاه از سحاب نیش سبزه خشک [illegible]

دوانیدن بحر عطایش با شکفته روی کف گشاده دریا از حسد

پشت دست بر زمین نهاده به آتش فیروزی مطبخ جاهش — مشق [illegible] تعلیم

سنگ آتشین آفتاب چخماق ماه را بر پهلو خود [illegible] سپند

سوزی رونق بارگاه عشق دامن صبح با فروغ آن انگشت

افلاک می پرده در پله میزان عدالتش [illegible] عدل تو

سلام

شنگ کلم بود و سایه بر سر چمن تیغ آفتاب در نخلستان رنجه
دم بمقتضای رعیت پروری به نسیم و صبا حکم کرد که بی
مشورت دهقان دست بخرمن نکشند و دیگری بر ملکی
پای تکلفش ننهد اگر باد بگوشش رسانیده که آتشی
بر خرمن دیده آب افروخته تا خاک بیگانه آتش زده بخوشه
چینی فرو ... سپاهیان خرمن سوختگان لبریز سود
در هم نشینی شاهد خلقش حسن سلوک زشت صفتان ز
شناس نمود در چارسوی پرتو ضمیرش ید بیضا بدیت فروشی
انگشت نما و در بازار رای منیرش بچه خورشید مشهور
ضیا بخش صبح از نور افتاده مینای بزم رفعت دود و ب
بباد داده آتش کباب عشرت شامی نکند ... بندوق ملکش
تحفه‌ات ... فلک ... آفتاب آتش شفق بگرد
و صبحی نماید از شوق ... باریافتگانش سر گردون را

عرق انجم از جبین سعی نیفشانند رفعت را اگر مرتبه قدر شناس
میدانند در مقابل پستی نمی افتاد و تمکین اگر پایه شناس وقار شان
می بود تلفظ پستی که زبان سروران می نمود در طلب نمودن
نمود در نامه همت دریا از موج انگشت بچشم گزنده حدت
صبحی که بمهر خنجر شریعت ره دست و شانی که بتیغ نشنیده و دو هم
شب بیند و نور نزد منش اگر در بحلای آینه دلیران که روز از
روشنائی خورشید را انجا که یکی کنند در شب منش اگر زود آید ای
بکف آتش باز ش نیند و هنگامی ماه را نه آب بیاند شمعی
که در انجمن صف بیان باشد هر روشنی شوند و دست کسان ش
بر رشته نور منش احترام نه بندد و در عرصه شطرنج مردانگیش بیکار آمد
چون پیل کار اسپ اند از دادن پیاده مات سازد فرزین فلک
اگر مدد از فیلش نجوید بیند ساز سلوک که رخ برکشد بهم ناصحه
منهی عشقش تن بلفظ در نمیدهد تا بسهو گریز نخوانند و خاتمه

۱۶ ش

حواشی شکستگی رقم پائی نهد تا کند سواد آن
در جانشد صحیفه توصیف شجاعت و عده گاه دلیری حجام
در رقم تعریف مردانگیش سوسیاهی شکن زده بهارستان
همزانشین حد سنانش لاله زار سیستانی صفحه بر سرخوان احسانش
کمان آبدار سیه دست دریا مطلوب بزم اقبالش اگر کف
نوازش شکر شودی جلاجل ماه و آفتاب دائره چرخ زر سیمینی
معنقی صفحه راجلال شش از انتقام سیاوش بودی تا مدار است
کواکب رجعت فلک بستی کیوان از کهکشان و دست ...
کرده برگها گرفتی و آسمان از رنج دامان ... میان ...
ردیدن موج قلزم شوق طاق ابروی تیغ آبدار سوسته
پیاله کرد امیستی چشم انجم مزدوق کمان سپهر فلک مدام
سعلو خوان صفحه رسیست تیر قضای نه زادی کمان کرد ز
گرفته موسانی خط استوا بسایه بروری نشان ثابت قلم

رایت آرای نیچه علم کیوان رفعت کلید در بسته فتح و ظفر

حضرت شاهنشاهی خورشید مقدار که انگشت انوار بند از شمشیر فتح

بیع ماه چهار ده ۳۵

جهان تاب خورشیدش غلاف | برآرد تیغ آفتاب شرقی

نوایش با سرانگشت چو خامه | زد آرای گشوده فتح نامه

ندارد فیل مستش از کسی باک | زند گوی از بیابان فرق افلاک

چو گرد این فیلان در معرکه مستی | زده افلاک فال زیردستی

ز سم رو فلک را از غرب تا شرق | بدایت برداده چون خیمی برق

چنان عکسش بدریا زد بماهی | که آید شعله آن کم کرد ماهی

بفرمان بردن شاه قوی دل | کمربسته دائم از جلاجل

به تخت عبرت شاه لشکر انجم | چو خورشید کشف چرخ چهارم

ز دست تیغش غبار فلک سا | ببینی خطا گشته در تیغ زمانها

گرفته شمع دین از تیغ درخشت | چراغی که ره روشن از ره نهفت

شمشیر مشکین گلی شد دشتش | که میبالد زبوی فتح مشتش

محمد …

سمند عزم چون برسید که تاخت درون بیابان صحو آسمان تاخت
تحفه دوام صیاد اتشش زخاک به تعظیم سپهر تا بی اولو الرکب
گلی انجا نسر طایر درجا بیت کمین صید ستش بدور آفتاب
تمام نما رخسار آن والیو بهجتش مهر گیتی افروز مطلع سرش
کهچاین تحفه هائی برد و از صفحه دستیاری نمود آوی
برده همی کار شگفتی همی آورد و قیمت گوهر داد
نیز دوان نحو ما اکنت تمامی انبساطش تواند
زهی روشن سوادی که بیاض عارضش حسن مطلع
را مطالعه نماید و صفحه جمالش از روی مس
را با مطلع و رشا از شعشعه آفتاب حسنش چون تابه تحیر
جهان کوف کشاده چهره رخشان اول طلعت
والعحسن جانفزای حقایق صاحب سینه سوزی روشنان
جانش بلبل کرم تر آتش گل حریف دو بر گرد رو بستان

جلالش پروانه‌ها را از گیسوی شمع بریدن [illegible]

جمالش از گریبان صبح و یاقوت شفق سپیده آب و لعل خون در

صدف ریخته و جهت [illegible] قلم [illegible] گیسوی خورشید [illegible]

یوسف مصر لقا [illegible] بازاری [illegible] که ماه تابان [illegible]

نالهٔ بیداری نیاز [illegible] آبیاری یاقوت [illegible] سبز خط

دیده صورت حسرت را زنهار [illegible] صنوبر بالای جلوه [illegible]

آبروی [illegible] باخت بچه اندازه که ذخیره [illegible] از غنچه

هوس [illegible] گوی [illegible] لعل از دو غنچه [illegible]

برافروخته رخسار [illegible] هفت اقلیم و جبهه نمایان [illegible]

نهادن [illegible] باده گلفتار با شراب [illegible] پیمانه و شمع رخسار

با چراغ خورشید [illegible] پروانه آبروی [illegible]

حقیقت [illegible] سرچشمهٔ نور [illegible] گل [illegible] سرو چمن

بهار گلشن آخر [illegible] چراغ [illegible] گردان [illegible]

و جمال شمع

چنان شمع رخش با آب و تاب است / که با پرتوش چراغ آفتاب است

نسیمش چمن آرای غنچه های دل تنگ / نگه نقشش باده مینای افلاک است

به بزمی که زنقاش عشقش پیکامل است / کباب شعله را گوینده خام است

خط سبزش سر خوش نو بهار است / چو ریحان روشناس لاله زار است

نهال قامتش سر مشق تماشا / به جولانش مقید سرو آزاد

قدش از سرو به روش باز گل / عجب در دو بند قمری و بلبل

نمودن ای گرچه با بلبل ندیدن / زمن گفتن قمری ناشنیدن

چون در مجلس نقضا [illegible] افاده [illegible] فضلا

بالقصه بیدق تحسین مستعدان در این ساحت [illegible] بلند بود

که سیم دره از نقش [illegible] مطبع پرداز کوتاهی نمود تا چون لسان

توقیع ترقی [illegible] با طول گفتار [illegible] اختصار تعریف توان داد

دانشمندانی که با سعی در هر ماده در نهایت استاده

رسیده‌اند و در رعایت ملازمت سنت انصاف حلقهٔ شاگردی
بگوش کشیده‌اند از پرتو چراغ فکرش شبستان کتاب دانش
روشنی و از تندی شعلهٔ ادراکش آتش طور هنگامه گرم ساز
فروتنی اقتباس می‌نمودند تو بخشش بیش از صبح عیان گرم طلوع
نمودن و ماه در ابر نهفته اهمش بعد از شام سلوک
غروب گردی مطالع اشارات ابر دلش شعلهٔ جهان بر
شفا و افق و بعد از کره قانون نفس ترولیده بیابان
یافته قواعد جوانی از اصول فقه ارباب منطق را در
تصدیق حاصل شده که از روی تحت متعرفش شده
و از تکلف بیانش اهل عربیه در هر فن معانی جمع گشته
که بزبان فصیح در بلاغت و فحش نکوشند نام فرخ
زند و گوهر چون بصیغه مبالغه زبان گشوده مصرفیان را الصمد

چو کلام خود نموده از شگفتگی حاشیهٔ خاطرش دقت دید شگفتگی
مشکل نکته‌سنجان و بدیهی نشسته که شرح توان کرد و معقول غیب
بر مسئلهٔ علم دینی مصحح و در تطبیق صحیح الاعتقادش قواعد شرع
منقح مسند اهل عرفان الکتبی در مجلس از خبر باشد ساعی
خبر در نفی غیر حق و دلیلش بر حق دور از کلام خاص مقصود
مطلق فضیلت بر معرفت را شریعت در طریقت
مجاز شناس حقیقت دان شریعت سالک طریقت شناس
بود و علمش علم دل دین بنا نهی بود شناسش نشان
دل او معرفت آفرین شهنشاهی عرفان گردد
آن گاه که در صفحه باغ بیان سطر زاغ
چو کرد و ... کمال را آنکه آیة در شأن بلبل
بسته طفل ... قلم ... و اندر
نسیم لطف ... لا نماید ... صد

پریشانی که بود اوراق سنبل نگردد خاطرش مجموع از تغافل

سواد عشق در بیاض خط نسرین شده روان دال زلف سنبل [illegible]

حبابی را چو خواند نکته وصل دهد توضیح باب مجمع فصل

نبیند شرح متن حال سید مضمون کند رنگ [illegible] سوال

کسی که باید [illegible] تعلیم بلبل شود دانا ز علم دفتر گل

بیا موقوف [illegible] زبان شعله دارد پروانه خوانی

خاطر [illegible] سخن [illegible]

صد رقان جان [illegible] عبارت گستری [illegible] الفاظ [illegible]

بسکه بخشیش رسانده درکان بیان نگشاید [illegible]

بازار مضمون شناسی لآلی معانی را تا رشته تحریرش نکشند

نام ارزش نه برند [illegible] رنگ [illegible] نقش [illegible]

و سواد سخن [illegible] طبع سحر بیانان در رسائی [illegible]

خطش [illegible] نقش ضمیر بلند خیالان [illegible]

نثر [illegible]

شعر نغز بیش وزن مصرع از لطف معانی و در صفحهٔ موزونی معاکر

معنی بیت ابرو مبین با طبع شوخ بیش قید بیاض کردن خوب

کرده تنها کج کرده و فکر وقتی از مصحف روی فی شان [illegible]

صحیح بر آورده و بعضی از تامل مضمون سطر عجیبه و غافل [illegible] کرده

و خلل [illegible] بعضی نقطهٔ بر سینه خال در خورده او اشنا

دانند که اشاره ابروی [illegible] کسبت و [illegible] از چشمک [illegible]

آفتاب بیت مطلع خورشید آید [illegible] آفاق [illegible]

مطلبه غافل [illegible] بیاض صحیح را [illegible]

دست بدست میکردانند لائق مسوده نخوانند سخن [illegible]

که در علم سخن معلم اول را ثانی خود شمرند [illegible] قیمت [illegible]

تعلیمات [illegible] بیش [illegible] از [illegible] نماید [illegible]

[illegible] بیان صحیح [illegible] شاد [illegible]

معنی که [illegible] اشاره [illegible] نماید [illegible]

و چه‌گاه مضمون غریب تا به لطف وقوع نیابد نکند فکر سخطا

نگردد و در کارگاه دیبای خیال تا بلد یکسان نشود دست

نزند نیز از آلت کار صورت نبندد و از نقش طلائی در کوره تجربه

گوئی نسوخته طلائی سخن در بوته قابلیت و از کر جهره وقت

به تزویر کاری نیفروخته قصر کلام هر جا به تماشای خوشامد

در جور تحقیق چراغ فکر برافروزد و برینه یافت دقیقه طراز

آموزد در تعریف روشنی بیانش معروضه شمع زبان

ریخته و در وصف شگفتگی لاهش نکته شبنم لطف

حلاوت میوه نیشن سخن کلک نقطه کلک و جلوه بهار

تکرار شکی بسته نقطه سرمایه وسعت معنی منفصل

فصاحت بهار چمن بلاغت تا قانون لغت طل

و گلشن بهار لطف آتش بلبل لب سازد رگ زبان سخن

میدهد صد نو انجمن عشق زلال سخن به تقریر صفحه را از نمود به تحریرش

تمام شد

نامه کش چون نشود رقم پذیر الله خط تحسین می‌آورد آواز
زلف گفتش گل افشانده شاخ قلم بعد کشش [illegible] لالی عالم
نیفه بویش نافه زلف سنبل تر گم کشیده سیه [illegible] بر
کرده داخل نیاز آلوده. مداد روشن بزاغ گل بوده
بشکفت غنچش در رشته طراز تحسین در سیاه مشتهراز
ورق آورده بهار گل تر بلبل الف بال خود کشاده مسطر
نظم برایان خوش آهنگ اند مصرع سبز رنگ گل تحسین بسوی
عندلیبان فرستاده اند و تذروان طلسم آواز چو از فقره
تازه برگ سر سبزی پری بجانت طرح طیلسان انداز نموده اند
در گلشن نو غنچش که تنها زمزمه پیمانای انگلی درود حسب
توصیفش پیمانه ترنم تنها نی گفتار راقم حقیر الشعرا
که زبانش در نظم سرود اعتراف کوتاه فکر دراز و بیانش
در نثر پیرایه اقرار است خیالی بلند پرواز چگونه دست یابی [illegible]

فایزین برود و بادی از دلبر به مقام شناسان جبر دل نهد چون
روز نو این سعی طوطیه سازد و عالمیان دلی آن است که تحفت
نوادر سانی اجابت نغمه آتش پرداخته ملایک را به عیش آمین
ممنون سازد تا به نسیم هواداری تقدیر نسترن شکفته
و سوسن شب در جلوه نمودن است نسرین صبح علم گشته
و ریحان شمامه عنبر تر در شکفتن باد

تا غنچه در صبح گلشن برآورد چمن بهار در عرصه گیتی عکس عارض گلنار باد
سر برآورده چون سوسن فتح در دشتان از بزم گلستان فتح اندر گوشه دستار باد
در بهارستان ز رشک خزان بیگانه و آشنا خورشید و گل را یار باد
ساقی خمخانه اعتقاد از مینای صبح که رسد سوسن جام عشرت ... باد
مطربان خوش ... آهنگ ... گلهای صد برگ ... باد

تمام

... رسید

بسم الله الرحمن الرحیم

رساله الباسیه طغرا

در دو محبت ... چاشنی ... [illegible] ... داغ ... [illegible]

ز نقش ... [illegible] ... نتوان ... [illegible]

... [illegible] ... نقش ... دل ... تحفه ... [illegible]

در ... [illegible] ... [illegible]

نسیم ... گل ... [illegible] ... صبا

... [illegible] ... شقایق ... بلبل ... [illegible]

آب ... [illegible] ... آشیان ... [illegible]

... [illegible] ... فغان ... [illegible] ... افلاک

... [illegible] ... [illegible]

... لاله ... ساخته ... [illegible]

... طفل غنچه ... [illegible]

بسیج خشم خود ازین دریغ نمیدارد و صفا زمستر نمیتند سواد خود را ایمن سپرده

و خود در رقم خویش را این شمرده از مربع چهار تخت فیض صفا دیده ام

و از شلفت ستبر که اثر را دا کشیده خامه ام چون قلم [illegible] مستغنی

از خامه ام دوار رقم چون جزو نسرین سکاه از خزیدان نوشته

ام چون خط ریحان بی ساخته و گفته ام چون نقطه [illegible]

بی پرداخته در [illegible] شکل جعفری جهت بی نستعلیق [illegible] مسطور

شفیع در [illegible] اختصار نجوم [illegible] قانون [illegible]

مطالع [illegible] و [illegible] تجرید [illegible] تمام از ترتیب [illegible]

تا سماعی بحبیان قواعد [illegible] داده ام و از [illegible] رنگی از [illegible]

[illegible] سنفا [illegible] ورق [illegible] حاشیه [illegible]

[illegible] مرجع [illegible] المعانی [illegible] [illegible] اسلوب [illegible]

[illegible] شگفتگی [illegible] مسوده [illegible] ام

[illegible] اجزای [illegible] رساله [illegible] ام [illegible]

[illegible]

مصحف گل نظم چون به رو پرورده به رشتهٔ تحسین فغانم ز الف چه

در باغ نشسته‌ام مربع ・ بلبل زده پیش من به گل زانو

تحریر نکند بغیر از دم ・ لب بر زده‌ام ز حرف گو گو

بی زمزمه‌ام شده برد در گوش ・ ز رنگ نقش چو پای خویش پهلو

گنجشک صفت چو بلبل مست ・ چون سار کنم سرود یاهو

از نغمه دلم شود دو آب ・ جوشی بکند فغان ز سحر گو

هر بیضه شود ز شاخ هر برشد ・ بی زلف تذرو بام سیر هو

ز باغ دلم ربوده طاوس ・ بنشسته ز داغهای خود رو

طغرای سینه سر بر دفترم ・ ز نگین ز میخت تا شده او

الحاصل گلهای تجرد صفت پیش پس دمساز و مرغان نغمه سرای وحدت در حیرت است هم آواز عشق جان از راه بی نوای بنوا میرسند و سالکان جهان بی برگی سیر مقامات میکنند تره امان را چون ...

مقام حسن طلبی پیدا قلمش و مجمع الفان چون زنگوله آوازه

حرب دردل [illegible] کیفیتش دردوش [illegible] نیاز [illegible] آلد

دکو حاک فقیر زرک دنیارا معلوم بسازد انجه قول ازل

لقا ایدیلر نعت [illegible] یریکه نعت از مرقع سرزنان ایش بزم طریقت

نه نهفت نقش [illegible] خرقه [illegible] نغمه

سنجی رحم عطار نیشابوری رسیدی [illegible] چون سالکی کو مقام

بینائی ورانغد [illegible] حجاز را سرمه اصفهان خوزستان را نه گوشه

زنشیم [illegible] کاه وحدت [illegible] کاهی بدو کاه و [illegible] کاه

نوازد تا بجای کاه و [illegible] چه رسد [illegible] کاه [illegible] آوازه

بخشش نعت [illegible] انا نک [illegible] از شعله [illegible]

استغراق مقامیله بخاطر نرسید [illegible] کاه [illegible] چه یاری

همه کاه [illegible] کاه [illegible] نشاندن [illegible] سر

بیلن چون [illegible] طعمه [illegible] دقایق [illegible]

بیلی کرمه

بلبل صفت اما چون بلبل نوا سری ندارم گوینده مقامات
طریقت را بمقامات موسیقی چه کار جهت صدای نغمه
در شهر نیست و آوازهٔ نقارهٔ نوروز در نوروز نیستی
عراق از مقام شوق غزل خواهم شد و فی عشق
عمری گذرانده ام که نخواهم گشت رهی خواهم عشق بر زنده ام
ام در نغمت راهوی را رها کرده مسلک مخصوص سلم
می خوانم و مشابه بر زرافکنی آهنگ ام صدا کم
من طایفه ای است از ترکان و نهاوند شهر
همدان فرق میان اصل و فرع نیافته ام و تفاوتی میان
اوج و حضیض نگذاشته چه بود و صبا چه و زنبت و چه چهار
... یکبار رصد از پرده ساز نمی بیند چون نگار
النفس با نار دلم نمی بیند دایره فلک اگر با قمر از در آید
از ستم عشق می شنوم و زال حیف اگر چنبر بازی کند از

بی پرده نمی بینم چون دستم از بلی رشته شما خلقی گذاشته
ام و با اصول خرقه پوشان [illegible] حضرت شیخ
از ریش [illegible] ساخته بر گردن [illegible] خرقه گرفتار زندان [illegible]
تا پای بود دلبر برگشته من سرمایه زندگی بود مردن من
بانگ انا الحق [illegible] خارج از آهنگ [illegible]
تمکین صوفی هر چند با اصول انتقال وجد [illegible]
از نوا [illegible] چون نی انسان می نالم [illegible]
از دست خود [illegible] می نالم چون نی [illegible] موسیقار از [illegible]
خود [illegible] چون جلاجل دایره از هم آواز خویش [illegible]
[illegible] چون طنبور [illegible] سرود و شوق [illegible]
چون رباب [illegible] ترانه ذوق در مقام [illegible] کرده [illegible]
همچو نی [illegible] قدم گذاشته ام سوی [illegible] چون گیسوی [illegible]
بسیار [illegible] تعلق شانه نمی پذیرد [illegible] چشم [illegible]

ع

عودوار ز غبون دلم پرشیون‌تر از زیر بط نمود آنچه ابهامیم
در فغان یک افتاده با موسیقار دل آهنگ دلم اگر شوخ
تغنم غیر پوست و بی‌پوست زده کار با قلندرم نمی‌نموده
ام چون قانون به شکنجه مرا با نای و چون نای
تهی کف چو غیجک بی‌نوا با آن چون سرنای بر آستانی شکسته ام
و چون تنبور زخوان طرب شکسته مطرب عشق از هر طرف دست
بلکه از اندر زخمه و چون ربابان از لبان خود بهره نشده ساغر
مانند پرده ساز به پس قلعان سواری ازره ام چون
تار گسسته تخان زخمه و تیغ خورده چون مضراب ... نغم
رگ بی نبریده و چون تار زنار دار روده ام خشک گردیده
بزرگ و کوچک ... چنگ ... دو دیده دوار
... از سعده چهار ... رسیده ... قناعتم
... الفتح عالم ... کوه ... زر

چو از مستکفان حلقهٔ رقص هلال می بینیم و از سحرخیزان
چمن انتقام منوح می شنیدیم سرو با صولت فاخته چار ضرب می کند
و بید برگ ریز ما را در طلب وجد میکند سماع لا اله الا الله تقسیم انفاس
در رقص شکوفه در جنبش نکهت عندلیبان در ورد ذکر
می سرایند و قمریان در اوج سرو تهلیل خوانند ساز طرب چشم را ره
ساغر وحدت در برگ غنچه تسبیح گوش بر صدای ساقی حقیقت
[illegible] امشب مجلس ساغری می باید آن تازه های مجسته [illegible]
دارد دل عشاق قانون سرود خواند که نغمه جوشش می خاید
ز شکسته غنی را بادهٔ توفیق توحید بخشانند در رکم حوصله از
تحقیق بشنوانند گریبان هستی را به پنجهٔ [illegible]
باید درید و جسارهٔ تعلق را به ناخن را بی گرد باید خراشید
کشیدن بار ناس از سبک عنان همی آید [illegible]
[illegible] از دکان در او می شاید کلاه بجها از ترک عنصری بر سر [illegible]

دولت

دو دست جلد نخواهند دید با بشری در وجود انی یا سوس له
کفی است که باشند و از تعید طلبید و سبب طلب مناسب غرض ها
الیت حد نه نوکری نمی خواهم در تقیید خرگاه . بودن از انجا و سبب
دو در بند جاه و داد اختیار از خری هوا پرستی فلک که گذشت
و سیر عالم آب باد و آتش ساختن حسن بتان باده است
زلالی و زلف خوبان هوا اینست مشکل این شد دل در سیاست
آن می توان داد و نه دوام تجاوزی می توان اشتیاق تعیین عارف
ما هر یک را معدوم می خوانند و غیر از خدا کسی را موجود ندانند و جار
بند تعلق جز با اشیاء وجود در زمان نیست قطعی را چه حفظ
مشکل که فرصت آرایش دنیا خورد دام و تحقیق زر و زیور [illegible]
زوال دنیا [illegible]
[illegible]
[illegible]

دل از نعمت دنیا نمی نهم و نواله در دهن کاسهٔ زانو نمی نهم
بمقتضای قلندری در قید اسباب تجرد هم نیستم تا به تعلق
چه رسد سر و دستی قلم پوست تخته کاغذ عزو لا ینفک دیده
دالا از نیها بر نمی دارد دست [illegible] نهال محنت [illegible]
پاره [illegible] سکون در دیده ام [illegible] کشت راحت را
بدکش [illegible] مطلبم و از حق [illegible] می
طالبم با آنکه [illegible] منکر است [illegible] قسم [illegible] میکنم [illegible] راه
نوردی [illegible] زبان و [illegible] کارگاه [illegible]
بود نقش و خوش تماشای زیبایان [illegible] فغان عشق
[illegible] مقام شناسان و [illegible] طفل [illegible]
و چشم [illegible]
دریای سینه و [illegible]
[illegible] شوق و [illegible] رشته نگاه و [illegible]

[illegible]

نقاوز

حیدرآباد
[illegible]

نظر در معرکه حسرت بهائی چون نگه از راه دید بی تاب
جوی تاب حسن و نیاز طلبی ها از جانان و به دل شیفتی تاب
نما به زلف آمده شدی اختیارهای ناز و به بی حجابی
صد یک غمزه و دهان گشای کمند گیسوی و سر بلندی رگ
چشم افراختگی تیغ ابرو و سر درازی مکه تا زکاکل و تمامت
تندخوئی سیاه مژگان و به تراشی نخوتی یاقوت لب و سفتگی
مروارید دندان و به دل چسبانی دو دمان خال و خون
گرمی آتش رخسار و به عشوه ریزی سرو قامت و شور
انگیزی نمک رفتار که طغرای حق برای از حق طرح
نخواسته و نمی خواهد و نخواهد خواست جز از خدا غیر خدا
نیست سلام مجدد طریق خوش آمد گویان بلدم و شکر
بر چه دل با آن ناخوش گشت بر زبان نمی آرم مخالف زبان
و دل نفاق است خدا را خوش آمدن بر سبیل اتفاق

دارتش مع صحبت تجنب شدن ام و قیام طبع مجالست رح

نیستم اگر نقد عالمی بلکه صرف دیدار نعمت بلند و قیمت

باغ نعیم یا از شوق خلاصی جحیم در تماشا عشق نهادم خود را

ساخته جان نه برده و در جهاد نفس برکه سعت جنبیده

خطا خورده با آنکه هنوز قبضه کمان فقر و چه دیده و تیر

دریا ختم زه نشنیده قدر اندازان حقایق نشانه از آن اسرار هم

می خوانند و صاحب قبضه رموز میدانند شیشه همه زره دست

حامی شریعت ولی شئون غیرتم القد تاق حقیقت

کنم آیند کی در خانه حق | در نهم گردد مقید مهر مطلق
یکی مسجد بود در طرف این باغ | که گردید فلک از رشک در داغ
چو کعبه سر بسر از سنگ تیره | ولی از نور قدسش چشم خیره

شمسه انوار الشمس مقابل کوی آفتاب سوی طاق بلند که در

و ابروی قمر الشمس همچو هلال هلا در درجه اعلی د

مرزی

منبرش پایه بلند گرفته که خطیب بر ساق عرشش نخورده و منارش
قدری بر نُه اختر که قامت مؤذن بگوشش ملایک رسید
هر دیوارش آئینه ایست حقیقت نمای چو ابر آغوشش
و هر حجره‌اش مخزنیست تحقیق رسان ارباب بینش
حوضش از خوردن شراب وحدت مست گردیده و بر
روی جاده‌اش خانه‌اش خارا نشسته حبابیده از
رنگ سبز قوی چراغش مشعل طور سوخته و از داغ
سبز فامش قندیل حرم را افروخته از نهایت دلپذیری
گوشه‌ها دل آغوشش بروی گشاده و از تمامیت روشن
ضمیری دست خضر طینتان را خود بسی جا داده صفا تمیز
که لذت نوارای آب می‌نماید و روشن بدرجه که نسبت رواقی
حباب منظر می‌آید از سردی آبش ماهی بر آتش ماهیتابه
دو دیده و از خنکی هوایش مرغ اندر آتش کبابی پر پرید

از طغیان زموج تبش برج خاکی فلک آبی و جولان موجش حرکت
نوازت آسمان در بستانی تلخ بیابانی که از این آتش رفع
بشیرینی که آرام نمی برده تیغ بجوهری که تب بالات در آمده حبابش خبر
بر آید لطم قعالی که شدند زحمی در باحد نور که موج جوشش می‌زند طلبانک مقهور
صفحات که بر سنه پاسنا فرش رسد موج نور از قصر ... نورش

همانا سپند بر فلک | کشد سرمه ناز چشم طلب
بحل سقفش از اعادة سنت | ازان دعت ... عراق
چو خضر آید بجوشش | فلک ... آید
به پهلوی جد یکی تا آب | بود با ... چشمه آفتاب
از ... تالاب ... | سبو ... آب ... گشت
بهر جانب روان ... آتش | سرا با دیده ... حباب
ز رفعت ... برج ... | خروش ... آتش ...
به طغیان ... ز ... | خورد دریای قلزم خاک پاکش

عوض ...

تیش

بمقتضای فیض این قطعه زمان خیالم که آسمان
گرد نظم است در فکرم عرش بجای نثر خود سمای انشاءم
بلکه در روی نظم دیگری از روی شعر ده و بگوش داده سبع غزلهای
گرد آن نهاده با آنکه سنگ قلت میزان شعر نکند اشته
ام و هنوز در فن بخود لغتیم که بهر زرگری آزار نیابنده بود بار ستان
شرینه کی تریاق شعر عشقی از نفریاد نرسد جان ... اصفیا
اعدا شرت گفتن سخن رنگین آسمان شرت وجود اندک
از بیم دزدان مشکلات اشعار تازه نثر از ملاحظه
کهنه گرکان در نظم بکار رفته و میرود و خلوند اندیشه از دست
خیالات در نثر بسته شده و میشود طایفه زرجاق ...
یعنی دزدان زیر دست سخن از گرفت گیر شحنه روزگار
غافل اند و نمیدانند که دزد معانی بیکه بعد شاعر زبان خاص
و عام گرفتار میشود و در باینده لفظ آید از بسیه جاه دهان

گرد و دری ... / در ... شد / ... / ...

مضامین بلند

مشتمل ... بند

خلایق می افتد شراب سخن بمرتبهٔ مرزه ناک باید که حریفان

را بآتش رسانیده کباب نماید و کیفیت باصهباست

علامتست که بی تلاش فکر ساغر نطق پر آید و آنچه بسعی فکر

دست دهد طبع را شگفتگی نبخشد و نه دماغ را تازگی بخشد

مائیم لب بسکوت آمیخته — در قید سخن زبان برانگیخته

داریم چو شانه صبر ناردی بهم — چون مصرع زلف مضمون ریخته

نامی خامه دام بهار نغمهٔ عرفانست و کاغذ نامه ام برگ سحر

ایمان دیوان این دیوانه شاهد غیبی و دفتر بیستر از سر حقایق

لاریبی اورا قش به بال سمندر مسطر کشیده و در صفحاتش

سوز محبت بهم پیچیده هر بیتش حجت بیت المقدس بلکه بوسی

ست مطلوب نامهٔ سفیدان دهر غزلش چون غزال حرم

وحشی طینت نام صفا طلبان کوتاه بینان را دیدن

قصیده بلند نگاه ساخته و سخن سنجان را شنیدن قطعه

از شکست

بقطع

فلک قطع تعلق انداخته مثنوی [illegible] زلف بسته [illegible]

کثرت ورقهای عالم فانی مربع نشینی [illegible] با انس وحدت

لاله زاری نقط پراکنده ورق نامه سنگی [illegible] نگینی

معانی جاده سوزی صفحه جدول الله نوری [illegible] سپاس

قلمدان [illegible] صنعات [illegible] صفت [illegible] نمدی

کرانی [illegible] خود شمائل [illegible] تمامی [illegible]

[illegible] انفاس [illegible] بیان [illegible] سخن [illegible]

غزلها [illegible] نعمت حبیب با آب [illegible]

[illegible] اندیشه رطب [illegible] اهل [illegible]

[illegible] خسروی نزده ام و [illegible] اقلیم

[illegible] ساخته رسیده ارباب سخن [illegible] زبان نهاده اند

دریای [illegible] طبع باج و خراج فرستاده [illegible] سوی

[illegible] صرف نمود و جواب [illegible] کرده [illegible] سخن

می بود شعر آنست که در صفحهٔ زبانها بماند نه در ورق دیوانها

آنچه گفته شد بخاطر از گفتنی است نه نوشتنی و گفته نوشتنی

زادهٔ طبع بمرتبهٔ شهرت نیفتاده که در گهوارهٔ زبان مهد

جنبان آرام طلبید تا از مشیمهٔ خیال بر آمده بدویدن

در آید و جامهٔ اعجاز مانند سور قرآن نپوشد آنکیست

که نپوشد الحمدلله که طبع را ستایش ارباب دنیا کم فرود

آمده و بیشتری از آن الی سخن حرف مقدم ثنای نبی و ولی

است از جمله قصایدی که بجواهر نعت و منقبت مرصع گشته

و غلغل تحسینش عندلیب شیراز را از اصوات عالم ساکت کرده

یکی قصیده مسمی بکشف الرموز است و دوم قصیده مجمع موسوم

بحر من الحقائق از هر یک بیت بسامع اهل ایمان میرسد

شاعری که اندر جهان نام ستم را عادل گیتی بابد هر دو کرم را

در ملت ارباب سخن ناظم صریح است مجموعه ... خانه دو کرم را

بلند

ندیده ام ز تو بجز چیره چانی بیشانی درین صفت بکلک تو شگفته معانی

نیاید از تو بجز چند همان غلط نکنم ز تاب جا کملت افتاده جز که مبانی

مجموعه نثر این زمزمه بود از تر نعت که ایست مجد لبیب

نرگس نثر از آن کلمات خوش آیند سرکوبی شاخچه قائم و سرو قامتان

فقرات رسیده هم آغوشی بنفشه رقم خطهای سنبل فام مشعر

سرچشمه گزین مرغزار فصاحت بوریی و سجعهای گل اندام نظم

کناره نشانی جویبار بلاغت بسبزی الفاظ ریحان خصال برگ

تازگی بریازی رنگینی و معانی شقایق مثال از نکهت شگفتگی

بشاغشگی آمیختنی صفحات یاسمین خلقت موج خیز شاداب

لطافت و سطور ناز بو قطرات [illegible] از بوبای نزاکت نظم

ز چون حسن اجزای رساله — بهم دل بسته چون اوراق لاله

بصورت مجموعه انتخابست — بمعنی سایه ام الکتابست

ز خوبی هر قرائت گاه بلبل — نخوانده است از چون مصحف گل

زتحریر سخنهائی برآورد · شد چون رنگ عاشق کاغذش زرد

زدرد سر سخن سرخ و گهر گون · فتاده نقطه اش چون قطره خون

بهر قانونش خوش ده چراغ است : زجلدش بال صد پروانه داغ است

با آنکه و مضمر مرتبه جوهر خانه سخن تاراج حوادث پذیرفته

باز آن قدر هست که صندوق گده افلاک آنجا پس گران نیست

اگر تو فنونی که در کار نعوذ پرداز حواس نگردد نگارش عالم عالم

نظم نگار نگ چه کار است و سازش جهان جهان نثر گونا

گون چه هنر در کار در کارخانه لفظ تراشی که از تیرهای آبنوسی

حروف تیغچه ابیات بلند عرفات ساخته شده و میخهای از

دست باری تیشه فکر و اره کاوش جوهر مدقت و ریزه

پیرایش آلات کلمات صافی دریائی کار بر سر سهم سرشته کرام

نجار شیرازی به بیشه دکان نثر از اضافی اتخته بند ازو بسته

کف نطق به ثنا سازی دور دو کری بگشاید در صد بندان

[illegible]

نواب

ثوابت و سیاره سخن آگاه اند که بیکبار این چهار سال ابو جهانی

سهیلیست نظم و شعر و نثر ضبط شده علم لیکن از این علم ثوابت

شده بلکه سی سال در جاه عمر کنده رسیده نظر وقت سموات

بلند خیالی باید داشت تا زیج گفتار بدر صدر رسد تا تقویم

بیاض نهار را از روش توان نگاشت تا مسیحائی معنی در طیلسان

ورق سر طیلسان رقم کشیده جبرئیل خامه از سخن آفرین

چنان دمی بعذر رسانیده که از دو طبعان که به تقلید از رنگ درون

چشم سیاه نمی کنند و بجای گیر ربع مسکون سر فرود نمی آرند

برای چه مقید این شوند که بنیاد زرگری نثار بر دری کلید از ابراهیم

وا غار را ابراهیم نمایند و شکوه مدح گستری اکبر نامه را

از صغر نامه سازند چرا عاقلانه کنند المجنون محبت را اندر نسل

ما فکر گفته انسته که از الفاظ سوداهای در معانی شیدای سور شناسه

نامی قلمرو سخن نگارش نکنند تا عشق مالیخولیا قصیده دلیع

از دست سیم بران بند قبای ترکی بمقتضای پیوند بوس کرنبی
و علاقه بهوا پرستی ندرتی جیره زرتار و برق جامه طلاکار
تن‌های قبای خاصه و حریر جلدی کتان رشته لطافت شکم
بغلتی عنبر اکنت بالابند و کمربندی رنگ آمیزی شلوار الاچه
و عطر انگیزی خلیل دارد کیه روزی مسند فراغت و نشست
گرمی تکیه عشرت غمزهٔ خوبان عراقی و عشوه بتان
سومناتی کاکل سمن مرامی محبوب آگره و طوطی کلدستی
دلبر سهند ره نازکی تن رعنای لاهور و نازکی بدن
زیبای جونپور لاغر میانی شوخ بنگاله و فربه سرینی
بتان انباله لاله رنگی شراب گلابیاز و مشکبوی کباب
تفنه رقعه رسانی ساقی گلفام و سرود خانه مطرب بلبل نام
رنگینی صدای قوال [illegible] و شیرینی اصول رقاص شکر
تنه کلگون نمودن رنگ سیزان شفق نمودار مرکب پان

دلربای

دلربائی نغمه سرود هندی و روح افزائی ساز و برگ رنگینی
بقانون نواختن نال و مردنگ و بقاعده سرائیدن راگ و
موافقت نغمات چنتر نوازنده مناسبت فقرات ترانه ساز
بگوش رسیدن صدای کف کردن هند بیک عهد با صوت
از مطبخ کاری سفره بزبان و بسیاری اطعمه الوان ادراک
کاسه‌های فغفوری و بمالیدن پیاله‌های بلوری زرجاتی
بنکاری ملمع و زیرکوبی سرپوش مرصع نقب زدن حصار
بلاد و یورش کردن قلعه جلاد و قابو یافتن از مطالب
نعمت و مسخر شدن شهرستان دعوت و فیض اسباب
دست نشاندن و دل خوش از مهم غذا و ارساندن بس بعض
سپاهان خوشکار و شیب و راست نمودن یراق و ...
نعمت لیستینی پالکی ... و جیتر زنی بنهایت مطلوب العظمی
نشان افراختن منصب داری دستمان شناختن فیل ...

بسلسله جنبانی انبساطی شده وسوسه حسن خانه زدن و جمال
کرده مهره دلی پیاده فکر گشت که درین میدان بخت آزمائی
دست و بازو باید نشاید گوی دولت بخم چوگان طالع درآید
کتابی که ابیاتش از مصنوعات تضعیف بیوت زیاده
بود تصنیف کرده بدین امید که منصوبه‌ئی نماید چند ازین تا
خداوندگاری کی برآید بشاه رخ شهنشه گذرانید و زیر بار راست
فرزین نهاد خوش است که از خانه‌های کج اسب خیالی بر سر
این پیاده بساط عرفت تا نخواند آنجا که اصطلاح بازند حقیقت
گشت شاه دخلش بیح بیندق حوالت شد دیگر از
حریف خود خانه خانه دربای خجالت گشت مصنوعات
دخلش بر هم خطوط نهایت خجالت کشیده دست نگارید
پس سر بود نهایت دغل بازی جنس آورد مصنوعه‌ها
را بر هم زد صورت ماجرای در هوای نوامیدی کشید بانی

چند بیت

چند بیت گوش کند از جور نزدیک آن بساط گردید عمر ل

غیر از جفا ندیدم ندیدم در کار نامرد . آزار مرد خیزد از کار و بار نامرد

از سفلگان ندیدم یاری به ... ممکن نیست دانسته مرد مسکین دارد از افتخار نامرد

کی حرمتست شمشیر گر در غلاف گر والی باشد ندامت مرد از ننگ اعتبار نامرد

بر من همند دعوی مروت ماشد کیر و پیاده مردگر کند سوار نامرد

دست حمایت غیر از سیاده نکشتیم بر باد رفت از دو شش ... نامرد

فتوای مصلحت یاران گر آیه کلام است کی مرد می نهد تن در زیر بار نامرد

گر اقتضای قسمت دامن کشان بیاید مشکل که پا نهد مرد در رهگذار نامرد

شمشیر تر قضا را روبه کرد نقص از فوری غم نیست گر شود مرد در سایه دار نامرد

طغرا اثر نجوید از روح ... بر یا نه کی مرد می کند ... دل برقرار نامرد

بیهات صیهات سخن از کجا بکجا کشید گفتگوی حقیقت

چگونه بمجاز انجامید بخیالات شعر آنان کهن قالب نطق ارکان

نو بخشیدن مساحت بیت و سمند زمین ادا از دود انگیز الفاظ دریں

دام شنیدن فسون کبری شریعت گزین را اگر ساحر نخوانند چه بر محل

وظیفت آئین ما اگر فسون گر بدانند چه نقصان در دامن آباد

انصاف بکار دوش دواوات سرگردانی قلم که فتوی میدهد و در راحت

کده مروت پراکندگی مداد و تیره دلی صفحه که تجویز میکند و سخن طرازی

شغلی نیست که بدستگاه دراز خاطی افتخار توان نمود بر تقدیری که بخت

زبون و طالع واژگون در شبستان تقریر ره و تاریک زاره تحریر همراهی

کند گامی بلاف و قدمی بگزاف زده خواهد بود مسکین کلاه بس

کوچه عقل ما نیست و شمس بیان بنهانخانه نسیان اگر نوبت

دماغ این کجا هست که سر آستین پشیمانی بر سکند و صفحه و صفحه آب

خجالت شوید خوش آنکه بجز سکوت رغبت نشود تا بر حرف سند سفید نشود

دارم ز خدا امید کاین شوخ مقال در بزم سخن بساز ملامت شود

دیباچه طغرا

بسم الله الرحمن الرحیم

دیباچهٔ معمیات

از بس غلط است حرف قاموس که گشته چو خط پری رخسار قابل حک

در هر ورقش اگر ببینی صد فصل سطری نشود یافت بی نقطهٔ شک

از بسملهٔ هلالی تا خاتمهٔ رسالهٔ معمیات [illegible] را چون رسیدم و اوراق

شبانه روز [illegible] را یکسر در میان سیاه دیدم اگر ملا [illegible] [illegible]

و از آن رقم [illegible] انصاف [illegible] نظامی سهو القلم روی صحیفهٔ رساله

نمی‌نمود شمسیه سالکی تصور و تصدیق بنظر فکر در آمده خصوص [illegible]

حجت و معرفت در [illegible] نقیض یکدیگر می‌نماید چون کاتبی زمانه

قضیهٔ اتفاق را مطلق نفهمیده در رفع تناقض فصول [illegible] مشوش

نکرده اگرچه از غایت [illegible] تا له شرح تجرید [illegible] بر [illegible] و تصحیح انداخته

لیکن ملا جلال [illegible] بقلم [illegible] کما حقه نپرداخته [illegible]

سوا [illegible] که تفسیر بیضاوی [illegible] ندیده آیات صاف دلی جلوه

خواهد فهمید و ملا تاریک فهم نشد که حکمت العین مهر را نشنیده نکات حکمت

روشن ضمیری چه قسم خواهد سنجید اقلیدس روزگار در تحریر ودایع افلاک

بقواعد تاریخیال بر علم نتافت که ملا قطب‌الدین شیرازی اگر مطالعه

جوامع محو تاریک نمود سررشته نتواند یافت ملا مرکز نکته یاب از نهایت

غلط به بیان شرح مواقف ارض درمانده و ملا مشرق ذهن دارد از فایت

سهو شرح مطالعه افق را آهسته خوانده و ملا سهما زحول عیب بالس در

مقابله اشارات تا هید لقانونی بیمار دماغ سوزی نشده که

شفا ندیده و ملا خوغائی فریاد که در رعیت مطول کهکشان به نحوی

عمر صرف نموده بی اجل نمیرد و ملا درس همراه در پستی فصل منازل [illegible]

فتح الباب تدقیق ندیده و ملا ذوب تکور بطلمی در انشا عشریه بروج

شناس تحقیق نگردیده مذهب صحیفه گردون اگر نقش کاری

مبد شبهت سرلوح زراندود شمسیه طرح می‌نگاشت و مجدول

جز این نجم اگر بر یک شهر بی جلوه در هلال کشی ملالت نمونی نگار می

ادووهال

بعد وصال واقع الف آن الف قد سرکش نیافت جز افراد
مشق قد فلق لا خورشید جسم سیاه بند و مجلد کتاب عشق غنچه رو جبین
نبندند که جلد کیمخت فلک را که سر لشکر زرکش کردند صحاف قسمت
بجستی از لبلبه مصحف نیلی اوراق زرین رشته شعاع جز بندی کنند
سیپاره دلم را شیرازه شیرازه بسته و کاغذ از عصب
قبلت الشکند ورق آبی سحاب سطر شور بابی در بیک جگر اظهار دیده صفحه چهره
رقم بتعلیق اشک مینه گنبد و قابلیت در عالم بایدچه عشق باز
دالف کشید عالم بایین درشته خوش نویسی بقطعه وجود خط را
کار نشنمود و اگر در قلم زد هستی رقم شناسی بیدا آن قطعه از روی
درجه دان عدم مشکل است از الف قامت ما بابی سر ران
مغرور است کتیب خوبان دیده نیست در مشق زر دوستی آورده
کجا است و غیر از است قیمی برده اگر در سر ایکه قلم صد و رقا

بست خطا و رقم سنج زر دست بهره جیلی نمی نشست روشن
تمام مهر جبینان با آتش غم و ذکر دیگر دست خطش زیبی بیک لا
شده و چراغ اهل نوری قمر و آسیا دلکه و رست ضمیر و چراغ طبعش
بخاک پای بزرگ شده با آنکه سعدی با منشی دبستان نظم راست الهام و دبستان تحریر
تربیت داده در پیش طفل دل هست شده فلک زبان انشا بمهد افتاد و
غرش زحل طمع و خروش زبانه زهره و لابر کرسی نشانده قضا خضاب
طبع شهرستان گردون سپاهیه غزل لشکر منجم شده در میدان فی مرزی
آزار بندی خیال کارزاری منکوحه زری بهرام در سلک شاه تخت
نشین و در نمی لو جیب منجم نیسان بازار گوهر سخن را گرم نمی دید
دنیا سر و شده زاده از یک نطفه کان نمودار و از طبع بلند خود
بخشید فیضی از آسمان رفته بست بلند سخن را فریدالست
و نه مصرع برجسته زبس را طلسمی از مشرق صبح از مرصد مطلع صفحه عیان
شنوده

نشده از بی انصافان بزم انفس یک تحسینی نشنیده مجموعهٔ
نسخی هر چند قطعه زمانی مختصر و انجمن کند از بیند مختصر از جولان نمی
خطوط شعاع صد ماه و نرسید فروغی از بالفعل خود اولی بر فاغند
مجموعه جمع است کتب از ارکون سوادی معاصران برادران مسوده
نیز را خست اگر از وحی سلال اند در شعر امینی می باید ز فرد
زیاده از یک مصرع رقم از شعر در رونقی بهیت شاند کم طاقتی جمیع یافته
بیمن علیقی برادر فی المحقق فرشته هر چند مظهری خورشید است رتبهٔ زبان
نور می بارد سیاه تحقیق کسوف و زلت از دو رنگی دارد و منور دانش
انجم از دقت شه با سلسله آشفته اند بحث از راه بنات النعش
فرشته شکفته اند از آنکه شعوری از مناسبت شعر با ست و نثره
از منتا بهیت نثر فروغانند چرا دقت سیاکی طبع نخواند و خیال
و غلط موقع در دل نخلند در گشتا گیانه خیالم صد و تهار الفاظ

آسمان مایه ایست چو بجز زبان حافظ ام بدر آن معلی

کهنه ای [illegible] قلمدان و چو بدم [illegible] قلم لال الفوه [illegible] اسلیمی [illegible] آن

شعر و ما زعفران [illegible] بیک [illegible] رقم شدن [illegible] جهان [illegible]

نه بید از [illegible] قلمدانی [illegible] معتقد از [illegible] طرح [illegible] ان والله

زمان [illegible] قلمدان [illegible] شد [illegible] مقراض [illegible] و ذبان والله

[illegible] بنویسید [illegible] ملتوی قلمدان [illegible] علم و زبان والله

زد [illegible] شد [illegible] [illegible] سرو قرآن والله

و د [illegible] ام [illegible] برآمد [illegible] مرگان [illegible] از آن والله

ز [illegible] دل [illegible] غلاف [illegible] قلمدان [illegible] ز عنوان والله

مداد [illegible] که [illegible] قلم [illegible] امتحان والله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]

درخور حمد این [illegible] [illegible] این [illegible] [illegible]

ثنا باید [illegible] آید [illegible] [illegible] شده

در منزل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] است

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible] معانی [illegible] [illegible] از [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] شناس عالم [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] این [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] چشم [illegible] [illegible] [illegible]

دوم آنکه هوا اگرچه در وقت [illegible] [illegible] کوکنار [illegible]

از آتش افتاده به بیرون [illegible] از برکت همت حضرت [illegible] [illegible]

عالمیان را داده [illegible] خود [illegible] [illegible] [illegible]

دیگر خلق تمام اصناف العباد [illegible] خود [illegible] [illegible]

که از دروازه [illegible] [illegible] [illegible]

که از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

جنسیه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

سیوم [illegible] تجار [illegible] [illegible]

کارهای [illegible] [illegible] [illegible]

دوم [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ایلچی

زمین کو بهار تعشق رخ تو شد پر سبزه الیسیم

این مصحف زر روی تو عین تفحص به زبان الفقر

مجید از مصحف صلح آید به روشن لعل یار رست چشیم قرآن

زر صحیح گشته در مصحف روی تو خواند صد هزار نبشت

الست و چه چون الف مرتبه ابر لب مدیل

قدم چون علی افتاد آدم معنی با جود دل بلندم همی داد اکبر

خضر ور زبانش مسیح زلف لب و خضر لب زلف

مشکستو قد از تناسب ... هلاک چشم نازکی

در سایه سرو قدمان آسیب چرس چراغ تو شد ... از

نقاش صنع صورت سیر از تو ابای حسن نمی ...

لقد خلقنا الانسان ز لب احسن تقویم تمهید

... سر ... دار روز ... ز زلف

از حسن ... عالم عالم ...

نجم شمسه سطح مینوانیسنی لاجوردیله ابر طعن بر صفحه

ابری مهد الفت ورویی انجمنی آذرکینی عمارت خطه زر

مینو حضر آلعه بتدیگی دروانیش مع فرشته عرشی سوار

پرده سی ایت ایدر و شمسه کاشش رونقی لمعه تسخیر آفتاب

لاجوردی کنکره سی حسنی نیره روشن ایدر سینه صفا

بر دانه ماده و بحر شانه مرتول از موج مینوی قد

لمحه تعدد حسن سنک مرمر نمالیله فرش کده

ودریلن صفوه نامیس اوراقی ان مرمر نما التیغ کنف تراب

شسته بر قطره لعلکته دلال لولوی در حصرلی تفریح ایشن آبی

خوران کرد و بت سیمی بالالات کرز آن فکنده زر رشته جیادر

شمع هم بزور سبزه سیراب رکعی صد معدن لعل ووکو

خاک مالکه میدید والحق لاله شاداب پر رشته رزکان

یاقوت [illegible] لعل مرزبد اشجار شش حسب بعض شرد و

لاله زر

[illegible]

رنگ نسبت تر روزگاری افالله و جویبارش حتی چشمه طاوس عروضه

گلزاری گلهاتش داده الوان پاشش لاله کان غره درخویش نمی جو

آب رفتار گوهرش سیم گداخته می نمود کردار آب آسمان

منبع السلسبیل معنی دار از نام من السماء کمال تفهیم

از قطره شبنم بر سر کوه و از موج قلمش جهاد بر کوه

بارش سر کوه بر بلند آید بر کنار چون بر پس کوه کرده جای پر

مشابهت نخلهاش نخل طوبی شجره مناسبت

پیدا و مناسبت جویبارش چشمه کوثر نسبت تمام الهام

می آمد بر روی زمین مبارک جدولهای فیروزش سبز

ابر نسیم از همت چشمه و از شعبه ها الیش طلای بهار

ابر لاله دسته می بندد و فضایش لاله ها می سپر سبز

میدان منشد از گذرد مضمون فی کمالش تازه جدید

در اثر چشمه‌سار معنی بی‌خرج به حیات و نباتات هویدا رباعی

بی تخم زمین گشته از مینا سبز وز تابش خاک شده خارا سبز

در جوی اثر سبب الهی قحط آب بی آرزم چو عشق در بیابان سبز

هشتم بر خیال از سنبلتیب در کوهستان رسته سبب تبسّم نیک الله

معدوم فی الفهات و از سرین ماه از جوشش بهره میدهد

منت از چشمه آفتاب تشنه‌اند بلکه انهار سبزه تجری

من تحتها الانهار از صدف و کمیت گوهر سار سترم تحتها عین جاریه

تا کهن تو استسقای و غار از ... سیرابی

دلکوم آبی الا از خاکش برگ زند که ... الله ازاز

زمین برخیزد و نعم بال ... خاک ... سبز و رباعی

از ابر کند رشته تیغ از کوه شکافت سرچشمه سر و پای شود و کالبش صرف

ز چشم کیلی ... افتد روزی ... ریگ ... برف

از جم

الغرض تماشای این کوه با شکوه تا اصل کشمیر بهشت نظیر انگیک
مسافتی است چند شب تماشاهای ظهار گوی کوه ... بیست
بخاطر خطیر رسد گویا در مسافت گذر نهایت جنس الله جهان ...
نوعی بر شهر ده رفته و گل و ریحان ... عالم عالم سلطانی ...
و بار آمیخته معطر ... فلک و فی النفس ... المعکوس
فهمیده و قدرت سیمای ... فان ... الماوی ...
... بریده سرو موزون ... از ... طبع سبحانی مخلص ...
و صنوبر معنا ... ادراک ... اوج ... و از
... صد سال ... طرح ... و ... قطع ...
گلزار ... مشق ... گلکاری ... شد ...
کشمیر بهشت ... در و دیوار ... تماشا ... گار ... ارادت
و صفحه ... آب ... ساز

مشهور است بستانی تقریر سخن سرسبزی از ذوق تحریر سخن

تا جامی خزان بباغ نظمش نرسد کرده است بهار آفرینی گر سخن

تمت تمام

تذکرة الانشا

بسم الله الرحمن الرحیم

شکسته

رباعی طغرا آنانکی تیغ زبان تیز کنند در وصف شهان صبح جلوه ریز

آن به که بجای شفقش از دم صبح توصیف الهم سحر خیز کنی

اول سیر لقوبایک ضمیر شیخ محمد علی نبی بنسیم قماش

سرخ و زرد خانواده کلک خاص نسبت نزیین و نسیم رنگ صحن بل

تر و خشک سلسله سنبل گوشه سار لشن اثر ال جمع با رقعه

رشته شعاعی افتاب اعلا یافته قابل نخیه دوزی

خرقه رنش یافته جهت تعلیمش ضلال دردسر کم هیئت

دفار

وذکای فطرتش از نثر معمیاتی آگاهی تمام افزود و از آنکه طبع افکار

تشنهٔ دریای معرفت بود از آثار و مفردات او خبر داد از ترکیب لطیفه آن تسنیم کامیاب شد

از جام تشنه شیخ مرات عرفان میرزا تیمور خان بدر دایره فضا

والمعی نقطه پرکار صحیح [illegible] بر دور صفحه صدر ارتقی یافت

بحر قهاری علوم [illegible] بر خورد در زمان اول [illegible] تحصیل

بیابان تشنگی او مثل ابر بود و در شهر [illegible] مستشفی صحت [illegible]

با قوی برابر و در تحصیل تا ماهش [illegible] میرود در سخره [illegible]

نکته جهان [illegible] میدود [illegible] شمایل تکامش [illegible] سیر و تعقل

فن [illegible] از دانه تکرار [illegible] گل

جام خورشید [illegible] محفات [illegible] دانی حکیم [illegible] قضای [illegible]

طفل خامه‌اش در مرابع شفیع لفظ امتحان ارسیده

و در رو نامه‌اش در دانه جستجوی [illegible] ربال [illegible]

لذت [illegible] دوات [illegible] خط [illegible] انشای تحقیق

و از بلندی مدارک بینش سواد هستی خاطرخواه منجلی گردیده تحقیق
نکات گنجینه ملاقات ز ناخن تیز برآمده و ابیات
بیت تا ثنای بیانش بلندآوازه عرشی
شد در ستایش خاطرش ز قدس تا گم نشود در کار دنیا گمان
بار ز همه کائنات گر عکس فتد چون آینه بر گرد جانش یکسان
... شناسائی رموز عادت و قدیم حضرت ملا محمد مقیم
در بیتی گر عروس مضمون بابرد کیان ابهام بسته گردد
تحت مضمون روی شابیان از درش نبسته خاطر نوعش
سر عرفشان طومار صبح فردوسی آید دنیا همیشه چشم زخط
شعاعی آفتاب بدایع سیار نگاهش گوی کانون شریعت
وصدای اعجازش نواخت مقامات طریقت
آید مطیش سخن کلام مشکل حل میشود از کلام او مشکل فهم
نعلین تحیر درش در خلوت دل از نقش قدس دریچه مرا فهم

تحر

نجم قاطع ماسواه در دلش جدا از عوارض لاریب

نهال تعلق را از بیخ و بن کنده بعد از آنکه شاخ حسد قطع

گل چیده معرفتش از بوستان خلد و اوراق گلی بیست

در دلش خانه با بستر یار نشسته که بحجره

را دیده سنت نفس او با عقل چیده

نگاه دلش بجا بر دوالو الفاظ در بین الهی

از هوای خوردن و ساری نفس لذات طبع با نحو معنی

بحر شمار شهیده مرهم قاطع قاسم

از خوشه چینی گشت نقش زلال چرخ را سعد

و فلاتمام و افعال جمعش سرگردان افتاده در

با تنبای حروف عالمش زبان از دریت معنی یگانه

و مهر و ای وصف الفقر منحنی با کلام وحشی هم

در چمن هر نسیم عرش و رایحه عنبره از وفا نسیم سعید آمده

و دخی دست عطاردن سخن طرازلق خورشید لعلدن زرین قلملو

ابروی هلالی تا قیامت رسند دیار سکه کمی بینالری

منقبت مصداق سخن بیناعی حضرت الٰهی قصایدی

آیینه دار رشته مدارن معانی و غزلیاتی جویبار نعمان

روانی تمامه ایشی بر رشته قلم زرکش خط کشیده و نقود سوادی

از هم یکی ریحان تحفه بخشیده مداد درمشی ادبیانی لطف

لهات و شن بخشیدلر رحیق جان کلک

همامه از بلبلان سخن ست دیباچه نو لحن شان آیت

بانی عرش رتبان سخن ست زیبالی گفته لری

نغمه پرداز بلبلی حافظ ترانه معروف اولانلر

مصنف لر معجزنه زمزمه حقیقت را از مؤلف مثنوی خواند

از نهایت موافقت در نغمه سازی سرود مخالفت شد الله

خادعت مناسبت در عنادل حجازی آهنگ نعمت عمده لر

دروازه

صد دایره اخلاص به طرز میگردد و در مقام اشعار عمریده کم
مرقص شاهجهانی که قوت دل زمانه شد طلوع بنگذارد فتح منعمی الا ارجحیت
الفاظ از ناحق حجه خبوتا مربوط مربوط کنند سخن شعر طور
هم کلیم طور سخن از ید بیضا ابوطالب همدانی در میدان
اعجاز تقریر اژدهای قلمش با دوات سحر بیانان در افتاده
و در مصر ید بیضای تحریر بیاض قلمش تفرق گردن
منکران کوچه داده اگر به تعریف نقشش زبان کشاییم عمر
بفکر قصیده باید بست و اگر بتوصیف غزلش برخیزیم
بترتیب دیوانی باید نشست چراغیکه از شعله طبعش
افروخته مشتاقان گردیده را بسوزد گل فکر نازکش باب سخن
بلبل نبرد نام خوان سخنش هرگز نشنود اوصاف زبان
در منکده فکر تراش سخنش زبده ایل فضل ملا محمد صالح
چراغ که افروخته خم کاف رنگ پذیری لطف نسیم به بخیه کاری او در جمع

می نمود و از گردانیدن لاله قابلیت مرهم مرحمت صبا دست
شد و علاج شنیدن لعل پیکر داشت میل تعجلت زدائی اگر
در چشم حباب یاد غم کرد انداز سبکی فرصت به پرده غیب اشک
آسیب نرساند تعزیه و احتیاطش پیر بزرگ محمد ستار نیش است
و نشتر فصاد دلش سرشار آب نوازشش بود
گرا و [illegible] بچمن در دکان بگشاید صد عقده ز تشنانی از عطاران نگشاید
چون غنچه کند قیدی از انگشت خویش ایا برادر رگ زبان نگشاید
چهار [illegible] دو سال قدام ملا اسمعیل کلانتر شهر
از آب حیات سخن [illegible] رباعی تر و تازه و سخن قاسمی [illegible]
معاینه نصیحت سخن بلند آوازه اگر [illegible] قصیده و غزل
می [illegible] در [illegible] قطعه زبانش سخن صد بیت [illegible] است
همه برگ [illegible] بیت [illegible] اگر سر مخمور [illegible] هستی
نام [illegible] کی [illegible] چون سازد [illegible] گرد بدو
خرد نیز

صد نقش بکار برد مرصع بصورت ستا نشد صورت هر عجب بود تا

تا نقش ترمش مربع نشست از هم تا فی بعد بار و سلی

پهلوان تر علی در دو رشتخانه فقرد و نقش انقلاب

تا لیها دیده و در میدان کشتی بمر اسم پهلوانی بر زمین

نقاده پشیمان این فن تلاش پیر حسینی

او میکند و نطع بوشان از علم لنکه از رو بخورند

کشتیش با کشتی گیر قضا و قدر است و در دستش آسمان

سر زیر و پا زیر کرسی نداده و دستش ملعق خاک کرد از زر و زمین تاج بعلم

درهم شکند بقوت بازویش زنجیر کمانه گرز از افلاک شود

تمت الرساله

رساله بسم الله الرحمن الرحیم

کشمیر مجموعه حضرات عالم نور ... فیض دیدنش بلست

موی ... با این باغ ... قضا آدلعه ... شعله از گلشن

جای موسی خالیست که بر کاری تجلی درین کوهسار

مشاهده نماید و از بسیاری شعشعه کم تواند بجای اشجار

بید انجم کشت باید بر طرف انشسته نشسته روشنی الوان بهم

آمیخته در هر جانب کوه از رنگینی درختان به یکدیگر آمیخته

درختان مسیح نفوهان تکرار ورق افتاده و جویبار

مشرق و دهان بخواندن نماز صبح لب گشوده بشبیار

بهوائی با نیره که بغبار قوقلات نور می نماید و بسرکاری

نمام برگ نی نیرنج بیدانک یا قوت منظوم آید

آنچه سیمای کبر نیسان حد بوته انداخته اکسیر ساز هوان

ساخته در هر جا نقاش بهار طبع پردازی کرده طراح

قدران بزرگان سازی دست آورده مشاهده

تذهیب صحف گلستان تعلیم مردمک دارد که با دستطاره

حلقداری مجموعه شعاع آنکه سر ورقه نوشته طلا زاغی

نبرادرجه

[illegible]

که بر درخت نشسته مرغ زرّین بر خاسته مینایی که
بر شاخ درخت سیب نوری گردید چنار دست رسا
والتوی رخسار هلال طلا باز شد و قمری شیدا شد لطوق مرصع
پرداز دعکس درختان روی آبرا با آتش گل افشان
نکرده که چشم حباب بفروزد و ابروی موج نسوزد
گل ایدر هنگام حسن خود را رشته میدانند و بلبل در حسرت تماشای
خود را سوخته عشق میخوانند بمقتضای فصل گل شبنم
لباس نیلگون پوشید و بفتوای موسم نغوره و طلا
در یک بوته جوشیده در کارخانه جنت آرائی شب ایدر روز
می بافند و در کارگاه گلشن بجای اطلس بلاغت مینا رنگ
روز نسترن اشتبرق سبز و شام سوسن لعجم ابا میدند
سبزه با مژه آفتاب سر خیمی بالا قو و شبنم که از ژاله
چهارده خود را میشمارد برگ درختان شعله اش تنگ

و گل بوستان انظار بیت خنک آسمان از اشجار

مسلوق بوقلمون و زبان ازرش خسار نگارنگ

گوناگون شهر وده رنک لیت طراوت افق و خشکی

دکوه و صحرا سربت نثار سوختکی مثنوی

ریش دامی نغمهٔ بلبلان در آیت آغشته رنگ خوان

شرر ساز نی نایره فاخته درین خشک وتر آتش افروخته

اگر لاله کر دیدمی آزتاب چه غم ساغری شد بهر ارغوان

خوان صحن صالحیه زبیل کشید حکیمی باین نوع قدیم فرا دید

گل افشان همیان نقد تر نبل نداله دگر نهر دریای

زدست جو افکنده نرگس عصا درین فصل داله سر باد پا

شقایق زنبد زمانی رسته است چو فواره ازجای خود جسته است

زشاخ بال اشجار زر ریخته بصحن چمن اشرفی ریخته

لاله‌ها کاه دل نشینی است چمن بهار رشته بوطنی

نزوا بنده

نشنیده که خزان یکبار دیگر آوازش بغربت افکنند
بلکه در عین زمستان در بعضی از اطراف این
گلستان خصوصاً کوهسار بعلی بهار رنگ خزان
ندیده‌ها حسرت و بوی برگ ریز نشنیده از جوشش سبزه
کوههای زمرد سر باسمان کشیده و از طغیان
لاله دشتهای دماوند بکهکشان رسیده و از
بنفشه و یاسمین رنگ و بوی میچکد و از ریحان
و نسرین تر و تازه گل میریزد بهار دین آنگاه دریا از سر فرد
دو چشم چار بینک حشم سامان سبزه را به دیار که گل که دل سبز
نسیم و شبنم گویند که از سبزه است آری چه چیز محال الخرابی
سال تنزل و طلبت با آنکه بر فضل چنانچه باید دریاب
تربیت لاله یعنی نماید لاجرم خزان لباس رشت
زرده نسیم بلا ارتش خیابان گلشن سر دلی میکند

زمستان
موسم جابانه

و در مستان را به آب باران و صابون برف بدن نشان لاله

شست و شو میدهد تا به دستیاری نوبهار بهتر از

اول بلباس کرشمه در آیند و مرغان چمن بیشتر

زنند بیشتر گرفتار نمایند و در زعفران زار سر تخم خنده

کاشته اند و خرمن خرمن شگفتگی بر دوش گرفته باغبانان

بهمال کردن گل ترانه مشغول و دهقانان گلهای شگفتی

تخم نغمه های حسب محصول در کوچه و بازار حسن پخته و بر

در دیوار عشق ریخته زمینش تر بهار هوای بار اثر ای

پذیرد و گل بر بخوردی که در آن بسبز سرد و سیلاب سرخ

تندی نماید تا کسی از جا در نیاید

گل نیست در شاخ که زلیخای آب هر چشمه لعلی بعد بدست سرداب

گشته خم با کلاب زمینش فواره بود و گردن مینای شراب

کوتاهی سخن دست اضطرار فقرا بر این گلشن دراز

است

نسبت و عندلیب و قمری در مقام سوز و گداز
قوت نامیه اگر لطف زور آزمائی نمی کرد از زرده
شعلهٔ خاک رگ غنچه سر دل نمی افتاد برگ لاله
اگر لطف در آید بیک آسمان نجنبد شفق بر آید آب
دل تیغ موج بر آورده قطع آشنائی از دل کرده
کشتی آشنائی از دریا تند گذشته و آتش در حلقهٔ چشم گرداب
نشسته نظم بیا چه چراغ اهل خیر و چه ده هر دم امید از گل و غنچه
شود چون لاله زردی کی رنگ نماید از زبان قلم شعله باک
زند بید مجنون دم از عاشقی زند الله چو سیران سر جا پائی
چمن زاد کا از ابلوغت السید دل زنسترن نشو کشیده
چنار از فراق حلال سوخت چو میران زبرگ تاک چشم
زکلیه نشستن دهن آزرده بود سیمین بسیر چمن غنچه نمود
زعال یا فیست از نسترن ابیشه زردی چمن شد بیابانی

بزرگان باغ را غنچه گرفتن جام کوچک در دست و بزرگان

زاغ مایل در آمدن بزم فروتنی نرگس چشم از نظر

زرد و خبر آید از سیاه مستی لاله تمام و نیاز نمایان گلشن

بجام بادهٔ ارغوانی دست رد نهاده نرگس که مرتبه شود

شکسته که جام از دست نهد و بنفشه سر در پی خود

فشرده که سر بجای پیمانه نهد از شرارت گل غنچه دل

آزرده است و سیاه مستی ریحان بر طبع لاله خورده

آب و رنگ یاسمین از رعشه خمار ریخته و در نشئه

نسرین از خمیازه گشته گسیخته سنبل یکمو از خود خم

نیز آلوده و زنبق خون لشکر از رفتها ستم الدو

بر چمن ... خوبان گلزار زلبس خورده ... فرستاده

جمعیت افتاده نظم گلشن پریشان شده نسرین و ...

صدای [illegible] گل [illegible] گلستان [illegible] بلبل

بر [illegible]

[illegible]

شب هر که از قسلت دید تا شمشاد لاله بعد از آن حاجت بتحریر

تدرود از دست بر درج داند که بر زن و بر تن هم گل نماند

بتنهائی فتاده سرو آزاد ؛ ندانم در چمن چون خواهد ایستاد

سخن در وصف باغ فیض بخش است ؛ زخوان فیض ما مسکین فیض بخش است

بشعبده انگیزی نسیم عروسان گل برودی هم می جهند

و بشعبده بازی صبا طفلان غنچه بر بالای هم میدوند

و بستان قربانی مغز ریده در شامی لباس پوشیده سرش

نهد و هد بت آتش پرست زعفران کوچه لاله بری معرفت

در مقام نمایش گشتی و بنفشه دیو صورت در انداز

تموره زدن ارغوان سرخ روی با قران خود میرسید

و زعفران در بلبه جو اند بر مثال خویش منجد حسن

گل چمن غنچ ان نقابها فرمائیر سر بر آورده و نمودی

سنبل چمن گل رعنا بدو رنگی میل کرده و وقت بهار

[illegible]

بر تخت مسند زمرد بنشستگاه در قفس هوای سرو و عود میریزند
شمشاد صنوبر برده دامن برزدی بنک سبز رشته کلاکون هندی
خضاب بسته چنار سال خورده بکردار جوانان دست برده
ز عکس نهفت زرنگار بغداد زرد و آب طبرستان در چون گلزار
نر بید از غیر آن رنگ دیگر از آن رو شیخ میوه‌ش بار آید
کبود و زرد شده هر ابرام شاک بر تک زرد و در افزاید
صنوبر بیت نارش حسته حسته مگر دل آنقدر خویش بسته
مده طنبور از کف ساز سخن بلا چو بلبل مع غزلخوان شعر عجیب را
سرودی اند مقام لاله رخسار فغان را از این ترنم تازه تر کن
از نسیم لشکر غزال زلف دلدار بنفشه در طی گرنجی وار
تعویذ سیاه مهرکان مرزبانان رسته زلف جز فاحله و طلسم
غنچه را افسر پادشاهی گلشن از سر افتاده و قزلباشان
تاج فردوس رو بهزیمت نهاده و ریحان عنان شبرنگ

را بستی نگذاشت که انگاهش تواند داشت
گلنار از رشک گلگون بسختی بر زبان نخواند
که تواند جان برد زعفران هرچند براه گریز شتافت
بجز طبلهٔ عطار نباشی نیافته نیلوفر چون حباب
در کلاه مثال او سری تا آب فرو برده تا کجا برآید یکمان
سیاه بهمن و دستار گل بنفشه زلفی و به تیغ لشکر
طرهٔ سنبل برف موشکافی در چارهٔ نسیم بطرفی
رم گشته محبان شقایق بر زبان نخواند و درست یابی لاله
داغ لشکند از گل ضمیری سر از رست می بالد و حیوی
زر بر تو رت می آلود صنوبر که برد پای علم کهن خنک
تهمتی جناب الکعله زور بازو ندالعه مثنی حرات در ترازو
ز دست نرگس افتاده بینائیش گرفته غنچه از دو بنش
نمی آید برش از رشته بیند ندالعجب خجل تیغ خورشید

گل صد برگ از لباس زمردگون شکفته بخونریزی خزان تیغ و سپر آراسته

نهاده بر اطراف نسرین و سوسن تیغ بی سر بر رستان گلشن

نموده جلوه شبنم گره شد کمان خنده اش از گریه برلبه [illegible]

ضمیر بر منحول مو بسته گلین خشم که بر زخمش که خواهد بست مرهم

کشیده صف بکنار گل فراز که صنوبر اشکنند از روی مو

بدرستاری قوت نامیه در صحن باغ انتشار برومندی نهاده

که چشم بادام تماشا نکشاده و لب پسته باز نشود و

مشعل ما شاء الله حبیب الرب فروزان و فانوس انار

ز بهشت و لبس آویزان شیب لطف صد چراغ روشن

کرده و انگور بر جانب بزار شمع بر رشته در آویخته شاخ

خضاب موی سفید ای انار خته و درخت به ملک دانی مقابله [illegible]

برداخته گردکان از لبی درست و بانمی بود در بسکاری انار

می نمود چو مور تنگ دهان سر فرو دنمی آمد و جنارا ز [illegible]

۱۲۳ ورق

مطابق ۱۲۳۶

حرره بتوفیق الله شروع شد تاریخ عشر اخیر شهر رجب المرجب

کتاب ملک بستان شروع فرمودند چاپخانه دیباچه و باب اول الهامیت ۲۴ ماه چهارم

شنبه شوال المکرم بحمد الله ختم فرمودند تاریخ بیست و یکم ۲۷ ماه مذکور و بعد

باب چهارم شروع فرمودند و باب ششم تاریخ ... الله ختم

نوزدهم ... و تاریخ ... باب ... ختم گردید و تاریخ

باب پنجم گلستان [illegible] شروع شد ۵ و در تاریخ بیست و سوم [illegible] ختم شد

تاریخ چهاردهم شهر ربیع الاول ۱۲۴۳ باب ششم گلستان را

شروع کرده شد و تاریخ نوزدهم شهر ربیع الاول تمام کرده

تاریخ بیستم شهر صفر [illegible] باب هفتم کتاب گلستان را شروع کرده

گردون بیت تا آتش مهر الهی نظم زنه آتش بالا که رشک آن قندیل آفتاب
بجام لاله آتش نظاره میزد آتش حلاوت لب شکر برگ سود درد
زبار سرو نشتر شیب چکیده انار خنده رو طفل پستانی
تکلیف دست خود کرده شاخ نرمه متقاعد و پیش از شاخ جو کال
بوده گوی لذت لذت میوه کمره دو کار انگور ... باشد
بدندان بار کرم گرمی بر دست نبات از شوق اجر وصل
دل قند از عکس سوالش سوالش اگر چه میوه شیرین از وصف
دیده لطفهای زاکلی زنخدان چه خم بر شکر شیرین جمشید
خزان برهم زن گرو چمن شد تا تیر دهانی ایلک عرفان
بهار تازه می آید به بستان خصوصا نخلهای رشتکاری
حسن طینت حسین سبز دار است چو نیک باید فیض نفس
بهارستان نماید عارف حسن لاله شاللک مرصع کمر عنبر زند
روی حالش بر دو شته و عارف حق اندیشی خلوت دل

تجلیاتنی کذاشته تیر دعاسنی صدر اثبات لا دعی حق
حرز امل ایزد الغیب قدر تیغ یا لطفنی قرینه حق حضرت و
عون آکو کرد کار رزاق درت عدلنی اکر صبح لیل بتبیل
میکشود بجه الافلاک تا شام ابد کردشنی تمی بود کلده
تعرنی حجابنیست سر چشمه حقیقت دیده لت ده وجلی
آشنایی موحدیت برود خانه وحدت نشسته ده صباغ
سدره عنایات عاطفتنی دلنشین قدسیان و شجره طوبی
بمجانست تعلقنی منظور بهشتیان تخته خرقه اکل خشیت
از ماسوای حق پوشیده بند جبه آکل نا بیت تحرق لهمع ذی
کردیده ابریق قناعتنی از سر چشمه بی نیازی لبالب
دیوبای خلوتنی لذت نشسته شیر مردی مرتب ممند دهد تنگش
دایره افق تجریدت و ملکه قطعنی آفت فلک توحید نظم
کمان عزتنی در چله خانه تهی کرده تیر کشی مرکانه
کرفته

گرفته پیش او بهلول دانا ز عالم معرفت درس الفبا

انزد چشمه دوای شیخ عطار چو گشته صد ریاضت چاه بیمار

بنور باطنش منصور حلاج شها نه بر سر دار فنا تاج

شده لعل ایزد از یک نفس عطار بود الشیدا رانشد بیدو گار

زعقرب آسمانش کوه ماران فزوده صد طمع بر تخت سلیمان

سلیمان گو که بر تختش نشیند ز هر جانب چو عنبر تخت چیند

بخدمت لعل و زو شب لؤلؤ بار ز تخت ستاده آن قل در باری

ز هر جانب هزاران باغ دلکش ز عکس نو اتش میوه منقش

بنا کرده خلایق بر لب دل ز زرافشان قصرها مانند طل

انجام ملک در هر طرف بس باغ میوه دار است و در هر جانب

هزار عمارت نقار مسافران ز اختیار تحفه کرده اند

و شیطان نیست گو از دل برآورده در موسم برف

کافوری بالعود زمین حلال الدولعید و شمال الدین

باین باغ مشهور است و قطع تعلقش از تیغ آفتاب

دو در شراکت میوه با مرتبه بیست کمند اعتدالی

لشکر همین که تاب آرند و بر زبان نشد علت لطافت

دهد آری هند را از حوصله بر داشت خنکی هوا دالهد

و سرها چند تندی نبردی بزرگی خود نمی آرد خربوزه

از بسکه دل شکسته است سر بر دامان خود کمر بسته است

وقت خوشی هوا تا سرد میشد میوه ها رخت خزان هم زین گلستان جای کار

باین باغ طاری کس در آید تیر زمستان هم عنقا وار بر آید

برای نشو کمر در سایه تیغ کشیده کوه ها بر کمر تیغ

هلالش لبلبه طغیان دارد از بس تشنه سرگشک چو حرف نهد شبنم

ز شوق آنکه گرد دهن پیاله دمیده از کف سخاوره لاله

دیدن گلشن چراغی گر کشد گل بزند پروانه زشکل گلها نشد بلبل

چو مطرب وصف حال این چمن شد برجم بلبلان زبان سخن شد

خیال

خیال شد و فکر تیز باید سمند طبع بلا هم‌عنان باید

سخن در باطن دارد سر و کار زمانی فکر چه با سخن جنگ [illegible]

با خط سخن نبود این سخن میسازد بعد از آن نقطه زد روشن مسیاله

چون خامه جلا پذیر شد از رقمش آن به جز تجلیات مشکل مسیاله نو

بسم الله الرحمن الرحیم

موسم آن شد که مینا را آن سر کشند شاخ و برگ چمن را ز اثر نم سبز کنند

غنچه بنشسته چو آلوده دل پستان چمن همچو طفلان ز چمن بیکر ز ازهر کنند

نسترن چمن شد سر خوان آشیر دوری گیر کز صحیفه گل نامک سخن باور کنند

مه‌رخان بید مشک نسخه ناز نده حسن چمن قلم را از کلک ارتباط سر کنند

لاله بشکفت میه حدیر [illegible] ناتوانی گل آفتر نسیم آخر از صد آن کو عرش ظاهر کنند

کر لعلتی چنان از ارباب چمن گل کده سو بتانی طرح ز نسخه دیگر کنند

چون شنیدند لب غنچه دهن باز دار سجده بار آوردند ساغر نیلوفر کنند

شوخی سوسن لالا بنود دل آهی هایند قیقهزار ذات ربیع نسبت بشمعه برخورند

بلبل طغرا القاب بوکر و طرز نغمه سرا طوطی گویا دهان شن لالا برزبان شکر کنند

جهانگیر شهنشاهی هند سبز برد یعنی جهانگیر بهار سر از جیب و برآورد

نیسانی سر آورد لعبه بود و بجای شکست خزان عام و خاص

تختگاه چمن را از تشریف فیروزی سرفراز مینمود در یکجانب

مهاوتان شمال فیلان ابر رفته بکار برا میکنند را اسند و در یکطرف

چابک سواران صرصر سیمان آتش کردار شقق را میکردانیدند

از لعبتان سبزه تا بهمه گردان آنجا چیز ترکه با غبان

جابجا قرار میگرفتند و از خولعه تا بزرگ طغی نژادان دربار

بهوا داران نسیم کورنش و تسلیم میکردند اعتماد الدوله تا

از نسبت نور محلی دختر ش زینت شکفتگی بهره میبرد

و آصفجاه سرو از صرف شدن بارگاه آن خجسته خوی

طبیعت میدیده ها بتجالی ناروان بجهت سرکشی بار اجتوها

لاجهی

سرو جانی سبب صحبت و عظیم خان کرزم بنا بر حجاب ملی
بعد از آن منتقل قانی تی بها چرخش سبز و ستخان خیار لزد
بسیار دلی جوهر پای سر شرب بر ساق عرش عطا
ویرو نخان صنوبر انشا تابع از زخم پنجه قوی بیتنع لج
بیکشا دلش نهایت ازدحام اهالی ان شمشاد در حسنه ۹۶۲
پنجه عجایبت بر آوا دسب خنید ببو دار عجایب چمن هم
تعود نمان سو عر ر جنید دعوی پنجا صحبت مسکر دلصدی
نسیم مسیح الزمان صبا گشته بی از بر بتان تازه
تر و خشک مییل حکیم حاذق نسیم حشیم بر حالم حمز دارد
بر تیغ هجو و سر رشید حیاتگان ابر در خدمت آن سی
بسکه تند و تازه گردیدند هوا دارانش نهالها گردکان هزره
تر شیخ میر سیف الملوک سبق در شمشیر سر داری نیلس
تند و تیز او چشم سیاه نیمانه سرلا تیغ همی گوید رو بکش

تا نرگس چشم بر جای چمن عظمی دوشیزه داشت جوار داوات
نسرین برادران سیمین و اقحوانی کفایت نسب بسو لسلمه فغان
ببیع تیغ زمردین علاقه عشق نیز فرمودند و شقایق اعالی
سمعید زر خرگاه فیروزه باقی اکرام دهند که سنا الال تمامع
گل چمن از تیر لشکر خزان روشنا ضمیمه بیک عقل صد لعل
بمعانی غنچه انعام یافتند سواران صد برگ یک نسب
بنفشه صبحی قرات نهانی شدند و سبا کاکل بنفشه بافتها
مانیسانه نکهت سر سبز گشتند بلکه تا زفان سبزه بدرستی
فرعی سرفراز گردیدند و بهادر قبا تیان بشه رکبری بار نسب
مشک فشانی رسید شاه بنایع الدار خدمت شمع و چراغ
کلچابی سرخروئی البود خوامه شکلین شکال لدیح و ...
شمامه عنبر میمون ملک ... تستر لبرنا برلا قبا چمنی تا خمار لکا
فغفوری منجمه خواجه ملیح سبق در صندوق کرده بوده

عوض

حرفی مرصع آلات مدیح گلزاران فراوانی نماید بجهت تصرف
مواضع خرمی مرخص شدن و گلعذاران نشو و نما به تنسیق
سبزی لاله‌ها شگفتگی مامور گشتند بضبط گستری دارالملک
چمن فرمان شد که نالان نافرمان ملال قفا برآهنجیده و نگار
۲۶۱ بردری تخت‌گاه گلشن حاکم گشت که عشق بجای برابر ولایت صوبه
کشند اگرچه از شاخ عنادت طرف صد در خوبی می افراشتند
شیرین ادایان شکر بهم چو طوطی هزار عاشق داشتند در هر کو
خانه باغ خیر اتحاد خیری اگر دعوت شکفتگی بر خوان
زینت میدید شکر زرفشان غنچه را هم کاسگی مطلبیده
دورکشی لاله را چو زعفران جعفری اگر نعمت خرمی
در طرف طبقها میکشید گرسنه چشمان خار را از دیدن
رنگش میکاهید مستوفی نسیم بعرض رسانید که جمع شاخها
مشرف گل کاغذ بری تیغ و سیاهه لاله در رقت نیابد و نه ثمر نثر

رقعه شرح لاالقلم شاعران صحیح گردید که از در دفتر خانه

گلبنش بر آورند و بکره خار در پاچه شلوارش بدرانند

مردار بید مکتبم شنیدیم در محفل ناشزی عرض کرد که

سنبلیان یاسمن و نسترن از بان خواص بوده ای

بوته بگو چه باغ در بارگاه میکنند از نشگاه بهر بگت

لاله زیر تیغ شد که جلاد کلچایی بر از شاخسار

تن نیلوفری جدا کنند تا بود گنبان غنچه عبرت سر شدند

سدی مرجان ارغوان التماس کرد که لذکرمی هوای

هند خوان در رگ رشته این یار رنگ خشک شد امید

نهانی کرد و چه الیزمین تعیات آمد که برگ تاک

میسر کرد و فرمان آب حیات موج خیز صدور شد که در

ملک ... دشت ... بلند ... جنگ ...

ر... خزان ... شد ملا بلبل

قربانعلی

فرمانی یافته شده خواجه سنبل رتبهٔ تصرف بر اخص صحن خانه
این دعا نامه دوانیده مؤذنان قمری و خطیبان عندلیب بر منابر
که در هر زبان او را دعای تهنیت فرو خواندند در شهادت صبح
نشینان شاخسار بی پروای اعتبار زدند لوای کرم بلبل
از جان چو گذشت بمصحف گل قسم خورد و خواجه سنبل
می دخل یافته شد در غسلخانهٔ باران واقعه دگر در آن کوه
رسید که راجهٔ خشکسال بر کنار خرمی الامر محقق شد
بود و گذر بهوریان قوای نباتی را عمدهٔ دلاوران
تاج خروس خنجر خان سوسن و آتشخان گل نار باده
رطوبت بجنگ او فرستاد خواهش بکریزید به تنهایی عهد
دبرق اندازان سحاب و گلیکاران قطره و دلاوران
حباب زره پوشان موج و تیغ آزمایان جویبار
داران فواره و ترکش بندان آبشار زنند بر طرف

آن بلا آب ورد انجان میدان رزم یکسان کردند
بمجرای این فتح هر یک را منصب قرمی اضافه شد و ساز
و برگ شادی در بارگاه و جشن تا شکر و چلی بیز قیمت کلاه و تاج
طیور در سر حد خوانیدن بدستک نعمان بال از تک رقص نمودند
و بولبیان اشیا چاین در رقص شادمانه با صعل کوبا کف
کف گشودند از منقار باد سحر آواز روح افزای
بر آن گفت و از تال برگ نیلوفر انداز بلند صدای بر هم
تحیت کانچه شاخ فلک تیر موج هوا انعکاس در آید
و چنگ طره سنبل عرفدار حسین سنبل صبا از خوشه بر آید بار ترکیب
صورت صدا در دف آسمان پیچید و رنگینی برگ و نغمه اصول
کهکشان دو دید اصلاح خوانی مکاتمه [illegible] بالعقات
کشمیر نجات خبر رسید تا به نقش چه رسد یکی از آسمان
نسخه [illegible] رسید بلا برای تصحیح منزل این دی آمد در سخن
فرستاد

فرقتها عندلیب ما شنید بوی ضعف گل نخفته درست

و غنچه پژمرد چون حفظ کرد دل بیش خود کلی گذشت بر او چها بکند

آن پیر را اعتماد از بس غلط بر آمد نتوان از آن صحبت دل او

معالجه گر بیند آن ضعف کاتب از آن ز ضعف و خلل است

طغرا از کاتب نخود خود چنانکه جنبش میدهم دیدند غلط در رقم ازد

رنجیدن از آن اگر تشغل کتابت نتوان کوهی خیال که سیار هم کرد و جهد شنید قلم ازد

تمت

رساله عشق بسم الله الرحمن الرحیم

نوبهار آمد که تعرض از سر عمل کنند تو گل میخ غنچه را ضرر قبا از گل کنند

عاشق و معشوق را باهم از آن روی دل یکی شکل بر سر ما زحمت بند تکیه گوی و قبیل کنند

جام می را از نغمه زر کار آن مطرب ساله رشته با این دو شیخ دو تا بکی تاقل کنند

چون نسیم از سر گذشت زلف گوید چند قبا تعلی سر کردان ز قاتل کنند

عشق اگر دستور کرد دل با شهد طغیان موج آتش را بر او آب در سیل کنند

شمع انجمن گل گردد تنها با دوستی منیر مشهور را لمعه بسخل کنند

همچو طغرا عنبرین تیغ سنان بهشت طوطی از بهر چه بحثها کنند

شامیکه خسرو زرین کلاه یعنی جهانگیر آفتاب بر تخت زرنشان

فیروزی سوار بود و از زینت سیاه شعشعه ربا خنجر زبان

چشمه سار طلا منمود و کشت نغمه خنک رود بنفشه باغ

مینو دیده بالکی آبنوس شب لنقعا نمایان گردید سر یکجا

که تا یکسال شاداب صاحب صبوحی دریا بار بود تیر دستی

گوشش سرسبزی زمرد پذیرفت و نخلستان آن بخارستی

که از سنگینی بار مروارید لعل با در رعد در آمده بود بار

عنا البته برق پیشانیش لذا امید یاقوت شفق دیده گردید

زینت بخش پهنای اورنگ شکر گشت انوری محلد

از لکاب تمو از سر کوچه نخود با دو غسلخانه معمور زمان

را بپای اندازی لعل ابدار جو بیا سرخ روی

بر خشان

بدرخشید   و بعد از نزول اجلال از یکطرف

انجام التماس عطا الو مراتب ضروری دار الملک

شیوه شناسان [illegible] بعرض رسانیده و از یکجانب آصف‌جاهان

مشرقی [illegible] جاگیرداران [illegible] حقیقت فضل

۱۵۵ معروض داشت خنجرخان [illegible] ذابح منصب [illegible] سرافراز

سرفراز گردید و قلیچ بیگ [illegible] بخطاب [illegible] سردار

خطاب امتیاز یافت [illegible] قلی [illegible] خلعت

بازداری فارغ [illegible] وزیر [illegible] شعری [illegible]

بدولت واقعه‌نویسی روشن ضمیر [illegible] بعد از [illegible]

شاه بیدار بخت بمحلخانه افق تشریف اجلال برده

با نور جهان بیگم زهره بستر افروز خوابگاه مشغول

در ساخته [illegible] بر در کریاس عرش [illegible]

شد و منصب‌داران انجم دربانی رواق [illegible]

پس وقت قرار گرفتند تا کاه فلا سنجان
زلف سیاه انورخان ماه افتاد دید که خون آلوده از کمیل
رسا شنیده گرم سیاه زباشی بیر نوبت گفت ای نرد
نوش تو را چه حد که بخواهد سرای هر کار مدار مژده
باشی ازین سخن موی برتن انورخان ماه تیغ کشید
گفت ای سیاه غلام تو مصاحبت من جرات سنگ
بهمن درخت توانی کو کمر زر مطلعت کرد دشت سر پیلو
جشنهای زلف زنی که اندر خانش رفت سواد اندک
از هر روز نزدیک دوست با اسلحه کردند للهم خیر ناک حساب
خون آنجا انورخان ماه را تیرباران کنند چون کار نهند و
دار تعلل دست هر تیری که به بالا انداختند پایین آمده در
باغستان زمین افتاد حافظ بلبلان در درختی آشیان
زاغ کسی میخواند صدای تیرباران بر شنید مقام خود را
فرو مکش

فرمود پرده بخانهٔ داروغه باغ ریخت دیدند گردنش
مهلت شیخ صبر مند تاری بر سر نهاده قبائی مروارید بافی
در بر کرده با انجه کل گل از عشق او بر شیخ خار کباب است
از یکیم یبان مرید آغا علیه حسب الشتن در نهاد و حافظ
بحیل افتاده گفت ای زاده سرکم ذات ترا چه باید
از معشوق مرا بحر شاید تصرف تمامی ودتش پیش شیخ
گفت ای لویلی زاده ولد الزنا تو لکد زد ای آنی دلی
بوزه بکوئی حافظ بلبل را شگفت خواهیم کرد مست
بد مشغول شهر لند روشن بیرک شمع بتشی کرد
بخنجر شعله زخمی بر سروی زد که از در آمد خبر بهم آواز اکی
رسید حافظ قمری و حافظ دراج و باقی مطربان اطرب
سرای جمع شده اند و حافظ بلبل را کشته بکوچه باغ
آورده اند شور و فریاد بلند شد کوتوال و دیگران آمده حی

یافت با متبایعان خویش دو دید دیدا بدو یایکی
روزبازار عجب قیمت بظهور پیوسته فرموده که افروختن ماه
را از هاله و تموج ضیا بطوق زنجیر در آورند و روغن
پیه شمع را از لگن و متواضع کنند و چون خبر کنند
منصب وزارت انجم از حقه ثریا روغن ملاحت برتن
حبشیان زحل مالیدند که بحال آسعد و مسافران
حافظ بلبل بسوزن منقار در رشته آواز جمش لاله ختمه
چون زخم کاری بود بحالت نزع افتاد هنوز طفل
غنچه یاسمین شروع نکرده بود که جان بحق تسلیم برد
پنجه گل آنقدر روی خود را بناخن خراشید که پرخون
شد و لاله قانون چندان مشت بر سینه خویش
زد که سیاه گشت از بسیاری شیون آواز حافظ
هدهد برفت و از کثرت فغان گلوی حافظ قمری بند
شده

شند ربیعی نیلوفر در حوض رانیلی بر دو پای
در راغی خوشی الاهباره خست علا سرودی مینا
و ملا رخه ای طوطی در فکر رتبه که بند که صلای دماغ
بال خرد عمش برآمد سقای شبنم و جاروب کش
نسیم سحر خدمت شد با آب باغچه و رفت و روب
های درش اشتغال نمودند مهاوت فلک زحل
کمر ودن را بجهت لخت گذرانیدن آرایش کرد
و چابک عشر ابلق ایام برای اعتماد و دیدن
مزین تخت همایون جبهه نور افشانی خسرو آفاق
چو تلک کرد که مشرق شد کوتوال اران حقیقت
فراشی را بدروه عرض رسانید امر عالی شرف
صدور یافت که انوار خال ماه را در سیه چاه خسوف
انداز زندرو فرش بیک شمع را اسرار زش جدا سازند

زندان بان دهر و جلاد صرصر موجب ... حل نمودند

و قصاص مرغ بوقوع سوست مقام تمنا بال چمن

حافظ بلبل را بکلاه بستند و از برگ غنچه کفن

کرده در حظیرهٔ گلبن بخاک سپردند و قاعدهٔ ماتم

چمن انجمن روشن یک شمع را با آتش غسل دادند

و از پر پروانه کفن پوشانیده در گنبد فانوس دفن

کردند ملا فقربای در سینه تحقت لشکر بلبل ها ویران

دار می پرستند زمین لعوب رسیده باز نمود که کلام

ملا شیره از کور باطنی غیبت حضرت می کنند لهذا در اسفیا

با افلاص نقشبندی آن واجب القتل الله ...

درین باب چه حکم شود فرمودند کدام شلاق ...

میرسد که از درت چو داران شجاعی بدر سیاه افغان

و دریای در رسم الفعات ما نمیتوانند بفید کشید ...

در مقبره

بیل

بلند ... رسانید که تا کوهها قلیچخان جابجا صحرای
الکه معادن گشته مرصع دالان تعینا زآن سرزمین
رو بخونین ندیده‌اند و از دست تعدی او زهرهٔ سنگها
و مرزها یاقوت و لعل سلک سیماب قیمه و فولاد آسا
و آهن بیک دفعه بهادر با قی ترتیب یاقوتهان حرف ریخانی
نشسته‌اند از استماع این سخن آنجناب آتش غضب
عطیه‌بخش عالم برافروخت که با وجود بعد مسافت
از حدت حرارت خشم چشمهٔ عرق از تیغ بجبل
قلیچخان روان شد و بیکبار بر کمرش افتاد و
بزلزله در آمد اعضایش از هم پاشیده تحلیل رفت
فیض بخش سکنهٔ دارالسلطنه گیتی بود و از دریای
لاجوردی شده بزرافشانی پرتو التفات سبز حشیش
را مزین ساختند مسیح الزمان عرض رسانید که

مرتع حضرت آسمان سریر کرم و خو همت
هوای نجابت بیرزیان سرد و تر اگر سایه حادث
پایه آن نزهتکده را از خاک کرمبالعوده هر آئینه طبع
اشرف پذیرای اعتدال خواهد شد بنا بر صواب
دید حکیم بلابایات لوامع آیات پرتو اقبال انجمن گشت
جاسوس زمانه بملک عنبر شب خبر رسانید که نورالدین جهانگیر
آفتاب نجابت تحت الارض انتقال نموده قابو یافته باید
ظلمت ابداعمد تنگ کنار سپهر ملک او رمیان گردن
تاخت خانخانان مریخ جول از مقدمه آگاه شد
با لشکر انجم بمیدان جنگ شتافت لیکن از یکجانب
زبردست خان کف الخضیب و شیر مست سلطان
حمل و شاخ نال قلی بیگ ثور و ابتی زیاده
سر جوزا و کبر جه بهار سرطان و درنده قلی اسد

ودانم داد

ودوم بیک سنبله و مهر گردان آقائی ترکمان
و جیران بهادر ذنب و ثابت قدم بیک قطب با جمیع
گرزداران اختر صف کشیدند و از یکطرف تیرانداز
خان قوس و بیرقدار سلطان جدی و کمانکشان قلعه
میزان و گزنده بیک عقرب و رستم بهادر دلو و دریابار
آقائی حوت و تهمتن بیک خشم سها قاتی و ضعیف
بهادر هلال و نعمت بیک پروین و میرشان
آقائی بنات النعش با جمعی از تیراندازان شهاب
السماء شدند و خاقانان مریخ با چندین میرزاان
اهل دیوان و منصب داران انجم در یاری عالم کهکشان
قرار گرفته طرح جنگ و جدال انداختند هر چند بار ارا
و اقسام حرب به توالت ظفر یافت الدروغ نکرد
دالجوی ایلغارات در یکطرفة العین بدر ماه معلی

خبر فرستاد که بیرون ظلمت نژادان یعنی
منشکلست اکبرخان عزیمت گیتی پناه بلاهور
انحطاط لبر بندار اتفاع معطوف کرده بمکانی که
هشت کرک حضرت فتحی روی نماید رسیدن این خبر
خسرو جهان افروز بر سمند اوج سمای سوار شده
و ترکش ملحان بر کمر بسته با تیغ بندان شعشعه الالف
سمت شتافت بحالی که بیک سفید صبح از زر دشت
دروازه خاور بر آمد ماهچه لوای جهانگیری پرتو نور
باختر زمین پرتوی هیبت افکند ملک عنبر سیه
زر درک ویرانس افتاده بجانب دولت آباد تحت
الدفی منهدم گشت خانخانان مریخ سرفرود تعقیب
شده با سپاه انجم تا ظفرنگر منغور تعاقب نمود
گشت انشی مخالف در میان اخضر دست بهم داد
و برجانب

در رهایی تیغ چشمه خون شفق روان گردید نظم

طغرای تیغ لطفش جهان را گرفته کم نیستی آفتاب هم جهانگیر آفتاب

تیر از کمان [illegible] وصله [illegible] ثابت کمان [illegible] آفتاب

دو شکوه [illegible] تیغ [illegible] عالم [illegible] آفتاب

با آنکه [illegible] ذره پرتو او فلک نظم [illegible] تسخیر آفتاب

در حضرتم که [illegible] بر صفحه وجود [illegible] آفتاب

بسم الله الرحمن الرحیم

یکه تازان میدان تحریر [illegible] ستایش ناصری دلیر

گفته اند که [illegible] فوج [illegible] اقلیم [illegible]

فتح و نصرت روی نموده و [illegible] شهرستان

تحریر [illegible] برکت [illegible] سریع [illegible] اند

که [illegible] رحمت ملک ستان [illegible]

گشوده و میگشاید خصوصاً برافراشته رایات عالم
آرای و لشکر کشی عرصه جهانگشائی زینت بخش تیغ
رخشش سلاطین مرقعش خیاط ازل قبای
تسخیر کشش جهت سر قامت اعادی بریده و طراح
قضا نقش تصرف هفت کشور بنام او کشیده آسمان
را رخصت استادن با همیت که زبان در جلوش تواند
دوید که زمان در جلوش تواند دوید و سیاره را قدر
نشستن و قیمت که ثوابت در رکابش توانند
گردید مطرب مقام تسخیرش کمانچه را بقانون تیر گرفته
که زخم تیر بمخالف رسد مغنی بزم جهانگیریش دو تیرا
بزیر دست نه نواخته که اصول ثقیل خفیف نشنود از
بیم عقاب عزمش تیر و خورشید در بحار بی خطوط گم
گریخته و از درشت قلاب حزمش ماهی هلال بعد از آن در دریا
اختر

اگر خنجر در آمیخته دو کلمش عدالتش نسیم خزان مومیائی
شاخ شکستگی از رنگ گل و در چمن عنایتش باد بهرگان
تردست مشاطگی طره سنبل محرر شکوهش اگر بشوکتش
سیمرغی پر برداند سرخی شفق را بالیف سحاب در دود آن بنگارد
از تندی سیل عطایش صدف در پناه عمان سر اندر بغل دارد دلیری
خیال سخاوتش بود در آستین آباد کان رنگ باخته تخته عذرای مرمرش
بام دول صبح نو رنگ انداخته و قواعد روشن ضمیرش با سطح
آفتاب همشیره نسیم خلقش اگر نمونه انبساط میداد قبای شاهد
گلها هیچ دار غمی افتاد از رنگ ریزی خزان از صیانتش بخت
طبق زمین گوناگون و از عکس هنرپروری نعمت الوانش سر کش
فلک بوقلمون بر آتش کباب رزمش منقل مشرق گرم فضا
و بر خون ریزی میدان رزمش جام مغرب نشکفانیده غلغلش
سر رشته داد نصرت بست در تحقیق حشمتش در بسته نظم شعر

شکست خامهٔ لشکر نویسش محال از داشت بیش

سپاهش لا یزال کاغذ جنگنامه اگر نویسیا گردد حرف

ثابت قدمیش از جا نجنبد سپهر به پشت گرمی او تیغ

رونق گردانیده و سنان تیر دستی او گل زخم پروانیده

عکس تیغش تا مر آب تاخته فوج حباب جمله باخته

زخم اقبالش تیر الوقعم ز آتشگاه رزم گر نماید از پروانه آتش گرسنه و اولان

نشست او در آخر نیمانا نیغل [illegible] دولت [illegible] با خوش کمال

جوی تیغش گر بگذارد عناصر بگذار آب [illegible] گیرد حباب [illegible] میان

همچو او مردی نزاده در جهان از شکوه اول تا عالم [illegible] صاحبقران

حامد [illegible] از برای انقلاب [illegible] صف کشید معنی عجم در [illegible]

[illegible] از [illegible] آفتاب [illegible] تسخیر عالم کجا گردد روان

از جمله آثار مملکت ستانی و دلایل صاحبقرانی تسخیر

ممالک بدخشان و فتح دیار بلخ که تخت نشینان روزگار

و تاجداران

و تا جلادان نامدار سالها از عهده آن بر نیامده اند
به نیروی اقبال ربانی و تاییدات عنایت یزدانی
در اندک زمانی تسخیر و فتوح بیوتات و بایه در غیبت خانه
۱۵۱/۲ باطن تقدیر مواطن مخفی بود با حسن وجهی در عرصه‌گاه ظهور
جلوه‌گر شد مجملی از مفصلات این واقعه آنکه بتاریخ سلخ
ذی الحجه سنه ۹ جلوس یوم شنبه مطابق بیست و نهم بهمن
ماه الهی که باتفاق انجم شناسان ملائک اشباه و عطارد
سیمایان دقیقه آگاه اشرف اوقات و اسعد ازمنه بود
رایات خورشید آیات از دار السلطنت لاهور بصوب
توران نهضت فرمود و عساکر بهرام فنا ظفر در رکاب
فلک انتساب کوس دولت را فرو کوفت تیره گرد گروه سواران
تیز جلو و جوشش موج فوج پیادگان سبکرو و صهیل شیهه
اسپان عراقی و آواز جلاجل چالاک کرناتکی و موج کمان

ترکش بندان قدر انداز و برق سنان تیغ آزمایان
یکه تاز و دبدبه بحتر و علم ثابت قدم و طنطنه کوس تند باد
گسیخ دم طوفان ستخیز دشمن جهت بر انگیخت و سیلاب
شورش بهر جهت اقلیم زوال کرد بر نمونه رای اقبال ضیاع
میان روز در لشکر ایلتمش لفشان نزول اجلال واقع
شد از برکت قدوم فیض لزوم بندوخانه را ابروی دیگر
دست داد و سر نیل بجانب سلسلی آب عالم گردید قیصر
بارگاه سلطنت عظمی بر سیاه چادر آسمان برق
شکوه زر دوکش و کسر سرا پرده دولت کبری بر سائبان
سحاب میدان رفعت تنگ نمود از گوناگون خیمهای
عساکر بر اطراف ملک فتح هویدا شد و از زرنگار رنگ
نشانهای افواج بر طاق گلستان ظفر پدید آمد در
بخشش زر و گوهر وعده پامال بر کنار گرفت و در یکه
انجام

انجام و اکرام حساب دبیران معاصر گشت تهمتنی
گوی زنش نکرد که مرد فرزانه نکرد و دیده بود دلیری هر روز بار نیامد
که خالی بار گشود دیده شام از تقویت سپاهی لشکر تاریکی
بر آئینه خانه گیتی بحیثیت روشنی درست تا کم کرده از
دروازه منور ... شتافت نظاره عام تعجب خاص
انجامید و از پرتو شعلهای آتش جهان افروز چراغ انجمن روشن
بساط عیش و طرب آراسته شد و ساز و برگ نشاط بعرصه آمد
از صهر جلل با آتش شیشه گلبانگ قهقهه ... شد بلند
بیا به چنگ زدن گشت ... زهره ... شد ... گرم
و قلب از ... صدای نغمه ... مجلس ...
شد ... تحت ارباب که گردیده ... مطرب ...
مغنی ز طنبور شد ... ترکرد ... خوار زار
تقاضا ... داران ... تا سحر ... بار

روز دیگر که قنات نفخ صبح بدستیاری فراشان آن
گشوده گردید آفتاب چشم مالیده از خوابگاه مشرق
بالا بر جوق سپهر برآمد قریهٔ نقل آباد سر لادق قاصر شهر
سماوات مخیم شد و از خیل و حشم ملایک ششم مرتبه
عالم بالا نیز رفت سپاه بی شک فلک مشکل قرار گرفت
و از ورود بار قریه به قرینه افتاد بمقتضای مرحمت دارنده
امر عالی شرف صدور یافت که قد غنچیان در زمین
نزدیک ... زارد قایم استاده نگذارند که احدی
شبنم آسا در مزرعه فرود آید و آنچه از پایمال بگذرد
بنا بر آن در تمام لشکر ظفر اثر پایمال شعار سرکار خاص
تا ... خسته طلا و کیمیا ... از مردم عوض بیابند
همچنین منزل بمنزل با عالم عالم توفیقات سماوی
و جهان جهان تائیدات علوی آئین معدلت و مکرمت

بظهور

از ... بیابند

... رشته

بظهور می‌پیوست تا آنکه در ایام نوروز جهان‌افروز ظفر کرده را
را لعل خندی با جلادم سرو خرام از رنگ قبای بوستان ... شد
غنچه در رسید و گشت عالم گلزار چون رنگ ارغوان ... شاخسار
با خار و خس چمن تیران کوشش انجمن ... رنگ در رنگ بهار
از آنجا که با عزیمت جزم سر رشته عزم از کف نگذاشتن
و باراده جنگ آهنگ الکای ... رسم شهریاران
شجاعت پیشه و سلاطین تهور اندیشه است ... عشرت
باد ... موقوف نگردیده بجشن نوروزی و بزم سال نو
از بشارت سعادت بشارت ... صدور ... افراشان
دراز فراشان شامیانهای صبح لقا با آسمان ساز
کف کشودند و خادمان در گستردن فرشهای
عرض سیما عرض و طول زمین برهم پیمودند از جلو
دلگیری مجمع دوستان ... در نشستن جهت بجهد ... از جلو

ساغر رنگ عشرت بروی نغمت اقبال دوید ساقی آتش

کاری آب خنک داغ تردستی دلو و مطرب نحو انشا عشاق

و الحان نغمای ورکن دمدر و قدح پیشاپیش نظم به پرواز

شاهد درآمد و چون ربیع از خارزار گل نغمه بساحت مضرب

برآمد بربط و کمانچه لقانون کوک تار شش موی چنگ

در میان گنجدور ه بت طنبور بدایره نواخته نشد

کری کاکلشت اعتراض نهد از طغیان ذوق خنده

دندان نمای موسیقار بقهقهه کشید و از هیجان شوق

نبض فسرده عود بضرب کدان انجامید آب تار رشته طنبور کراغ

سه‌تار و رقاصانه برهم ریخت و سر دنیم میرزا کی و زنگ

نقاشانه بهم آمیخت از زلال سرانگشت آواز نقش محاسن

در عرق نشست و از بلند صدای ساز آهنگ نغمه نیا بود

بجا از نوبت مثنوی بدوش جشن نوروزی نقاره

طراز

... ساقی ... بلغه تمام

115F

نمود از صدمت شلغل که در بارهٔ ثغور گیرنا گشته بود و مبارز
سرخرو زیر و بم شد بطرزی که از ترقص سهدان اللّه ... شد
بهم الدی بوامبول آمد به قفند از آتشکده مینا شعله سر نو
خرد جنبید از محلب ... بلقیس سبزه ادای لاله
تقسیم شد دختر رز را از قبالهٔ شیراز کمند سازنو ... سیت
بهار در توبه قسمی از خونیت بعد از سه ... جشن بود در
و انصرام آن را اندوزی که بهار انتساب ...
شاه را عزیمت به جانب ... فتوح ... آمده از عل
جمال بابا حسن ابدال که از خاصان درگاه الٰه ...
مقیمان طور آن ساحت ... منزل استقبال نموده
نوید فتح و ظفر گوش گذار حضرت الهام ... کردید مرحبا را
منقش دباغات دلکش آن منزل که قطعه ای است
از بهشت برین مقرر گشته به نسیم اقبال ...

باعتدال تر و خشک را شگفتگی بر شگفتگی افزود
و همه روزه تماشای دولتخانه و زینت بستان در شمره کوه دشتی
بجای آوردند و خیارهای با نتیجه از سر گشت درست باز
داشته چندهزار تسلیم کردند شکوفه نورسیده و سبزه
تازه دمیده مسرت افزای خاطر عاطر گردید و چمن
چمن خورد و هامش گلشن دلفریب روی نمود از بیش
گلچینی تماشا سرچشمه بلا با یه دیگر دست داد و از شرو کیا
در هر سید ال گرم تر شد و ماهی بالیده دشت لاله بر خود
بالیده در روش ان ریاضت کشیده و نوبت و تن گل
بمغز رسیده و تعویذ بندی با سعی اقبال گوی دعا
نمودند و خرمن خرمن آرزو که سر دست بر دیافتند
از ان مهبط فیض حبذا برق نشان معطوف گشته
کنار آب اتک که دریا در میانش بهم غلطیده سراپایات
سحاب دارد

سحاب درجات شاداب شکوه گردید نظم
تعالی الله زهی آب طبع بناک که موجش می‌کند تا که
چه دجله عالم آبست راهی ز طوفانش بر آسمان مرغ ماهی
شده چون بحر صبح از ... صاف گشته کز ... آفاق ناوافه
بنحو که از آب رخ زنی بسته بیدم نماید چشمه آیینه تیلم
خرد هر چند در وی غوطه خورده سر مو ره بپایانش نبرده
نهان موج زارش کوه ... ز آتش ... قطره ...
با آنکه ملاحان قضا توامان از کشتی‌های آسمان
... و ... صورت ...
... موج ... بسته ... که ... از طول ...
... در ... که ... از
... نموده ... عبور واقعه شد و ...
... کردید ...

باین آرایش دکانها الف گشودند ظرف نمایش و آرایش
هر بازار کوچه باغ فردوسی گشت صراف شگوفه گردان
بیضه و دو نیم بدست سرو خود را ملک بقال سیاه و سفید
شمرد بزاز بیدان لفته گوناگون پرداخت
چندین هزار مختلف را بجهت ساخت تنبولی یاسمین
برگ سبز و زردی در دست برآورد و لعل و مروارید بمخزن
زمرد در آورد و بقال با دولت نمک و نمکین بر هم چید
و چون ترازو بهر متاع سری کشید خباز گرمابه نوال ازنان بیز
در شهر نهاد و نمک و بید اعتبت نان داد دکان ماست
بند چون پنیر لغزیده گردید و شیر مرغ تقدیه اکمک بفروخت بوی جراب
رسید قناد کمرش زلالی آلشود و شاخ نبات آلا استادنیها نمود دوران معدی
نظم دکان بفروش للالهیشه قفل غم از انسیم بالاغوان بسته
بمتاع کرو آمده بازار بهار آلوده گشت و دست خریدار
ول

علم تیغ زد در رود در کوچها گرد زمین بست در میخانه وا کرد
دهان شیشه‌ها باز کردند تعلقات عیش را آواز کردند
قدح با چنگ متفق گشت با حق صنعت آرای بلی شد مردم صبحی
گذشت از نیسان چو چرخ فیروزه شب عیش بیش روز نوروز
چون بسیاری سپاه و علم لشکرها موجب پیش روی
افتادن سوار و باد و غبار گشت بعد از چند روز مقام بر آباد
نیسان انتظام باغستان صلصل آباد و دولت برمی دارد
و در یک فصل از بهار زیره مند گردید شجله نشینان
گلشن از شکوفه شاخ نمودار گردید بندید و دستان چمن
بی‌حجابانه هر طرف دویدند نغمه عیش ملی آب آتش از ران
تذکر گون بخشید و ملازمت هوا اشک بی مسلک
روشن غنچه با دام گشته سایه برگ اختال الم ابرو
زمرد بر خاک ریخت و عاشق سکوت ذوالوال زد

بوقلمون هوا آمیخت باشارهٔ چشم نرگس کف بکف
بتمایل لب غنچه پیوست و با تمایل ابروی سبزه شد
توبهٔ زاهدان درهم شکست بلبل ترصد آهنگ پرداز
را باوج رسانید و قمری بدر ترنم تحسین بر شعر الحان
کرد انبساط کسی الوجود هم باسیر بلبل زنده گشتم زیر دود
نغمات انجمان آنکه خضر خود شعور میوس بلبل
سرخ شد گویی گل از زمزمهٔ بلبل تشنگی سبزان تازه صفیر بلبل
باغبان در چمن از بهر فریب آمده است کرد یک گل تا نظری بلبل
بی زبانان چمن زمزمه در دل اندازند منکر حالات بحقیری بلبل
نیست هر گل که بخیال چمن بزم چمن غزلی چند ز طرز جعفری بلبل
روز دیگر که دوران گردیدن یاسمین و الف آن خنده خاصیت
چمن زیاده از رنگ ظرف جعفری تلذذ نیست نعل لعلی بر روزه
نوده و درست از آنجا بالا نمی رود تا باغ بستان

سنبلستان

سنبلستان چمن شد و قبل از آنکه بیادگان لاله
از پیش آمدن سواران گل پیش شدند در سر آستان
کابل تا جداران غنچه بیانوسی دکلون اقبال بر فراز
شدند مرزبانان چمن فتح یمن در آن گلشن داد تهنیت
خرمی بلند کرداده هر یک از سعادت [illegible] و پای
اندازی در دست دلو گل زری که در کره غنچه در [illegible] تهنیت نثار
بکف نیاز گذاشت ریحان سیاه قلمی ز [illegible]
روئی میارد در پای نهال شدن ان هدیه آورد و لاله احمر
چه که پیشکش زده بر دست قدم ساخته مینا کش نهر نرگس
هر پای [illegible] بجای مردمک [illegible] بید منت بر چشم
نهاده [illegible] گذرانید مصراع [illegible] شدن ان [illegible] التفات
[illegible] ان شقایق از فیض توده شگفته
شگفت خط [illegible] داد سنبل بجا [illegible] سجاد

اما ملک نسیم شوق و شمیم ذوق و فرح بخش متوطنان

آن مرز و بوم گردیده خضروار برزقه بنفشه جا و جلال

شد خطا یکه در کوهسار سد رخشان سیاه بهمن باطلقه

برق و جبار آیینه یخ بتفنگ انداز یک ملک فسیر افلکنیزاد

قزلباش بودن لشکر بهار بیلاق از رعشه دست تیغ سبزه

و سپر گل نمی‌گرفت لوای آفتاب ضیا و از نهیب

آماد کنایب با آن کمین گاه زمهریر استقبال فرستاد

زبیم برق آن کوه خطرناک زهره مردمک از چشم نقید

چنان در ره‌ها بر در دبافسرده که آتش در درون سنگ مرده

بروز خشر گرد جنبش نشاره تیز بعتش آسیاها پاره پاره

دود گر تند بادش زور برو تیغ کند سر چشمه آن کوه یخ

هزار ساله گرد یخ بندش ملائک از سرما سوخته روی فلک را

چه غم آن بود دل از این سنگ قفل نمی‌ترسد پلنگ از شیر در تیغ

دلیران

دلیران کارزار بی ملاحظه چون ابر بسته سوار بفراز
کوه برآمدند و در یک طرفة العین چون سیل بهاری از طرف
بر همین دشت بدخشان ریختند لیکن نظر بهمه خانان سلطان
خسرو که خود را در آن سرزمین قهر الماس و الطیس میخواندند
که اگر این بادپا سواران خارا شکاف دل تیغ آبدار
کنند آتش لعل بدخشان بخاک یکجا بلکی خواهد شد
114 تا بجیبهای دیگر چه رسد گوهر مشتان سر قدم سرخشه استقبال
نمود و بعد رسیدن رکاب دریا نصیب جواهر لعل لب
خود لا مرجان کرده چون یاقوت و زمرد سرخ رو و سبز
شد و از آن لعلشان موکب الماس مشترب [illegible]
بر سمت بلخ شتافت که رنگ مستعمل فیروزه از نیشابور
نرسید در عقیق زار یمن افتاد رسم لالا
علم شد گر تاکی [illegible] نشان دل [illegible]

نعره از تفنگ نطع فیل نالها کرده می‌آشوب سیلاب از نبرد کرد
نقاره از صدای قهقهه انگیز بر بود آشوب کوس از صدای مهیب
زیر سم سیلاب سیاه ابر بخار روان گردید بر دامان کهسار
در اقلیم عکوس نیز سالی نموده طاق کرد الحاصل
زبان تفنگ نشسته از آتش لیته زده مال یل مرود نیل بسته
زیر قدم قلعه و در سرکام قریه کر زینت بقبضه تصرف
گردید و بعث یکم تیر ماه آلتی صبح پنجشنبه خسرو آسمان پایه
آفتاب سایه بر اطراف شهر بلخ پرتوی جهانگیری افکند و دولت
کاری الغارچی و هیبت انگیزی علمدار و بتفنگ رفتاری
پیاده و شیر حملگی سوار و کج ادائی تیغ و سیاه فرسپاه
سپر دوری بیست گرز و بلند پروازی شمشیر و لیان طلبی — نامهای سلاح
تیر و کشاکش کمان و ماربیچی کمند و افعی زبانی سنان
و کژ بدنی زنبورک و بیشی و بیشی تفنگ و زیر گوئی توپ

دار بر

وزیر جاقی میدان جنگ اعزه تلقا را بید ست رها کرده بکار زار

زمان نموده کوشش بحرف یکدیگر دادند و محمد خان سپاه تباه

خود را با فوج و توپ و تیر از دین لنگره سنجید از زمین تا آسمان

تفاوت دید یافت که با نهایت کم آن جای سنگ جالی شد

گفت هنوز که بد سنگ جنگ محال نیاید خود را گماره باید

کشید با این اندازه جمعی پریشان شدنی از بند لصحرا ما نحست

که بهادران ظفر توامان از هر طرف حمله آوردند چنگیز زاده

را چون کار بر سر افتاد دستی نکرده پا قایم کردند و از وفاداران

درست با سلحه رسید ... نی التمس نمانده بود بهادر سر و

کردند رکابین دو فرقه با هم یکدیگر و افتاد ز لشکر طرح جنگ از دو هم

شد بسته ره صلح و صلاح از هر دو ابر خصومت پدید آمد

آغاز برق اندازی شد صدائی رعد تفنگ برخاست

و ژاله باران گلوله و تیر فرو ریخت غنچه کلاه تند سر ...

برآورده و سوسن چار آیینه شکفته تر گردید شاخ کمان
سنبل گشت و گل سپر صد برگ شد کمانچیان سرزمین
رزم درست به بازی برآورده از هر طرف شاخچه سنان و بستان
افروز تبرزین و عشق بجان کمند و نیلوفر زوبین و غنچه
زاغنول و نرگس شمشیر و زبان تیغهای یتاق خنجر و ریحان
خنجر بیکدیگر انداختند و از جویبار تیغ القدر آب بر سر هم باشیدند
که سیر خوابهای خون در شیان زار زره از خوار خسته به بیرون آرند
ساعد دشمن از سپاه خسرو ابر سر تیر در گلشن رزم شب سنبل زنگی تیغ زره
خون در تنش نماند از انیس هر سو تیغ از پی تیغ خوردند و تیر انداز تیر
لعل رانشان نهادند و سپر انداختن سواران و دلیر دوند
پیادگان منصوبه جنگ بجائی رسید که خانه گور منهمات شود
از فرزین بند تدبیر دست کشیده دغابازان رخ تافت و از
عرصه تیر و دار منهزم شده سپاه عشق بعضی چو مهره منصوب
دستگیر شدند

دستگیر شدند و چون ماننده آلت طرح زده بجز خلاصی
نیافتند شهر بلخ که تختگاه افراسیاب بود بضرب تیغ رستمی مسخر
گردید و از نوازش لشکر فتح پناه در بندان [illegible] نیکو نامی عالم رسید

نظم
دور شاه نوجوان آمد جهانرا مژده باد
با نشستش [illegible] آسمانرا مژده باد
سکه صاحبقرانی چون در بلخ زد
دشمنان گشتند غلامش [illegible] را مژده باد
تیر آفتاب آتش بار [illegible] بخارا [illegible] یافت
مشعود ارزوی [illegible] اندر جهانرا مژده باد
میر [illegible] سمرقند از پی تا شکند
سر چو [illegible] شد مسخر [illegible] آنرا مژده باد
میرسد از چین بکمند نصرت [illegible] ملک
[illegible] کشور [illegible] را مژده باد
سرخروی [illegible] اسرار [illegible]
از طفیل نسبت [illegible] لشکر [illegible] را مژده باد

تمت الرساله

رساله منشر بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]
نفائس مخزن دهان جواهر حمد ملک [illegible] که [illegible]
شریعت [illegible] بشر و انبیا الکرام [illegible] گنجینه زبان

اندکی شاکر متمعیت که دقایق اسرار طریقت سرور
اولیا را الهام فرمود در بیابان جست و جوی خیالش
دریا را گوید یک آبله در پای و در کوهسار از روی وصالش
کان از یاقوت یک لخت لعل بهای بازرشاد و نسیم شوقش
صومعه داران گلشن خرقه پوشیس و با الهام شمیم ذوقش
خلوت گزینان شبستان در فردوس

نظم

نموده بستان سرو چمن ز ره خلوتی گرد انجمن
کند روز و شب غنچه چینش نفس چسانش بیجد نفس در قفس
بدم سازیش نغمه عندلیب گرفته وطن در مقام غریب
ببک چرخه طوطی تنک ظرف شد زاسرار او بر سر حرف شد
کبوتر معلق زنان مستیش هوادار هر جوش با مستیش
دل ابراهیم حق گو ملک خوان شود که از خیالش این نغمه سر زد شود
شمه از لطف او سازد و شنید که مقامات که زخفی و جلی

اما بعد

تا بصبح مدار عالم افروز اطوار ادراک فن گوهر نسبتی
کتابی ندیده و جمال قلم عنبرین رشحت کاغذ و کتابت
دوات جهیزی نعمت دستگاه حقایق شناسی و تجمل
رموز دانی از کجی آورده که بر سراپای رشحات نقش فراکار
117
یعنی مخزن اسرار و دفتر نادر ترانه گرد آورده‌ای که در سایه
طبع لا یخوف سیلاب وقایع سالها و دیده گوهرین شده

سخن مدح سلطان العارفین پرداخته

شهریار کشور دانشوری سلطان جهان که از ازل شد حق او را لقب سلطان العارفین
که بر سر بالین دریتیمش نشاندند [illegible] جا که از لطف حق در اول با الیقین
کلک اقبالش گر آرند در تحریر دولت نشکند بر کفر ترکش شرع الله
طوطی طبعش بیاید جنت از شکار در گلستان آشیانه ملکش طاعت
گر نشد در ... [illegible] ... مثنوی آرند چرخ فلک
بهر شمع صحبت او در سحرگاه طرب میکنند فانوس سیارگی باد آتشین

چمن

چو غنچه بیکی میشکفت با گل چو بهره ور از نسیم لطفت و وزرا و حکام قدر آتش حسن عشقه

کمر بسته بحر جهان بیکبارگی بحر جوهر بر صلای آتش فشانی بسیوف سمند فیل بیک

بهشت چمن از عطای او دیار بهشت صفت گلستان خنده رو و تصویر الفت قمع

در هندوستان زمین رفعتش آسمان خوی شست فاکه شکر غالب

و در بهار رستان بشت رحیمش که کهکشان بیشکر سیب بیجی

برگ دیگ از شکر گشته بجلالش موج دریای نیکالیه

نشینی و از جد و رونق اقبالش آسمان چمن منزل گزین

ز انجم نوالی تا افتی اگر بجد و دل گشته می کند خفت فلک از قیمت سال در

طبق سروان حلّت هیاخت در گلشن عهد اکتش نسیم سال در صد

باد آوردی اعتدال نماید و در چمن احسانش نسیم لا جبر

کم بی حسابی کند اگر بلبل فریادی کند کلاه در سر گشته چار

میکشند و اگر قمری دام خواهی کند سرو الا در پای عیب سحاب

سرفراز ... انداز عطاء او ... گرد اقبال عطای بخشش قلم

و نماید

جنه

ونامه که در حقیقت رایت سرایان بلقب بهرش و جواد ممتاز

فرد دفتر اوراقش بالاحسان اوراق در حقیقت نسب و سفر

برات اکرامش بالاستمرار قطرات بارانش بتعریف بهار خلقش

چمن چمن گلهای بخامه در آویخته و بتوصیف نیسان لطفش

گلشن گلشن نازک بر شعر ریخته تا از جرعه نازهٔ بهار لطفش تازه رو

شعاعی زیافت مهر ما بی روشن ضمیری بیدار بالکوی بلبل

نیافت جمالی که بلطف بیدار درست جائی لیکن جا جدیده

نوبت نغل نشستن هشت سیری سر برآورده اگر بنفشه کوکب

هشت مرتبه التماس کنند نرگس را بجا آری قبول نخواهد کرد

در حقیقت سالکه رشتهٔ عمر از ادای [illegible] طول امل گرفتار

عقده شدن و در بیعت نامه ورلس گهر حساب سپهر دوران

گرانی امید با سنگ میزان گشادم جهت خواص نقش سر و بنویسد

در آویزند ماه و آفتاب سود شفق الا بر هم ریزند اگر دایره

ز لطف خود الا بخط دستوامید العمل قبله های همتش در باب حصول
شیبه نمی افتاد در ضر آنجا نه قسمت آنکه چشم بر راه
نه سکه بنامش کی زنند خود در طلبگاه نصیب سکه نوش
باواز که فاتحه دولتش کی خوانند در دق ایوان جلوسش
نوبت نیز صبح بطول و عرض بر نوبت دل التسبه و شوق
مسند سلطنتش کاو تکیه سبز فلک بعلاقه مهر و ماه بوسیده
بر پرستاری خیمش تخت سلیمانی ثابت قدم و بهواداری
تاجش چتر صاحبقرانی همه جا علم
اگر قیصر و کر خاقان جا جلب آتش نشست طالع را در خزینه بس
فلک سر افرازان شد در خطیره برای او جهانگیری ذخیره
قضا و الدر درین صندوقخانه زهر او لباط خسروانه
سکندر چون نزاده بخت او حجمال یابند در انجمن اولیا
بعهد او ز چرخ آبنوسی جهانرا امید بود رو گروهی
زانست

زکشت مهر او فردوس جاهی ز رخشم قهر او دوزخ نکاهی
بلند سیاست تاج و تخت شاهی کرد الله و جلیل نور آسایی
گر پیشانیش را گل ببیند دکان بر انبساط خود زچند
خود گشته بسی در بردباری بدین خوبی ندیده شهریاری
بمقتضای للّه سماء تنزل من السماء ز سمتش با مسمی ١١٩۴
آرا شجاعت از جبهه خورشید سیمائیش هویدا در عرصه
جنگ که بساط شطرنج مرد افکنست پیاده اش از فیل رخ
نشافته و منصوبه نصرتش با سپاه فرزین نهاد ان خلل
نیافته و در میدان زبردستیش بازوی کهکشان زره حلق
بستن و در پایه ایوان دادرسیش سر فرقدان در موقف
شکستن اگر فوج تیغش از شور دریای ابر و سیوس
تمود دندان اره پشت نهنگ با نیش شیر بیشه کند مهر کیاکه
آتش مرتبه زور بیخ نیفتاده که بیش آتش کمان سینه چرخ

تو زند سفید شد و صد کماندار بی اگر کمان را بی تیر بود اخته

از جمیع اندازی بر روی سازلغ یلتان ساخته تا زای

رخش انگشت نما گردیده هلال سپهر فتح اکسی ندیدیر سای

اندازه کمند فش کنگره نش لالات ان خرابی و بکار و کام سم

سمند سنگ کاو زمین ملا نام پیمانی سر شرطان اگر بنیاد

گردنش تخته مغز صبح ازدها تخش تخته سرکش ابر است ستاره

نما و خنجر تیغش برق قیمت لا است ای اسب جو تیغ جهانتابش آمد بکف

نماید مه نو در برج شرف تا که چشم تا که بود به بخشش گرد غم کهنه از دل برد تو

زلبش خود طرز بر تو آرزو فی ازین مه تو ان سالها حرف زد

بخیر تیغ آن اوج سما قدر مه نو گردیده به پهلوی مدید

شناشش بعفر تا که ترکش تا تر فروزنده شمسی بودنی که از

گفتش ابر نیسانی عرق در برق سحاب کشتر الفنک رعد و برق

جو تیر بند ستش ترکش بود ٭ کمان فلک در کشش بود

کذالله

کذا اوده شیرازلقنی آجنابت نشان انلکدوی مهر آفتاب

جهان شعذه تب تبریب اوذ به جهانک خرق زیب او

در بهار رتبه ان اشعد لو نخل وجود نشی مرتبه سر سبزی کمال

بذیرفته ایدلب سایه التفاتنش بی برک الیشن جهال نشو ونما قاری

عندلیب مدرس لوحی نطقی شیری نکت شعد نشان نزول

آیات مصحف گلدن حسب تعلیم ید ونا ذاکر فاتحه از مینیای سبز

حق بر ارتیاط موهبت چراغ نانه خداجوی برادر خرکاه تنیر

باهتمام نسیم سر سبزکارلیش نرکس مست آهو سیاکد انسی یاسمن

وباشتمام رایحه وصلنه حیثیتش روی سیه کار نامه بعفد

سر زمین شفاعتی را اکر آب رو خوی سبز نمی بوه آتش جحیم

لاله بر نهد وی داغ سرد نمی بود شروق گلشن تشویش تذرو

کاغذین باشی نامه دو برید اکر قلم بغلطه نویسیمی آفرنیت

داد و استاد سیاهی قلمه ذکر هست اکر نام کاغذی

نمی برد درین آسمان مهرهٔ زنهار منجم اله تنها ادراکش
از همدمان آتش طربست مطیع باشی از سلسلهٔ رمکش مزحلو
نظم روانهای بلوح آفرینش قلم طراز دیباچه تعلیم بینش
دو دو هر طرف حوران وج بحرین زخشم ابرزموز حکمه للعالمین
ز قاموس بلاغت بکه در سخت مطول را آموزاند مختصر بلاغت
ده مجمل در سخن قانون شارت کند کارا شارت از اشارت
بود هر فرد لطف سرنامهٔ خطش را کرسی عرش آزمایی
بچشم آنکه تحریرش متاع است فلک المقطه نشین سجاع
مطیع او نشت دارای اعظم مرید او نشت ابراهیم ادهم
درین عرفان سرای رمز الهام بجو مخزن اسرار تا نام
کاتش اسم آزمای آگهی باد ببدتش نامه فرمان دهی باد

تمت ...

نسخه نیت لوایح بسم الله الرحمن الرحیم مسمی بتاج الفواتح

احمد ... قلم

سرخروی مجلد به نگارش ثنای شهنشاهی است که
تاجداران دانش با چتر سحاب فراز کهانید
رنگینی رقم یارانش صلا جهان بنیاهی دوخته
جبین با لنفور فرمی درست تصرف رسانیده موجب 121
فرمانش چه وحش و طیور از جرانه برورش روز پینه وارند
و بمقتضای احسانش جن و انس از معموره تربیت
وظیفه خوار در دفترهای جبروتش عالم ایجاد اندازه
فرد مقیاسان و در اقلیم کره ملکوتش ملک صفت شیوه
کارشناسان نظم فضای لامکانی بارگاهش هجوم سله
نیازیها سیاستش لعه در بام وحدت کوسهای مطیع از یمین تا معانی
زمین در زراه باغ آفرینش خضرخان امداد از شرف
آن قسمت درسال این باغ بقومان است فراگی تاریخ
چراغ الله بردانش دلیل است بر روله بی جبرئیل است

بنام نامیش پیوسته بلبل خطابت بمنابر گل

سرو همیشه بتغنی داد و دقیقه ندا لعکو زنش بر بالای طوطی

داده ورق همایی باز است زان طومار نقاش بیاض دولت اوراق

هر ماه درس ابجد زر افشان که خواهد باغ رعنائی مروارید

ندا لکو چه باغ از باسبان غم شده تا حکم شب کرد شبنم

بهارستان لطفش فرح است خضر آن سبزه هفت آسمانست

بود رایج در اقالیم خدائی بنام روز فرمان روائی

درود و افتتاح نمود بر خاتم وزرا محمد مصطفی صلی الله علیه

وسلم که در بارگاه تقدس تا از حضرت باری ...

نقد شاد باز یافت هم دست نداد و تا محرر اعجاز نسق

تحریر فرمان نشست نسق دار الملک اعمال ...

... زر مهر عزت و زینت سلطان ازل شد کلک ... بر ورق ...

که ... رقم مرحمت تا صفت ...

والصلوات تم

و صلوات انجم لمعات بر اعاظم و کملاء عترت او که
که در کشور خلقت باز ز شکر طبایع جز نکرد و مهم نتایج و
آثار صورت نپذیرد و تا طینت ایشان محتشم بر سر النقاش
نیاید در بحر نغمانه فردوس تتبع و حدنکت ید بایستی
اثنا عشری کبر ز پاکان بر و شهد اخلاف بکعبه بالی عرفان کرده
بیو بسته بین و نشین العرش نو در زر و عقیده بر کمال
اما بو حق سر اطلع اکر با عتراف بر انسان تقریر مصحف
است و با اتصاف بتوان انسان تحریر حرف از این صحیفه
که به نسبت عدد الفاظ و معانی میرسد بر صدق کلام
خود محضر میتواند داشت چه رعی عرض مدح بکرم ال
لکفایی است که ناطقه تند خیال از بلند پایه نام نیستی
در مقام نعت شمار لیست و خامه جلد قول لسان از طول
ملاحظتی با وجود است نیلاند از سر کوشی دشواری جمی شده

فلک سریر عطارد تدبیر بدر لقا دریا عطا کیوان
رایت ضرغام حمایت برق حسام ابر نیام هلال کمان
شهاب سنان بهرام غضب ناهید طرب مشتری مهر آفتاب
جهر سهیل تمکین قضا قدرت قطب تمکین قدر موبس عزل
دارای عرش لوا سلطان مرکز بخش جهت دارای زمین سا در کسب ارکان
درگذشت جاهش از موج بانشست شغل موج حباب بشود صرف بالا بال
از نهیب سنان عشر رام نهد قضا تار دوایر فلکی را اعتبار دان
بر سندش اگر افشاند گل نشاط گیرد صبا ز بلبل تصویر ترجمان
باید برود درست دو دهر دفع خصم گر زرش عیب نکته سرکشان و سر کرامی
کوس فتح الفضل الله عاقبت منعر فغان شنیده تنهای شتران
نصرت ترتق دسل خبار شرار حبیده هیجا بی بدرخانه کمال
تا ثانی علم حلقه کمند ثابت مقام رسم کرده میان سرکشی از طبع ابو
درج عیار معدلت کبریای آن سنگ در آید خاک از تحجیر خانه
تمجی ۹۶ گیلتر

موج فرستند و در چشمه رعایت اگر سر حباب

شکسته شود نسیم را در سینه جا کردن گیرد از حق

شناسی در یا حق گرفتن آفتاب فلک را بروز سیاه برآرد

و از داد رسی در سید اگر دان هلال بدر را از لباس نور عریان

سازد بر قامت حریفش تیلک زبان جامه دو رای

شد انس روز و در جنگ گر آتش صبح و شام بار دو باشه است

دست آموز ستوده به طلعتش لب خشک لالا بیجانش گردد

آبحیوان و بتوصیف ملاحتش زبان درشت را تراوش

نرمی روغن بلسان در مدارس رایتش آفتاب درخشان

هر گرم شعبه خوانده و در مکتب عطا لیش سحاب در افشان

تر دماغ الفیه دانیه محاسب همتش جهت رقم ارقام میزان

نماید سبکی کاغذ به پله گرانی در ترازوی حیثیت سلطنتش

بکوشش مهر و ماه رسیده و از راه بنیش [illegible]

[illegible]

کمر دیده عرش شاه اختر بر رخ شه تو بود سر حلقه ده عقل وزیر تو بود
ملک تو بخشاه بازی برانس فتح صور بحر کمال ماهی تیر تو بود
در عرصه شطرنج کشور دستان فصول ببیش برده گرد آورش
پیش ترت نیز پیاده رخش بهر جانب که شتافته سوار غنیم
رخ تافته شاهی که در لطافتش سر برده غبار بر آورد بازی
بازی بعد دائی جیشش در آورد فرزین اختر منش لطف آگهی
مدد کار نیست که اگر بر فیل گردون اسب انداز ند بازنده
روزگار را مات نسازد آتش عزمش اگر با خاطر خورشید
نمی ساخت میل نعره بیخ در بوته مشرق نمی گداخت
به هوای مصلحتش شاید کمال ترحی رست گردانیدن و تعقیب
تربیتش طفل غنچه مستعد خواندن سبق اطرب
سکوتش الکف رغبت کشودی موسیقار نه
بی صدای نغمه نمودی و در رقص اهل زر دکمه عربیه

دلبر نغمه

دیر نیفتاده که چشم جهان نترسد و دل کمان ظفر زه

روز فیروزی نشین چو اهر قدر خود را دانسته و نشانهٔ تیر آرزو

دل بر صید این مضمون بسته بی عزلت و ملازمت فرخنده بستر

زربفت عزیز آرای بوقلمون دریغ بران جیب دامن کوه خود نسبت درازی تا بکمر

1247 از آشنای نسیم خورشیدی موج آب گسسته تن و از زمهای

سیب و قارش در دست آتش با تعبیه استیلا نگارخش

بالا نشین تخته امکان در دست داده و نقش آرایش

و عالم یک نیست افتاده ضمیر ما به احساسش اگر جنگ آدمی

در آرید نان جام طعام از تنور سرد آب تجنیس

زمینش زمرد سبزه ایست خود روی و در گلشن نقش

الماس نستر نیست می بوی به ستیاری عشق آتش

انگشتری در مقام آتشبازی و بهواداری غیر تکین

سوار در اندر زنگهٔ تازی خرامان سالار حاملش اگر دولت

شود هش بر آتش نغمه عندلیب دوده‌اش بلبل گذارد
از افشاندن نیمچه جلالش ساغر مینائی فلک
وارون و از باد آستین اقبالش شمع کافوری صبح
سرنگون از رنگ تیغ فتح از نیام کشیدن این چرخ را از هفت شش شنید
زخم بیرون خون گشت بر آن نهر تیغ شبهه‌است دندان اهل سخن کنید [illegible]
شمشیر تیز از نیام کردند علاقه چو نیست نخورشان آتش بندار
اگر درباب تیغش بند نمی‌بست آب لطف خاکستر از برق شکست
در عیان ملک مستیش با سمائی کواکب اشاح برگ مسیر را
دو در بهار مرحمتش نیلوفر افلاک سایه نشو نما ربا ابد دیگر
در باغچه نسیم انصافش فرزندی باد ام اغماض عالی نزدیک
بهشتی نقش در تختخالات میکشد و از موج بیت
دست بدندان میگزد در بزم کامعیش از بسیاری
اتمام انشاط چنگ نی آواز نا خمیدن قامت
یکی

یکی از یار عجز نشان زیبد و ترکیب بندی دیگر

از عقدهٔ دل خبر نمند زرکوب دیبا سیاهش گر یعنی

صنعت کشاید در ربوبیت سوی حرف ظلّ خورشید را

ورق نماید صفحهٔ تعریف سنجاقش دعوی جاه دلیر

خامه و رقم توصیف حمایتش مومیائی شکسته نامه

سپر از پهلو نشینی او گل دل شکفته و خندهٔ شمشیر

اثر از روشن بیان حضور خیابان گفته

آنی که تیر اخیل کواکب سپه است خورشید یکی سپر زر نقش تست

گر تیره نماید سپر سیاست عجب نیست مه ماهی آفتاب در لجه است

سپاهش اگر قصد شبخون اعدا نمید ست سپر کرده

علم صبح را نمی افراشت سیل عطایش اگر در دهن آب حلقه

در گوشش دریغ کرده بمخایش شترک از رگ کان خون مبارک

بر آورده در ایام سلطنتش پدر از اغیر ملکی در رشته ندید

که تا تیر را جز راستی میسر نشود از امنیت دوران اقبال ما
تیغ خونریزی تیغ در غلاف و از ابهت آسمان
بدر را در دشنه کاری هلال سینه صاف شد وی
زلف بتان از بیم شانه آموزی تا لیت درازدستی ایمان
و ترک چشم خوبان از ترس نظربندی تارک تعدی
جان تحفه ملوک منافقان با زه‌های کلک ملیح بریده و خوشه
امید معاندان بدکیش ناخن مورد در دیده بر سر زانوی
قدرتش کمان حلقهٔ افلاک را چاره جم دل از ضرب طپانچه
صولتش اضداد عناصر در آغوش هم در صیدگاه
که دست به تیر اندازی گشوده لب شکوه فا را این
رباعی بلاکوشش زود افزود دیا ـــــــــــ یکی
تا پنجه تقلیج زدی سوی کمان از زور خم گرفت بازوی کمان
تا از تک ظفر بر رو میدان آید چشم تو خواست چشم تو ابروی کمان

دوران شاه

تیر کینه ... کرده

پنجه ... کمان

در شاهراه تسخیر نقش قدم زنجیر خانه جاده سرکشش
دور کارگاه تدبیرش موج آب تار و پود حریر آتش شمع اگر
بالفرض پروانه آتش تن شهید او از شعله انگشت بر دیده
خودنمی نهاد در چشمه سار خشمش نهنگ کهکشان
ماهی و در زمره رفعتش کبوتر آسمان جای صدف
دستی به دریای آبرو نکرد و را ساقی حوصله آتش سیلاب
دوستان را ساغر عشرتخانه جمخانه فغفور دشمنان
را جامه قسمت کاسه چشم مور کنگره عرشش از ره برین
نخل قدرت برگ افلاک نمونه از آن نهال خلقت
آئینه سکندر پس افتاده راه بینش بینی شکوه سلطان
زیر دست خاک الله نشینی سایه چتر مشهور دره جا بر سر افتاد
دستش شیر علم معروف پنجه بر روی ماه زده ل قیل
سروال سربش فرد دیده بجنگ تیغ ابلق لگام بهلو شهید افکنده فامنه

نظم گرفته باج دارائی ز دارا آنکه ما بر دلش مو هست خارا

دمی کامد بدار الملک خلقت مبارکباد هستی گفت رفعت

طرح ساز روز نوروز است بر نقش طغرا عید قربان آتش زر رشتی

ترحم را دل او آفریده خطابخشی چو او دوران ندیده

ز بیم تیغ او چرخ ستمکار بر آورده ز صبح انگشت زنهار

کف همت چو بر دریا گشاید حبابش جبهه گوهر نماید

قضا در کشور حشمت وکیلش قطار سنه فلک زنجیر فیلش

خدا در نخوت همت حکم آتش داد بنقد قطع تقطیع شوکتش داد

طوطیه تعریف حسن و جمال سلطان مرادبخش معروض نظم

سخن را اگر به ترانه صفت جمالش حسن صورت بیند رد دیده از

مقام خارج نخواهد بود لیکن کرهال در بارگاه خلقت حق الی

بخوبی او ندیده و تا آل دنیا بجهت عروس جمالت و اماده

خیر از زونه بسندیده و به تسخیر آفاق زیبا جمالش همه بلند بالا در

در منزل

در مندیل عزائم خوانی و تصویر آب تماشایش در پیاله
از قلم هلال کرم نور افشانی تماشایش از تحجلت رعونت سرو
را منظور دیدار ندارد زیرا که بجوئی او جز در بار ندارد و نسیم
خرامش اگر بچمن گذرد تو بوئی گل را بستد را خود شمرد
ریحان نویس خطش چنین لطافت کردن سیاهی برد ز چهره
در دو آتش را در دوات شقایق انداخته گل صد برگ اگر
شگفتگی رخسارش بدید در خنده روئی اینقدر پایه خود کم
چید شراب سخنش در خم آئینه جوشش فرو رده و ساز لهجه ز لب
بصدائی داودی پرده مرغ تکاپو که در هوای ترنمش بال
گشاید لذیذ افشانی صد گلستان طرح نمید در باغ تلفظش
بسته آن تبسم نه بسته در پیاله سبکروحی با سنگ مزاج نشئه
گل و ورزم کوچک انداز مسند برگ سنبل تر و مار شکسته
رخسار چکیده خرمی بهار را بوی اشارت گستر ولیتار

را مسطور الفعاه کیمیا تأثیر طلای آفتاب را اکسیر تبسم روح فزا

ممدوده شیرینی ادا انظم [illegible] ملاحت خانه زاد آن دهن نسبت

نزاکت سرگذشت آن لب است لبش با شمع [illegible] با قند کرده

شکر را نیشکر در بند کرده گل رخسارش از نازکی طاقتی

ز برگ گل لاله دار آفتاب [illegible] مه رو با هلال ابرو [illegible]

[illegible] معد انور حسنش [illegible] نگاهش در بهارستان رخسار

بوده رنگین شده و تند رفتار [illegible] نرگس در چمن برخورد با نیش

عصا در کف روان از آفتابش غلامی کرده ماه و آفتابش

از آن شد صاحب عالم خطابش [illegible] چون [illegible] کل و شمایل

تمام اجزا بود انسان کامل [illegible] طوطیه [illegible] و محاسن [illegible]

چنانچه [illegible] جلال و جمال از شهریاران خراج میگیرد

در مراتب فضل و کمال از دانشمندان باج میتوانند گرفت

بجزء [illegible] طبعش [illegible] مکتبی [illegible] طلبه [illegible]

دولتو

و در وصف تندی ادراکش و دوای کندی کفافش قطعهٔ بدیع

زبان از حیرت شیرینی تقریرش زبان شنیدن در دهنش و از

تر و تازگی تحریرش خط خشکی در زبان سخن راه تلفظش

در طول بر کوچهٔ منقار بلبل حسرت در زینت گلستانش

128 از طلای خردهٔ گل های شمسیه را ابلغ کمی تعلیم می کند

و حاشیهٔ قدیم زنبارکی در سر عکس دیده بنام جدید میخوانند

در حکمت العین باشارات ابروی بیان قواعد نموده و در

شفا لقانون رایخواه بال مقاصد نشود و بر شمار

دائرهٔ مجلسش علم اصول دین میسر و بهوادار

بانی محافلش فیض عالم بالا در نظر از روشنی بیان

مجموعهٔ احوالش تیره کی رقم نکشیده و از قایمی ارکان

جریدهٔ اعمالش سستی شیرازه ندیده رشتهٔ حیاتش

در باغی رونق شباع استعداد بالا دوی و نهال

فکرتش را در گشوده شدن برگ و بر گلهای نوی مصحف

گل تا پیش او نگذرانند بر روی رحل گلبن نگذارند

در رسالهٔ غنچه تا به تصحیح او نرسد بسمع مدرس

بلبل نرسانند بیت ابروی شاهدان بی رابطه

تحسینش بی نمک و مصرع الفت خوبان بی تقطیع اصلاحش قابل حک

نظم همه گر بهمه حال بهارست برای جلت آن البعض رفت

می اگر گفت او در جام ریزد ازان جز مستی و جستی نخیزد

بنگاهش میرسد هر نگاهی خبر از سر نوشت هر سیاهی

اگر بیند خطش چشم روشن سوادش میشنو با خوانده روشن

شکوفه حیران کند مشکل نجمش بتعلیمش کند کام مدرس

بقفل غنچه گر یکحرف گفتی ز مشقش گفتگوها می‌نهفتی

زبنهای برات خال بلبل بر آوازه جیب شبنم گل

به بینش لاله دفتر ملکی تا بد که دفع نقطهای شک نماید

طوطی ادا نو نو

طوطیهٔ تعریف خط امرا گوشش شوق سخن برچیند طرّه برید
که الف را قطعه نتوان خواند از انجا که نهایت نمک با خطش
هست شده این نهایت که اگر سطری چند بصفحهٔ تعریف
در آید مستعدان نظم بر شش خود ساخته بر لوح بیاض آرند
و منتهیان نثر اقلی بر بند نوشته در جزودان حافظه نگذارند ۱۲۷
ملا میرعلی اگر خط شکسته اش را دیده بیدار در ثبت
بیکقلم دست میکشید طفل نامه اش در نثر التجای قلم
نرگس پرورده و مخطوط نامه اش با نفث خطان سنبل زلف
نقش کرده بیاد نشیمن برگ گلها زر مشق انگشت نما
و بمقدم گزمنی شاخ سنبل سرخط تمام اجرا مداد مشکی
از جدول فال لاله است و کاغذش از گلزار جان نغز
گذاشته
توبی تراد میکده دوات اش قلم سیه مست پا بیرون
و تا نامل از ره طرف مد نکرده بکقدم بر بند نشسته و جا

شکستگی رنگش مزاج درستی طرز از بس چیده مومیائی

اصلاح جائی و گمان داری ندیده شیرینی خطش نیز تنبیه

ایست که بر جا سیاهی زند ریزه قند سفید نشود حرفهای

بالذات شیرین کرسی خوشش ادای لفظها کمر بسته‌اند و دلربائی

از حسرت پیوند با زلف خوبان الف کشیده و از رشک سر

جیم بشاخ غزالان بر خود پیچیده چشم صاد بنظر آگهی

نکشوده که انگشت اعتراض توان نهاد و دامن یا

بلطافتی نیفتاده که دست تصرف توان کشاد و سرکش

کاف طره حور خط بلند ملکی داده و بدایره نون ابرو

هلال را بجهت افتاده روشنی خط بدرجه که اگر بورق

آفتاب کشد خط شعاعی در پیش آن تاریک نماید اگر بر

کاغذ سفید نوشته از شادابی رقم سبز گشته شعر

آنها که سر کتابت مشق کردند صد فصل بهار را تماشا کردند

اوراق

اوراق سمن با خط او دو اثر شبنم آنروز که سرنوشت گل صفا کردند
شاخ قلمش سیه بهاری والله فردی تعلیقش بنفشه زاری دارد
کاووس دواتش به گلشن خطش از خامه همیشه خار زاری دارد
خطش نمکی هیچ خط زرد نباتان در تسجیش حرفش تره تحول مرجان
در شیوه انداز ادا هر سطرش انگشت نمای چو ابروی بتان
هر جا قلمش پای نهد خوشرو ز خط ازلی او هر کنج خوب
پیوسته نزد قلمش نامه شوق بی سعی کبوتر مقصود رود
طوطیه توصیف بزم مراد بخش مقام شناسی اقتضا ایله
که مطرب نغمه پرداز صدای تعریف بزمش بگوش رساند
و قاعده دانی تقوی میدهد که ساقی جام را باده
پیمای توصیف عشرتش سر براه گرداند شیر انجامه
دوات گوشت بدود انگیزی آتش فی سده و انجمن
صفحه گود دل پرسته مستی کو چکیده نازک حروف بنده

جامی که بساط بزم ازو می افتد کوه ان بمیان رنگ
دبو می افتد تا دامن صحرا گردد و طفل نگاه غیر بسازوی و
جام و سبو می افتد هر جانب گلشن گلشن برگ شکوفه
بر سر هم ریخته و هر طرف چمن چمن سبزه خرمی هم آمیخته
شیشه‌های شامی از میکده صبوحی لبریز و رطلهای گران سبوی شیشه
پر از باده منصوری سبکخیز و کار به پای خم رفتن سر
کدو را مغز خود رائی و در شغل می از پیمانه گرفتن
دست سبو را مزه گیرائی از نهایت امانت نیازی بهم
دهن قرابه قایم و از غایت خون گرمی رگ گردن
صراحی ندیم لطافتهای دختر رز چشم قدح سرشار
دیدن و ابجدهای نجاست توبه گوش مینا مالامال
شنیدن لب ساغر در دندان از آزمایش تندی شراب
زبانها با تب زن گرم مگس عیش از دست کباب نقل

باده

باده نشاط ملای خال حوریست و ظرف مائده کامرانی جمعیتی

بهجوم کرشمه خوبان راه زهد بسته و بتکلیف عشوه

بتان نقش رندی نشسته لطف قرار سلام افتاده

131 F بساط عشرت تدرو ایاغ بقفس درآمده نخچیر زحمت

شعر در بزم بهشتی فرش لعل آلالی افروخته شمع لاله از آتش گل

استاده هزار سرو در جای چو اکل ساقی شده طفلک نخجیر چو گل

ساقی همه کس لعلی انگور دهد مطرب همه را چاشنی شور دهد

بر کاسه چوبین گدایان دستی گر دست زنی صدای طنبور دهد

ساقیان خورشید لقا سحر خیز سیمائیش نقل و می گلفام

ناهید صد اشب نشین نوازش چنگ بیاد دادن

ساز آتش جلوه رقاص افروخته و به سیمش مونس

مضراب تار و پرده بر یکدیگر ریخته از شادابی نغمه موج

رطوبت در رندا باوج رسیدن و از سرایی زخمه

چون حصار در مقام سبز گردیدن بدیرپای سرود نهی
ئیک عراق در مقام عشاق و بجوبای تر از خسروی
عبدالقادر در سررشته آفاق قوالدان چنین بهنهای موسیقار
پهلوی هم ایستاده و درست و بلندی بیک دیگر
افتاده با آواز زیر و بم تن تارها را مسطر بندند و با ندا زیر
خم درست بیرهم میزنند بمقام نغمه نیز دیگر از آهنگ سرود
دم بکر اصول آشنا تر از موج برود نغمهای نیم رنگ تماشا
اجزای نازک ادای صدای راگ و رنگ ساز و برگ
روح افزای دف در دایره املاک ساز از جلاجل گوش
برآور طنبوره همانش نغمه از نک بیست شب و روز کاسه
خوبی در درست کمانچه بیک سر راست او اشتهار افکن
هزار طایر صدا خشکی استخوان سینه خود مغز دار تری
نغمه تراود و بربط را سر انگشت عنابی ساحلی
نشانی

نشان برهمگی سرود پرداختن با آتش فروزی فغان

ربابش گوشش ارباب هوش پیمانه قدح را ترصدای

نی کوک آهنگ منیاعی چنگ را وجه با مطرب نشاند

گیسو حضرت شانه کردن بزرگ و کوچک نغمه موسیقار

لشکر شکن رزمگاه زخمهای رگ تار قانون از

مقام ترنم سنگاه بیرون بلبلان الست خوانی کشود

فرو صدا افشان غبار غنودن ریختگی نغمه چهار تار

نواخت بر غود ریزی جویبار ارغنون لذت جوشش

جوشش بر کاری زخمه بر چندین هزار نغمه تار جنبش را

در هر مقام صدای موج روغن بادام گوشش کر الصدای

غلغل مندل علیج بدبر تیر از در و سر الصندل تا گل نخ

تا نقص سهم میباید که ساز ناشاد اندرین بیشتر باید

صدای مطربان با نغمه و ساز چه این بزم طرب کرد بیه و ساز

برقص افتاده هر سو شوخ و شنگی لکهٔ دلربائی تیز چنگی
همه رنگین دهان از صوت تیغی چو مینا از سرود قلقل می
بصوت شاهدان رقص پرواز دو صد دل مرغ با بیدریغ انداز
ز درست افتان ذلت رقاص دلکش رمیده از چراغ مهر آتش
ز بس هر سو شنیدی از او ساقی مست نگر کاهی شد چرا هر نجه دم ازدست
تذرو نغمه در هر سو به پرواز گسسته شستان از شاخ پرواز
زمین تا آسمان در راکو ریک دست خموشی را مقام جلوه تنگست
ز صوت نغمه در رقص پیاله شمرده هر نکته محفل گرد لاله

فوج معنی آراسته و بمیدان صفحه شتافته و علم خامه
افراشته یعنی فانوس تعریف رزم شد و قت ترکتازی
ناطقه چیره کاش قبلت آزین ازار الکار ایس خاکست
دلیری انشا زر بیخواهد و تا تیغ زبان را در صفدری شمار
ترسیده لکار نبرد انبرد آزمائی که بلاغت شجاعت سخن را

دیده اند

مع مرغ سحر سنجیدن رقص مطلب

دیو افکند در سیاه دلی با نمد از سور رخش سنجیده اند اگر
شمشیر زنگ خفتومت بر تیغ چوان فلک می نخست
دیو لغید صبح را بر دو رسیاه شام می افکند خشب عقل
شمشیر زنگ وجود خصم را از جا ر آینه گیتی زدوده
و عقاب خدنگ صید چشم عدو را از دام زره ربوده
تیر تیغش چون آزادگان در تبدار همه چیز گذشتنی و تیغش
چون مجردان در بند از همه چیز گذشتنی نهال خنجرش
بر از سینه معاندان گویا درویشی سپر پیش لصدای
شکست مخالفان نشنو اما بدر زرهش اگر رستم
دست می برد از بسیار خوردن زخم با متلاعی مرد
حروف طعان در تعریف حنا کش به تیر جلوی تعویذ مجموعه
و شکسته نویس در توصیف صلحش بدست تیرها مشهور
سایه کمندش اگر بتار عنکبوت می افتاد دام

خوریست که فرقش هنر بر میگشاید در پیش رمحش معقد

مریخ را قاقمی حریر یکبند و از سایهٔ گرزش سر کهکشان کلاه

همنشینی نقش بازهٔ کمانش در صف اندام سپس نگردیده

برای جیش دو میدان میدان کشیده از خون آفتاب

با دست تیر بنده تاخته سلاح پوشان را چون سایه

بخاک یکجا ساخته به نسیم مهابتش گلوله مهر در تنگ تفنگ

نسیم صلابتش صدا گوشه لب بر زنگ هر نا دلیله

فتح پرورش دیده ابر حمایت یاقوت سرخروی ظفر

تربیت یافته خورشید رایت لباس جنگ نازک تراز

برگ نسترن و در شفقه سپر بها بسته تراز خنجر کوس نرها نه

زیر دست شیران زبردست و در روزگار بهوشیار بیلدان

ید مست از سیاهی لشکر دارد است فلک پیرو از بیرش

سیاه قلم عطارد سر تیز قلم عملدار کند حسرت کیوان

بجز آید

۳ نهم هیره

زبر زنگه مرکب
به پنجه تیر بسا

چو آید صاحب عالم بمیدان ز کوس فتح غلغل ساز گردد
نفیر و کرنا دمساز گردد ز شور گرزش عالم چنان گوی
دهد تیغش نشان از تیر ضربت بر اعدا ز خود و خود و افق بلندیش
مقام تاختن داند سمندش سنان فرق تا ادها رسید جان
که دلو مهره از پشت دلیران نی تیرش ز بسیار جنگ
سری دارد با آهنگ مخالف خدنگش جهد از پشت ...
چه غم ز بخت روبهای دشمن اگر تقدیر بزرگی و حشمت و مردی
و مردی تنش نثار گفته شود چنان برگ درختان از نفس باد
بهاران از ورقهای سخن کوتاهی خواهد کرد اولی آنست
که در چمن آرای مدحت باختصار پردازند و گل دعا را
بدستیاری آمین زیب دستار اجابت سازد نظم
تا بود پرواز خورشید و مه در شش جهت شمع اقبالش چراغ افروز بخت باد
در همه میدان هستی از بلندیها بخت دولت ... از کان ... باد

بی تماشای سیر گلگشت در مهتاب صبح و شام کمترین بندگانش الفقیر جهانباد

در بهارستان عشرتخانه اش که بلبل آواز در جهان تغرید سخن گوشت مدد دلخواه باد

رو به هر جانب که العود سرابستان به هر صد ناله اش بلبل طبع الفقیر همراه باد

تمت الرساله

مشارق

بسم الله الرحمن الرحیم

ای جهانی دل صراحی و جام از تو شور سر نقل بخیه و جام از تو

در میکده چمن باز نشود خنده زخم آنجا که بهر سبو دهد کام از تو

شب نشینان بزم سخن شراب جام فالقی سرخوش اند که سماع

کلمتش پیاله ماه را از پیاله مهتاب لبریز ساخته و سحر خوانی

مقام کلامش نبرود شکر صافی ذوقی اند که مطرب قدرتش

دایره چرخ را از بخیه آفتاب کرم نواخته از پیمانه سنگینی

انعامش خمار الماس کوهسار دل از افتاده سیاه مستی

نشاط و از جامه طوفان اکرامش آبی قبایان دریا بار موج

درآورده

بهیچ رونید گرد

تیغ جام

درآمده نازکه رقص انبساط بتاثیر می شوق عرق
شبنم بر اندام گلشن نیز کشی دویده لعبتی ورد قش
سوی غنچه در مقام بسته نوای پنج رسیده لب پیاله با علا
ادنوایی انا اعطیناک الکوثر و گوش صراحی با هام 3
اد شنوایی فصل لربك وانحر شد
بدف کرنکردی از وجد سرودش نکته ای نقاقول حق
قمری حلقه بند او تازه شد نغمه در گلویش سرآوازه شد
زسوز فغان های مجلس فروز کند عود را آتش عود سوز
بدریوزه آن نوا کجش دف نهد کاسه طنبوره بر روی کف
بدست چمن داده از کلک ایاغ که بلبل بهر گو شود تر دماغ
خم ارغوان را چو سامان کند به تحریر شش از عشق سبحان
سراز کلیمت بوی رعنایی او که صد رنگ مستی بر دو سر تلا رد
بفرمان او زلف مشکبار شه گل و جام گلابی شده بهار

بهار رحمت و نوروز مینوی بنفشه تر و خنک ساغر کش غنچه
از نثار خاک چمن سرخوشی زنگار رنگ دمیده و از مستی
از کیا سنبل گلشن تر و تازه گوناگون روییده نسیم گلنار
در میخانه هوا شراب سرخ در ساغر و شمیم صبا برگ ارغوان
فضا باده زرد می چکاند شاخ درختان گل بهاری یاد
نرگس قدح داده و سیر طایران برگ سبز همچنین از سنبل طره
شمشاد نهاده گل سرخ اثر در توجه باغ سعادت مطلع
گلی غنچه المعمور دار الله من عشق در شان او صادر بود
از نخل لاله عذاران چمن پرده سحاب بلندی و از پرتو
آتش رویان گلشن دایره آفتاب در تنگی مطربان
مجلس باغ ترانه فاد خلوتها خالدش از نای منقار بر آورده
اند و مغنیان نخل باغ زمزمه ها جان عدن
بموسیقار بال در آورده ما کوی النسیم در گلزار کاه اکس

طیب

گل حسب ولایت میدهد و شانه صبا دقتها ربود

دیبای سنبل لب چمن بی‌نیز مرهون خلعت نگاری بهار

تن صنوبر برهنگی ندیده و از تشریف یاری نیسان ساق

حنا عریانی نکشیده تغیر و الیه المرجع و الآن از چمن گلزار بان

معلوم و ترجمه انزلنا من السماء ماء از جبهه سحاب مفهوم ما را

شانه بموی سنبل گذاشته و شبنم آیینه بروی گل داشته

موسم تر و تازگی نهال هنگامه سرسبزی شدن شمال

موقع پیمانه رسانی لاله مقام سرخ روی ساقی ترانه گل

کوزه ساقی را میراب ساخته بهر حبیب تقاضای جامی از خاک بر کرده

چهره ساقی شراب ارغوانی که گرد لاله گلشن رنگ حنا بسته

بهار فیض دانه شیشه تو بود زیر تیغ خونسیان نشسته تو

در این موسم قدح میرود میدانگشا صراحی میدید از شاخ نرگس

اگر روزی بباغستان درآید ز رنگ دسته ریحان برآید

از زبان شیرین سحرخیز امید انشاءالله از صبح سعادت رو گشاید

بیا مطرب به بلبل شعر هم آواز زد دف گل کوک کن با پرده ساز

زند گر غنچه حرفی از نسیم گل برآید از لبش آواز بلبل

ز رعد بوستان بشنو ترانه که شد موج حباب از دو خانه

به پیش خار زرین انگشت تحیر کند گل از ترنمهای نغمه آمیز

چمن را ساز و برگ اتفاق گر فرض که وصف گلشن میخانه شد فرض

درگاه پیر مغان عریضه عرض نگشته که ستمهای سحاب را

باشد دریا رحمتها فراغ خالی نکند و آستان میخانه مراجعه طویل

نشده که فراش آفتاب در نیغاک رو بیل جاروب شعاعها را درهم

نشکند و غنچه ناک حوادث احوال درست بنیاد طلب

مدرس رسیده از حلقه درس صدای قم و خلوتگاهان

شنیده چون کتابه نویسی طلاکاری و صفحه ای

در دوات ریخته به تحریر شعرهایم پراکنده با ظهور افلاک

یاقوت

یاقوت لبانکه تحفه نقاش نافه ترش بلا زور و قلمی زریت

که اگر از رنم شهرت قلم او نشست کنند تصویر نتوانند اشیا

و اعظ منحرف طبع کز استقامت راه میکند و از خلق

نهفت مشار الیه ها صراط مستقیم را که معنی تو زند

گفت شراب نابدوی نیست که اگر طبیب حرج آن نبرد

سحرال صد باره صبح را بیک جرعه درست نازد

جمال عکس خانش نخونمری بر بر فسرده دل تا فته

جگر نفت تخت کنعی ساز و صلت خانه خواه یافته قار

مصحف کهف کرفخت سرو مینار امید اند اصلها ثابت

و فرعها فی السما آزاد درشان او منحوا خدم قم صوما

تاییف ما بی النیام عجب نیست و نقل کرده قائم مقام

وحی لا ریبی زبادی خر بیس مهبط فیض فی ...

ربنا ظلمنا النفسنا امثال حکمت شعر ... اند کاحی

ز ادراک آن نتوانند شد میخانه الست و ظرفی از خمخانه لا

محال نتوان گذشت پیمانه اگر درین مصطبه شکستگی

بمینا رسیده درست و از دانه آسیاب انفطرت بعو آمد بود

چون از می بقرابه شراب زنی در دوران گشته و آتش

تجربی مستقل بها بخاطر گذشته چشم صراحی ملامت

کم بهای جمجه اش لکی رسانده و کمینش پیاله بر آوازه بادهٔ گر

کمر بستهٔ مشربه اش کی خوانند خطهٔ شیشه را آن سر

صدای سلسبیل و صبح لطف مرغ نوای جبرئیل

بیا ساقی از شب میخانهای چراغان مینا و پیمانهای

سپهر است این گاه فرخنده بر وحش مرغزار قم های می

بود باده خورشید این آسمان قدحهای نور افشان اختران

چه پاکیزه گلشن صحن چمن طراوت فرو زا بلغ سخن

فشد پرده عیب را پرده خم نگر ساز نوا زنده پیالای خم

مغنی بیا

بیت و قصیده بیست منشیه

تحفه چرخ برو

مغنی بیا سیر میخانه کن شراب سرودی به پیمانه کن
درو مجمری گر کند ساز دود شود از ترنم فرودی چو عود
بود زین مقام ای براز اهتزاز چو کشکول عنقا قطع نغمه ساز
ز لیسش فلاکت ز رودی گشته تر کل صوت رفع نیده ز بام و در
بگنجینه نغمه گردد دوچار تاه بر جا ز دیوار او بیجفا
شد از فیض میخانه صحن ارو نشیه مقام بساط طربهای از بهم
مجالش نتوان دید که خامه تعریفش صدائی از دو نکرد
و بگو چه نتوان رسید که نامه توصیفش آواز دف بیرون نبرد
بمقتضای اکمل مقام مقال گوشه نشینی از قول
بر کار خالی نماند و شعبه خوان صوت حجاب نسته را
به بلند آوازی نرساند روزی نرود که مطربانش ترانه
بمتابعتش نغمه بستند و شبی نیاید که مغنیات
ترنمی باستقبالش روان نکنند از رشته آواز

کل نغمه بمقام دستهٔ بندان نرسیده و از پردهٔ ساز
طرح نغمهٔ دلپذیر آهنگ نالش گردیده عود را بر لبهای نغمه
اگر آتش نغمه انداخت تاب آتش گرمی هنگامهٔ سرود میگداخت
قانون در تشخیص ضرب بسیط سازی کشف نموده و از قلم
مرصع از در تحریر صورت ید بیضا نموده طنبور اگر سر بند خود
بدست مطرب نمیداد ترانه را از دلش از پرده بیرون
نمی افتاد دستش عود هر چند بسر کشید مطرب تمام خود گشت
از مقام حجاز نواز هیچ راه نتوانست گریخت و تار
که از بست و اشاره یکتا زخمه زند الو قول ان مع العسر یسرا
چون زبان آن موسیقار قطار جاء فی رای نفع تکلم
تا آن نگار شیراز گشته نغمه حاملی داشته چنگ گونه
بپشت اگر کج نهاد نمی بود تعظیم زخمهٔ مطرب قامت راست
می نمود سازی درین مقام تست که لب بر لب مغنی گذاشته

و بز

و بند انگشت خشک شده پوست تر شمال و چنگ بر کف
دلو چنگ فوج غم را قتال ساخت و از تیر انگشتانش
دو خانه را یکبار تاخت ناگاه از ضعف سن سر بر زانوی محبوب
نهاده و از بی‌جنسی استخوان مغز از پوست تنش افتاده از عود
که اصولش روح قند طول تازه است در خط تهی دستان
صندوق پر آواز لب بر رود و ساز و بر فسون آهنگ
بلد یکدیگر آمیخت و از آب خشک شده بند صدای تر و تازه
انگیخت دف چنبر قد سفرهٔ چرمی در میان گسترده
و بر کنارش غذائی بغیر طپانچه نخورده چنگ به لیکه زخمه
شراب سرود در دهن مینا ساقی به یک دست دف گلو در
گذاشته صندل باتش ذوق هوا علم جوشید و صدا
خامشش بجنگلی رسید تا ال زهره تر لرزه سرود و بهائی دل کنده است
در مقام نشاه افزای بادهٔ قرب نظم

بلمعان شاهی بر سر تخت جام کند کام رنگین چه صبح و چه شام

چه آید بدین تخت بی آب و تاب نهد بر سر خویش تاج حباب

چرا شاه خشتی نخواهد کسی که دارد سبو پایه طرازد بسی

گلی گشته کرسی نشین ایاغ که میسوزد از عشق او لاله داغ

چه انگور این باده ریزد بخاک کشاید به برچیدنش دست تاک

مصفا شرابی که بی کدر و غش بود درد دردش به از صاف صاف

تمت الرساله

رساله مجموع الغرایب

بسم الله الرحمن الرحیم

چه پویید از وسعت دیباچه کلکم که با محیطش اگر بسنجی

نگوید کلکم قانون رود شسته تار تر صدای موج ساز

جوشش و خروشش کرده و کوه مظهر با نه در دندانه خروشش عرضه اب

سیمش بخواندنش در آورده سر دارانی با خشتم بر روی افتاده

از رقص نه نشسته و حباب روزی بی نیم پائی در بحر هستی

نهاده

نهاده چهره سوزی با هوای او بسته‌اند چشم‌ها بینائی همیشه

در میان آتش چراغان و راز صفحه‌ها در کنار زنش صد هزار

وزان صبح نمایان خوارصان نقشها بر آب لیعه اند تا سر

ازنایان آتش برآورده‌اند شناوران و دستها از جان

شسته‌اند تا لب فرجانه حباب آتش پیوسته‌اند اگر شور بختی

با آتش درآید در نظرها شیرین نماید هر که دم را غنیمت شمرد

دم بیان آن خواهد [illegible] دم آتش بدم [illegible] سردوز [illegible]

ولی زاسباب شعر بیت خوان آتش کنند هر کس نمائی زیر آتش

زسردی لرزه افتد بر آتش بنشانی آتش [illegible] نیست

اصول نغمه با آتش خفیف [illegible] زآتش تیغ چو بیلی گرفته

زبنده از موج برش دم از جوهر شهره شد [illegible] ز آتش

بهم چشم بینایان حباب آتش کم بالا آبرو و رنگ [illegible]

بطغیان گل نخل علم کرده هوا از عکس گلهای [illegible]

دل کشمیر در بهشتش بکر دست محرش کل کام نشیمن ار جانشت
زمینش سبزتر از آسمانست لذر موج خضر گلهای الوان
طفل غنچه مهر لبشا در بسته ولذ بلبل صدای نغمه مرغان
مخمل سبزه لر اخراللهی حسن جشتمه دنزاران سوسن
انگشت نمای آتشفه رنگ سست قربانی صفحان نیلوفر نوامع
بلکه نیکوکارو در دست بانجار کاریخ هوا جراغ لاله نی
سوزش قندیل روشنی پیوسته دلسنج لکاری صبا
نقش جمعیت حسن کل در آغوش بر ایشان لطف تماشه — نه مهمی
تربیت گلشن غنچه محجوب گل نه نه کودرزبان درازی — محجوب
و با اقتضای صفای جمن حشم نرکس نظاره سنبل و
بنفشه دربا کیان حجابی زیبا تیانی نوبسا رکی
علم تکشه حورا بهوا اشمالو و آبی بر بائیوس لنجارش
دست نیاقده خوشرابی مزه انکا او نار کشیک حسن نبشن — بی مار حید

بازل

با تو نفسی نزدیم محرومی این جا نفسی کرده دوا

با غنچه و گل گفته حضور پیش به حجت این بلبلان شیرین زبان

با تو رشک زده رخ گلعذار سخته گفتیم تو بلبل صورت فرق رشک نهند بار

غم احتمال جدائی خم و تار بهلت شب بیهمار دل خشک از

علم نظم

از الم رمضان چو روی عمر فتنلی

به صحن این چمن بکش نهد کام ز عشق با بود همو تشیر در دام

ز بس گل با نشاط افتاد بلبرنگ لب بسی در غنچهای خنده با همه

کند برو زنه از روی تو گل گذر بر شعله آواز بلبل

ب با طاقتش بر جانب ساقی بگیر ز موج پیاله یا دل بر نجیر

سواری کرک شد بسمل می‌بیانه شود نعل سمند ش ترک لاله

تندرو شیشه سیر آهنگ ساقی گل پیمانه لبریز نوای شرر

ز دست ساقیان لاله رخسار که بر کلکون طرب شد ورق ساغر

ز چوبی می‌گرد نهان باز شد سبزه زار آن نفع چوب سبز شد سیمر

فغان مطرب و بلبل بهم آهنگ شد از صوت این دو هم یک رنگ

بتان با نوبهار نغمه دست از کمال افشان سرود و بانگ آن خنیاگر

شود چون دلکش نوای آن چنگ برآید ز صوتش چو آهنگ

ز صید نغمه در سر هوش دام است ترنم خانه زاد این مقام است

شود چندین قطره بیدار از صبا هم ز بوی گل که ناچیز بند دم

نسیم از مطربان روی آن نسبت نشسته عود کف از موج دریا

در و دیوار مست از باده شوق زمین تا آسمان پیمانه ذوق

طبع اگر قطرها نگرده بحرف حصار آنجهان دیوارش بست

بنای سخن را قائمی بخشد بجا نخواهد بود زین عرش کنایه

که بذوق سیر یک جستن در اندر برج فلک را خورشید تخته مشق

ببر یک دیده و انعم شمار کنگره ش در شمار کواکب

ز کیوان بدامن در آورده در دایره فضایش وسعت

فلک اطلس مر آن نشین و دو چرخ که هوایش نسیم آن انتهاند

سلسبیل

سلسبیل نفس آتشین بقائم مقام مسیح‌نفس شود
آسمانها ثابت قدم و ثوابت بنیانی اساس آتش‌ریز
نوبهار همه جا علم بنازش نسیم صرصر انگیزش
موسیقار نکره نغمه خیز و شوارش خاک نشان داغ‌انگیز
رود خندق از آب سرد و سبز نقاره نوبت با اصول
شادیانه دیدبان قلعه چشم پیمانه ارباب عشرت ز دف
دفی سماز دبرکت اعتبار برده لیلک خرقه قندز آتش
می آتشی بر روی کار آورده مازادها سر بمهر ترکان حرم
دوکانها پیوسته در اجاره شیشه و پیمانه سرکرده‌ها علوی
مشغوله بازی کوچی رقاصان بازی عرفها بدام افتاده
سر زلف محبوبان کوچه‌ها کمان آرسته به گشته عشوه
همیشه بروی گلشنه قصرها که بنا رسا از صفای سرو دید
فرشته بغیر از کلک مانی ندیده نقطه

بهر سو نازنینان قدح کش ز آب انگور چون خضر آتش

همه پیوسته از گل جام در دست ز مینای چو گل بلبل سیه مست

جمشید و پیوسته یاران لعل چون کام ز معجز می نفخه ملک بنیاد جام

کمند زلف در انداز جانین آید ز هر سو پیش رعنائی خجسته چالاکی

همه یک جمله از عیب خطا پاک نکرده سایه آتش هم نو تیز چالاک

ز لطف آمیزی سبزان طرفه سر نظارگی دریائی عرفه

به پستی کرم زند از بلندی نشوده ریخ بقصد کوه بندی

مسافر را سفر اینجا تمام است که در هر کوچه صد یا انس مقام است

نگردی تا دلا داغ از ندامت ببکن قصد اقامت تا قیامت

چو طغرا صیم هر گل بهر حال شو با این سبزان در تجلیل جهان شد

تمت الرساله

دیباچه عبارت بسم الله الرحمن الرحیم الله در اول

مبتنی بر دو سه از صنعت ترانه حمد صانعیست که گلشن مضمون

ازلی

زبانش به عندلیبان الهام سرود رازی فرمود چون کبک

و نوای گلفشان زمزمه نثار فالقیت چمن فرمود آت

دلنشین بطوطیان شرین وحی ترنم نداء کرامت تعلیم

در نیوم نازک بیانی قانون وزر زمزمی الفاظ دلربا مضراب

تا آن معنی پردازان کوک ساختند در محفل لالی بهی

بتجدید لی نغمه سخن بالا آورد و معیار الله در آن نوا رخت

باز بنش کار فرمای پرورش نقش دستان سرایان

تقریر هم آغوشش درست نشیند و بنور زنش بالا بنمای لطف

دیده فکر مقام شناسان تحریر مشتار باریک بینی نظم

از ساز فیض کیها سخن وزد رونق لالهزار سخن

ز طبلانک مرغان نالش عشق نشعی تیز دل تا اخضار سخن

بستان تازه گویان زنند ره نغمه امداد سخن

بمعنی سرایان زهرتا دهد تا صد نوش گرد دنا سخن

بمقام ستایش چو آید بجنگش فتد جوش در نغمه ساز سخن
بیادش گل نغمه از شاخ کلک شود ریشه پرور تار سخن
و سرود دورد لطیفش کسی بر آورنده زمزمه انا افصح
هزارنه سخن امثال را بنوا رسانند و کلیاتش سلوه
سامعه شناس زبینده ترنم زبان کلام ناطق که تشعبهات
اسرار معارف را از دق مقامات حجاب نیستند لالی
اما بعد مخفی نماند که نغمه بلبل گلشن راز خواجه حافظ
شیراز که چندانی پیچیده است که در هر وقت شناسا یان
در مقام هر غزل فهمی را تکلف نمود رسوای شوند و نه از نغمه
همگانه که مزه سرود از آن در آهنگ شناسی از دایره
تحقیق سرود آن شده دیوان هدایت نشانش جمعی آ
از چشمه سار لسان الغیب خرم بل چمن گلشن
حسنش لطف خوبی از روی کاهتمام سینه سرو های سطور از دستکیفی

بازرزانش

بنای نزاکت بر سر زمین نهاده و کلهای سیدان معنا را

بدست خمار لطافت لالک نگک افتاده سنبل الفاظ لصید

نگار فکن دام تر و تازگی گسترده و غنچها نقطه تسخیر

گلچینان شکل مبدع را آکنده جوبهای بین السطور

از موج راست عرقی بانجیوان درزمان کشای لالی جاری

نقوم لکسب خط طرفان عهد بسته صف آرای طلبی عمل

بمقام فیض درستی طلسم خیال بلبل نوایان جهانگیر

را عجب باندازنا خن بدل زدن در سر قلمرو دستیاسا

شقایق نکته رنگین سرمایه نو بهار شگفتگی نشتر را

در تحقیقه تماشا دارشی دستگاه نیسان آب و تاب سخن

نه گلشن سر زمین مهر و ماه از شفق رنمایه لالی لست و نماه

از رو طفل نکته سیکهاست چشم که روشن تر نو از خانه چشم

زمرگان پلک از ان او سوزانشنگله نماید چشم را بر روی نو آن دست

نی کلکش نوائی تازه بر دو خیست که همراهی عندلیبان گلشن ساخت
از پایه داری سایهٔ قصر گلدانش تیغ افتاب در وقت صبح
ضمیران زخنه دار و از درست لشتینی آلات کمالش
بنیهای نزاکت بناء آیهایی دیوار از نازکی هوای سخن
مجموعها از شیرازه در رشته و دوانی و با آبیاری بحر نظم
عنان سفینها بدست روانی از رنگینی الفاظ گوش
مستمعان آتشکده منهور و از رنگینی معانی بزم لفظ
فانوس چراغهای طور بیت دقیق لذتکده دلبستهٔ تجدید
مصرع رشتهٔ گلدستهٔ خامه اش زبان کام الهام دست
در آغوش مرغان ملائک پیغام تقدیس ذاتش بر صدق
این مقال برهانی ست قاطع و دلیلی نبی مانع خمیر طورش
گزین طینت ما آتش خورده هنجیه محبت چراغ دل پرنور
فتیله تخواه شعلهٔ طور نار هائی نفس مرغ سنگر را قفس

عندلیب

بلبل نغمه‌ی این غزلخوانان گل ایمان خانه گوشش مورد وحی

سروش دیده بیننده‌اش قابل دیدار آنچه بر همگان راز

هواخواهان بحر تجرد و فضاپیمایان عرصه‌ی تجرید دامن قناعت

در دست و عارف شناس درگاه کبریا عقده‌های انگشت

دانه‌های سبحه‌ی هم پشت قرص مهر به پشت گرمی جبهه

صبح خیزیش از تنور خلقت مهر رنگ یافته و خوان

مفصلا مائده بلندی فیض از افتادگی همتش آماده

تار و پود خرقه‌ی پیشش ملاحظه پنبه منصور حرمت عیسی در

آغوش پرورده شجر طور صفای ظاهرش منعقد

از سبحه‌ی ناله‌ی ماه در پیچ و تاب عنبر باطنش پر نظیر

گذشتگان زنگ چراغ آفتاب صفا را عشق دل

از بنا در دکده انگور تا خلوت نشینی سینه دل

بکیان در یک ناله مشهور به شور سخنش با شور قلم

ز نظمش بیگانه عشق داغ سوزد با گدازش سوز و ترانه هم درد
سخن روشن بود لذت ربا ز سخن فروشی نزاکت خیالش
مسطورش رشته گلهای رگ قمریش بود سنبل ز اوراق
نسیم آتش تیغه بر ریحان لقب نغمه نرگس ز آتش دو
چراغ وجود صرف لاله شده سراغ کرده جواز داده مدادش
زده بلبل صوت رگ گلزار ده زرفی کلک نسخ زبان خامه قط
مشامش عنقا کین پاک قلم سوسن تراشش در قلم گل خورده نی
مغز بالکی نقشش در نیست ولی مغز صور طفل خامه‌اش نی
چنانکه حرف آداب ملک ادات ز اقسام از هشتی سخن سر بی
اوراق از داد آب شاعری غزلهای خزان دفع اللهم بلبل کنند
تربیت می‌گفت که مقوله از نیز تراوش اسرار کلام جوان
گوهری مضامین جوهر از کنز که نماید می لازم کس هیچ سرایت
المعانی لآلی شناسان نظر تا آورند در فکر غدرت

تمت الکلام

کرده‌اند نسبت بآن مجید فیض نهند هذا هو القلم مکی
قضا غلط رقم هستی طغرا که یکی از طرح کشان قلم بود آن
سلطان ملک سخن است در اصلاح نبی کریم نمود از انتخاب
رقع مغشوش نموده‌اند بخاطر فاتر آورده و در رساله مشتمل
بر شرح مقاله اشرف معرفی ارباب کمال بزم تحقیق میرزا رسید
در بیان شرح ملک سخن افکار را واجب التحقیق دانسته اگر شیخی
به اندک نظر خیال در آورند لطافت این فی الفصاحت بازار
فکر را حک نموده بخاطر آورده خویش را رقم نمایند

مکتوبات [illegible] ملا طغرا

محقق عالم خداشناسی و مدقق فن حق اساسی قواعد ساز
متن عقاید و مقاصد کوی شرح فواید رنج نویس [illegible]
و تحریر دان دستور الارباب واقف رموز لوح و قلم کار [illegible] اسرار

فلکی رقم مه نوشت خوان مهر و ماه حضرت آقا لطف الله
فرد فیض ازلی الطبعش زرافشانی بار حرفش همه از علوم ربانی باد
یکجزو درس کز ازل اوستاد معلم ثانی باد در کارخانه
که اوراق مصحف یکسان ساخته اند کاغذ کتاب آن مدرسه
خاری بلبل بر در افروخته اند غنچه در آتش در نیم شکفتگی
بتبریز سینه ها شده در شاخچه قامتش بدعوی بی برگی
سرشار طرح شفقه را از رخسار ترکیب تنها خط را بمعراج
رسانیده حروف شوخش پایه خود را بکرسی نشانیده حرف نونش
ابن مقله خرم دارند مرکزی را در قلم بر کاغذ مشکبار ریزند که تا از
خامه اش گذشته باعث نشأه خروارها سیاهی و صد شکستی
صف نستعلیق عالم گردیده مشتاقی کلک نازک در پهلوی جلای
اناملش او نشسته بجهت اشراقی لفافه در دست بیاض
طلسم سواد نسبت درستی خط شکسته را قلم
داشتی

اش خانه زاد خویش را میدانند و در شکستگی خط درست

را کاغذ خطاطیش نمک پرورده نخود را میخوانند سیه‌دار است در عهد

نوشته حرفی عیسی نفس خط چون زاد کاغذ غیبت و الهام حقیقت

قلم و کاغذش در سخن مشق بالانصاف نخیر آن رساله

از شاخسار سطورش گل‌ها بر چیده ام گلستانی که

جدول آب طلا بر گردش کرده نشنیده ام معنی تعطش

بسکه شیرینی کلمه و جوی را بابل السطورش شکر ریخته

بازوی حرفش برکت آب نی شد از بوی عطرش بکام دماغ

رسید روا بود تحریر حرف قلم شکسته اما از نگاه رنگین توان

توان رسید و کاغذ شریف را الحقیق سنبل خوانند چه سرنوشته

دلیغه سنبل پرورد دارد شقایق اندالود و سیاهی بکمال

بقماش گل صد شاد و اسباب تحریرش چه منضما

شایسته تحریر بود و شمارش وصف آن رساله

کلک جرأت نخواهد گشود هر گه نامه ایش فی نوربایست و
کاغذ نسبتش پوست حرب عصا دو دواتش کعبه کاسه نفال ار
و مدادش آب سوده مرتعاش سیرابه تحریرش چه نهایت
خواهد داشت و ستایش قابلی چگونه خواهد لطافت بانی
شعر: اگر بادام ول قلم پر دلائل در شوق در دو آن چون نشق جنین
گر تسیم درستی مدادی کاغذ ملکش چو مداد از یک خط کوچک بانو

[illegible]

خضر سرچشمه عمر معاش عقده گشای بی سعی دلدارش
موجد فیضان عزت و کلمه مولع بیان شرف العلم الکمال
سیرابه سار لب طا کامروائی مسبب الاسباب خلوت ناز
آدای چراغ شبستان نیمه هستی آتش سید دو حرم
تنگدستی گلستان جهان آگاه جعفر همیشه بهار ندان خشان
گیتی بلالعلش شاد از آن اعتبار مظهر قدرت نفع رضای

خواهند

خورشید طلعت بیوان اجترائی از دست انداز لقمان

دغل و یار بدره ما ایمان بر طمل امل محفوظ بوده در بیت

رواج تمام عیار یابند آتش اشتیاق آن بت آذری

نه نشسته بیت حرز بال خامه در گفتار آن شعله ور رقم آن

در اظهار آن مغزد نو حرفیان با فلک کج شوخ سینه و ریزان

سرو کوهش منسکسته در بیت المعمور سلوک حرم کعبه مقصود مقام

مالیاز اسب معتاد گردیده چراغ بالکه درد غم و شمع آه غم

نقش قلم را در هر جانب مینشیت مواصلتش برافروخته اند

تخته نرد از مفارقت سینه چاک زده و سرانامی الف

کشیده چنار از نسبت خویش در میان هنگامه قیامت به

بی جوهری علم گردیده و بیزار از خبث انکارش خضاب تخته

بر شعله خویش کشیده کعبتین از آتش فراق سرانگشت

و داغ جدائی چون همای چشم آتش آتش و تخته لعلها

چون کواکب تیره بختان مردم در نظر واز یک تا شش
همه وبال یکدیگر مهره ها را دل از غم سراسر گره کشیده واز حصول
از ایام خود را تخم بد خصلتی انگاشته کعبتین را دل از تیغ
مهاجرت پاره پاره گردیده واز دفتر وجود نقش فرو خورده
را هیچ کس یکجا ندیده اصنافش از کساد بازاری دکانها
برچیده اند و دست امید از ربط خریدار کشیده شمشیرها
منتظر که آن فتنه بجوی باز آید و جنگ کوش بر صد اکثر تار
امید باد از آمد رزمی در نظر قماش نیمه را آتش بجان
افتاده وبیاع را در کلاه اعتبار شیء نمانده زر سرخ یک شب
زرد و عهد بسته و زر سفید بر خود همسیاه نشسته دم مخدوم
را به سبب نمی خرند و دسته یزدان کاغذ حلوائی نیمه بند
در ساده دانه شیرده سرد بر لب گریستن همراز حق رازدار
بی نیک کوکب دست جبار بخوان را ابتلای از سجده دعا مردوده
و خفت

وخشت کف نیاز بدرگاه بی‌رنج گشود لبت دلبازی لعلیه

سرخ و سبز را نتیجه رنگی در کنار نیست دهان گودی بیابی

فاکیازی در نسیم غبار رزاه انتظار امید که جلوه لعبت اخضر

و نیاز ریاحین سوختگان شیدای دو خنده انگیزی تنگ

مایلگان ز بساط نرد و تصدیق بلاتصور ششدر نقش تن تا نشیمن

نرد ششدر نشسته شدی اندا یا ایمان دلمو یزید و شکسته

باختگان نیم مرده خروش مهره‌های یکتا زده‌های ...

حریفان باکیاز نبرد دوی ارد دیلمیان مجموعی بذیر قمه

پریشانی چو بازی مجمع جمعیت مبدل گردد بیاقی

زهر دام قمارت جهان عالم که تحفه فند مهره تو در بست

هزار خم از حریفان و بزم از تو چو لعبه تیم در بکید شش

رقعه کلمه ... نوشته مرصف قانون لفظ گستری

و مؤلف اختیارات معنی پروری صاحب دان

گیاه زمین اشعار و ترکیب بسیار اجزای نازکی گفتار
نبض شناس عبارت باریک و علاج فرمای افکار
تاریک طبیب سخنان عقیم یعنی مولانا محمد مقیم بیانوتی
لطف عظیم ازل سرخرو بوده از شکست رنگی طبابت
محفوظ باشند بعد از اظهار صدق ولا اشتیاق آرزومندی که
نوشتن دلداری ملاقات آن مسیح الانفاس که بیمار
هجران را از آن دوای بهتر نیست مکشوف ضمیر الهام
پذیر میگرداند که این رنجور فراق را دوشنبه گذشت دیگر
عارض گشته چون نهایت صعوبت داشت کار بجای
رسید که زبان از شوربت شق شده ام چون قلم گرفت
شد و دهان از سودا سیاه گشته ام چون دوات
باز ماند سرم که طلبکار سرگران بود چون سر لوح کتاب
خورشش بالین کاغذین گشته ز پوست تن مقوائیم

کرار بهم

که از جرم کیمخت مهموم و بر یک تیماج جلد خشک گردیده‌ام
بی‌حرفم چون حاشیهٔ شیرازه از زیر ظرف انگشت‌نمایم
پیچیده‌ام اعصاب بی‌حرکتم چون رشتهٔ تهبندی از
میان اجزای تن خشم برگشته چون سخت استخوان
سوخته‌ام چون سطور الطومار نوشتهٔ نشتر و خود زاده
کلفتی می‌خوانند و جسد فرسوده‌ام چون کتاب شکنجه
آمده خویش را در تابوت جدید دیدن حالت نسخه
اهل سخن به عیادت آمده دیده‌ام نزدیک آن رسیده که این
مجموعهٔ درد را از صحافی زنده وجود برداشته بر بند و شیرازه
دندان طمع با اجزای لحم فرو برد و به لطف سرزنش سلاطین
گشته چون جلد بر دوشت سر آن جسد که نسب بسیار اید
تا بعد از شمار مرتب سازم با بخیهٔ راضی نشده بیماری از
کاتبان سپرده‌ام تا نسخه بر کسی تحویل ندهد رسیده روز دیگر

را بسر رسانید که بیت المعانی بعد این بتنها بتوسط ناقص
جزوهای دیگر خواهد کرد که کاتب از همه اوراق را گسسته آورد
چون نسخه‌های معاجین در پیش با بینیم ریخت و یکدو کس
جزوها را شیفته بوده‌اند مثل ما آنها را تصنیف خودی شمردند
ایشان نیز از این حرف چون خوب کناره گزین شدند
بیکسی به مرتبه سر رسیده که شرح توان کرد و از شعر جان نشانه
چون سلوک خلق را باین قانون دید ترحم نموده شکایت
فرمود احوال که این کهنه بریده دیباچه حیات نو یافت
اوراق از بعض تلف برآمد ظلم میدانند که چون صفحات
مرقع هستی شان نظر انسانی سخن نگذارند و زلفین خیالات
عرب و عجم چون بسته لگاه از بزرگ و کوچک ارباب
فهم نشود لاجرم این ترانه تازه را که بچنگ خسرو نکته‌سرا
نیفتاده و در پرده غیب برای نوای سخن مانده بنام

آوازه

بر آوازهٔ خدیو مملکت ساز پادشاه رعیت نواز نغمه
ریز ترنم کرده نیدا میدکه بیمن گوش گذاری زمزمه
شناسان بزم فردوس قرین سپر آهنگ عیار نوا گشت
چون نغمه گرفت نوای فاده طغرا صدای برالقاب بیتی حال اوج
ورق به بزم تمنای شعله نقام ز طوق گشت
عبرت نامه که مستهانند در حالتی که تیغ زبان خبر آتش
را قلم آتش شمردی و بجای قلم در اصلی دریست تیز
خطی بردی دوات را از معوله کلاه خود بیداد آتشی
مداد را از جملهٔ سپاهی لشکر الکاشتی قطعه زران جامه
کارد با تنخواه رسانیدن دشمن بود و مقراض گردان
نامه بهم بر زدن وصف مینمود کارنامهٔ آن فی ما خطه
کارزار از سخن بعرصهٔ آمد عزیز تفاوت مستیان را
بتقدیم و تاخیری التفات نمیدان مفتاح مفهجاکی بود بست

و عبارات سخنوران یکم تعبیری بسیار بی مزه ساختی
و کلام را برت کشودن نظم بلند دیگری آرایش نثر کردن
است فطرتیست وسیع و پسند عبری زینت کلام دادن
شعری آنکه بندگان قرار داده اند که لفظ صاحب قرانی و بی
معنیست و کلیه نیست اینمعنی و قسمی حق است که لفظ کهنه باشد
نه تازه لفظ تازه صاحب دالود دعوای آن کهنه منتهی شد
الواقع دلیر میدان سخن را باید بصیرای همدلیه که اکثر مقابلش
بدعوای بیگانه زدنی مصدر است هر گاه بعبود شناگر دو
نباخت بغارت فطوری جرأت نموده خود را بصیر منصور
نامد ملازمان که دعوی غیرتی برو دارند چگونه ست
بسر و خود را جیب شمارند چون بدعوای مقام خامه
تی پیام با مقدمه زبان آلوده لازم نمود که بپای مردی
انصاف خیدی از دست بر بصیر مذکور بحیز ظهور درآید

و فقره

و فقرهٔ تفرقه جا بجا نمود ار گرد ظهوری رحمه الله در دیباچهٔ
گلزار ابراهیم گفته به پیرایه رخنها دستش رونق شرع
معقول و بدرستی اعتقادش کار ملت ازو رست
مضمون ظهوری در دیباچهٔ مذکور گفته اگر دریاست تاب
رسانیدهٔ او و اگر کانست نخالش دهٔ او نصیرا در مکتوب
قاضی نور الله نوشته اگر دریاست تاب رسانیدهٔ اوست
و اگر کانست نخالش دهٔ او ظهوری گفته بتوضیح بیانش
نشانهای بی نشان همه دلنشان و خاطرنشان نصیرا
نوشته از پرتوی ضمیرش معانی دقیق نشان سرگشته
نزدیک و خاطرنشان ظهوری گفته دعوای بجا دلیست از
هر که خیر اوست گزاف نصیرا نوشته دعوای در کس از هر که
خیر اوست گزاف ظهوری گفته این مدح و ثنای دیگرا
نیست که عذر تطویل شنیم گفت سامعه در سواد نیل عبارت

که در شکرگذاری ناطقه لنگ شود و نصیرا نوشته این ثنای

دیگران نیست که تفویض با خموشیش وا نهد صاری تکلمش بر آنجا

سامعه از بن گوشش ممنون است ظهوری در دیباچه خوان

خلیل گفته عطارد بمنصب دوات داری چون قلم انگشت

نمای اقالیم شهرت نصیرا در دیباچه معروض نوشته خامه در

بیان ستون بحر هنر نمای انگشت نما گشته ظهوری در دیباچه مذکور

گفته از اسطرلاب بینش نبیها ارتفاع آفتاب فطرت

گرفته نصیرا در رقعه طلب اسطرلاب بهندی نوشته از اسطرلاب حسابی ما

ستاره‌ها سر از نیک برکشیدن نتواند کرد ظهوری گفته از تقویم

چهره‌ها با احکام آینده و رفته و حال پرداخته نصیرا نوشته

از تقویم سینه‌ها استخراج احکام نیست دلها تواند شود

ظهوری در دیباچه نورس گفته جلاجل العراق [illegible] جلال

بهر دامی از سر ته ریزد بلبلان منقار ببلال نمی‌گشاید از نغمه خیز

نظم

نصیرا در رقعه میرزا النظام نوشته بلبان هر قلم ناتنگ
آن نغمه ریز و جلاجل اوراق هر سفینه بهوای آن
ترانه خیز مجمد از خانه زادان طبع ظهوری بعنوان قبل
کسیری در نقوح سخن ایں برافراشته علم نصرت بسیار
ست ادلی کم آن کرفتن نسبت بدرجات تقبیه لطف
پرداختن با قلعه آسمان از آسیب لشکر حوادث در امان
مصونست حصار دیباچه نورانیش از برخش کهنه قرانی
محفوظ باد و دست شان از نقب زدن باز مانده بای
زدن کوچه سلامت شان مبادم شی
نصیحت مادری تنبیه طغرای سخن نشنامانده از لفظ تازه تبیه از قلم
به تغل فرزندی معنی کرکستان لفظ غربت که خواه نخواه از رنگ خامه
محسوب شامد ریخته قال نوشته تا صفحه امکان به پیرای
رقم منت تقاضا مزین است لوح ضمیران بنگاه آرای

بلبلان گلشن سخن طرازی و نغمت افزائی طوطیان انجمن
عبارت پردازی معیار نقود نثر و نظم دستور العمل نظم و
رزم از فیضان انوار الهی و لمعان اسرار نامتناهی
منور بوده خوشوقت باشند صحیفه که در باب تکلیف شیخ بیاض متضمن
بعضی از اسامی علوم بخامه لآلی رقوم نگارش یافته بود
سر دفتر اسامی ایشان ذکر گردید شخص ناشناسا قبل از این گاه ها از
تدقیق لذائذ ایشان طبع بجوز شاهدان لطائف عالیه پرداز
نموده بود و شربت ذوق از مکمن قدح جام وصال ایشان درکشت
فکر میکشود چنانچه باریک بینان دقائق طبیعیات را هم
آغوش هیولی و صورت خود داشتند حقیقت داران
نکات الهیات را متحد بماهیت عقول می شناختند در آشنائی
یگانه تر از آن اعوذ عامه مستحسن خواص بودی و در بعضی
الهام انسان تحقیقات اشراقی طریق مشائی بودی
بلا رنی

بنازش هدایت بتشکاه وجود و کلام اعتقاد را موج
ساختی و بآمیزش پرده‌نشینان رموز تصوف لاف تجرد
پرداختی زهره‌جبینان اشکال هیأت اگر بزن‌شان
دائرهٔ خیال شمردی و نازک‌ادایان رقوم هندسه را محجوب
قسمت بشکر دل سپردی بی‌آبشخور اربابان خرابی
منطق تصدیق لذت حیات نکردی و بی تذکرهٔ عرب
زادگان معانی و بیان نام فصاحت و بلاغت ناطقه
نبردی گاهی از جلوهٔ غزالان بادیه‌گرد قواعد نحو مست
و خندی بجبههٔ تصرف وحشی‌صفتان رسوم صرف تن
بفکر شگرف ادای زبانی پدر شیاری ذوق آغوش
خاطر آشنارویان مسائل فقه نشودی و ساعی ...
شوق هوش بدل آشنایان مطالب اصول و اصل ...
بلحظه بانگ فکر بر سر خیابان ضوابط النجوم بنجوم آوردی و بلمحه

بجمعیت اکرات در ملک عجم علم مساحت افلاک قطرات
افکندی و اگر در تکسیر از مثلث تا اثنی صد در صد نه بیدی
مربع نه نشستی دگر در جفر از انعکاس حروف متصدیرا
درست نیافتی بآرام نه پیوستی و غنچه آن نتیجه بدستیار
توفیق از چشمه سار طبع آبی نجوی لزن و دراز و لعو اکنون
که زمین پای همت سرزمین رزم را تدبیر نظم خرد و لم شکست
و پای همتی بعرصه نبرد نمائی ضراب قتال و قلب صفحه کشفا
میدان زنگ از دل بر سر پا است و سطور اشعار رات سیح
بر صفحات نهاد نظام یکه تازی سیر سر کشیدن دائره سمت
الرأس فرض کردنست و از ضاع نه کمان سر دل آمدنا
کمان سر از قوس بر آوردن کشاد تیر حل الانجیل که بسیست
و نیزه بلند قامت معنی مطول در جاش از محیط دلبرا
ثابت قدم جو پیوند بدان حکمت العین را عین حکمت
کوید

گوید از جهالت اشکال اقلیدس را اشکال مربع شناسد
و بدیهیات را نظریات داند کتاب شفای بیاض خواند
و حاشیهٔ قدیم را جدید نامد تفسیر را تفسیر الکافر داند و مقاله مجرده
حدیث را معتقد نپندارد چگونه باز نماید این امر حیرات
خود را هدف تیر اعتراض ارباب دانش سازد و امید که این
بیگانه وقوف را بر سوادی آشنا ساخته درین باب مجاف
دار ... طغرای جهان مرادات قلم آورد تیغ ... سر ماست وقت ... سیاست
باید که نفس حیات کند از هوس خوش باشد هر جا تا ز در اقلیم ... سیاست
رقم کند افاضی لغات ... محقق اشارات در ... ادای
تقریر و مدقق محکمات تمام اجزای تحریر معانی تذکره خیالات
تازه شارح قواعد افکار ربط آورده مغنی نحوها
بی ریا حضرت قاضی لغا با عبوست تفاسیر دست الفات
ذهنت ... در ... مخلص نواز ... مهربان ... حکم ...

مخفی نماند که این خم نشین تنهای افلاطون وار

شوق رموز شعرای مرشد نیست که اسرار زمین مکر بجا

نمیگشاید یا با اطوار پسران دکن چه رسد بعضی از کاسه

لیسان کشمیری سردله گفتار چنین میگشایند که

ولی نعمت خوان سخن قانع نظامیا میگوید که ببینید

طغرای قانع با آب و هوا که بار تکلفات ریاضت و سعی

در یافت زنده و لیکن شیخ محمد فانی مرده را بجوی کرده

برای آخرم بی برگ و نوا خوش عشاق ترتیب یافته

با وجود اینکه از ایام خزان دست هر حرفی که از انجمن بباز

علامت بهار شده بود بمقتضای آب و هوای کشمیر از شاخ

دیگر سر بر آورده اگر در بیس انزوا دل بگلشن بهوس را می‌رسید

مگر در کشمیر زنده قابلیت هیچ شرط بود که مرده در گلشن را بجویند

عجیب است از شما که با جملگی روی فهمی بر چه در راست آمید نموده

بنده فقیر الراجی

سخت قبلت انس گم شیخ مرده ریگ شده بود و تنها صاحب الحکم

خاندان حیدرآباد بال را نبدلت العین گرفتار دار شنید

هجو گفته شده با اعتقاد خود مذمت آن شیخ حیدر را منقص

میدانستم اگر مرشد من گناه دارد بید خاطر جمع خواهید دید

بعد ترک کنند یاران از گناه پاک شدم حقیقت گذرانیدند

حاجت قطب شاه از بند دلو سفید یعنی مهابت خان و شیخ

روپیه از بهشت خوان هند بچه را آباد بار کردانیدن و

ریسمانه از دست شیخ خاتون نتیجه معکوس دیدن

قیمت نسب بیوه یحیی خر ملایم گفتن و در رشت شنیدن

و ... از عقب ... دیدن و ... نیاز فاتی از اتحاد او

پس باز بندرانی مشهور تر است در بیابان شیخ رسید

میر حسین ... عرفان پناه استاج بحر ... قلندر

وقتی که از راه ... را اگره نزدیک ... فتحان ...

رسید سواری که از آن عرصهٔ جنگ بسی تاخته بود گفت
شاه من اینجا منصوبهٔ رفتار است نیست لهذا اسب را که داشته
پیاده آن بساط شد با آنکه از فرزین و رخ و فیل شدید تر
بود کسی مات مانده بود به پیش رهبری بازنده حقیقی از آن
شطرنج برآمده بشادی مرگ شود چون حوصله برد آن
آن قدر آن بساط بود چند قسم بیماری دست داد در جزو بو
آب عرق حباب کوچک ... اکسیر خواند و در شناوری نهر
اضطراب موج را طفلک بازیگوش میدانند ضعف بمرتبه ایست
که از تصور رفتار تن پای میلرزد و دلش در چه حالیست و سیر شهر
که در خوردن غم خود دست میزد در دکان طبیعت
متاع صبر آخر شد و طبله گلقند حلاوت لبریز تلخی
زر و شمالی روشنی بدل نرسید و از تشم حفظ عتیق الملکی
غریبه اگر فوج حکمت اطبا سر راه نگیرد برای در گذشتن

قاروی

قانونی عجیبست حکیمی جهان آفرین را باسم بی‌قهار
خوانده‌ام و بمقتضای تقدیرش ملخص خویشتن برده‌ام
که اگر دو غنچه نخل ما بر سد از بلند طول الم دست بلای عمر
بیت تیره بختم جای من تخم آسمان بن خواه آن جهان تن همان
خلقت همان طالع همان خالق همان محول همان به...
انچه لایق [illegible]
تا بدستیاری کاتب صنع ورق امتان شعاعی شود
حرارت قلم آن سحر رقم تاریکی ندیده روشن باد و مهر شعاع
قطره مشتاق [illegible] بدست یکی از یاران فرستاده بودند
چراغ افروز بزم دوستی گشته سیران مجلس [illegible] از تاریکی بیشه بر
کلماتش گل [illegible] تازه گردید و جوانان را انداز [illegible]
حروفش بدام عنبر زی کشید نسبت تحریر آن کلک
را سفید کرده و سیاهی را از تیره بختی برآورد والعف

در حسنکده صرف در دبستان دیده و باز نیز الکن بهشت
خورشیده جیم کف به تیغ ابروکشی حسن کشته دال خدنگ
در پای برکمان نهاده را بخونریزش تا زلفهای تابان مشکین نموده
سین بعقده کشائی مردمک فتان تیز نموده شان کف
خوی خوبی بر جبین نشسته صاد شوخ چشمی عهد شکسته
تا نجارت معشش درست آورده و عین از حیرت دیدار
کرده دوقاف قاف سر تفکر فرو برده اند که دسته زر کاف بر لا
که هرداں میکند لام بقصد کشت جنین دهر فلك بر دست گرفته
میم از دهن دربدی لعل مهر خموشی بر لب نهاده لام الف
جبهه تقائی حسن خط او دست دعا بر آورده یا سر از سجده
نمیدانم تا دعای او بد لهجه قبول نرسد یاء ع

نثر طغرا اگر بدیهه بود   دست دبیر پیام او نرسی
تا نخوانند خوبی سخنست   تا خجنی بر کلام او نرسی

اقرأ

رقعه نوشته از خوشنویس نوشته با مجموعه ملقب به دیباچه

حسن تقویم قرین فرد وجود سرآمد اهل قلم مخترع طرز شکسته

بیمثل رقم روشن ضمیر انتظام مهر طغرای اشهب الفاظ سرکش

بست نشان داده بوده کامروائی قلمرو سخن به تمهید تمهید

مخفی نماند که از آن فصل که دهر با فرستادن کتاب

وعده کرده اند بر سر مجلوکی آن رشک کارنامه ارژنگ

میان خیال و خرد جنگ است در نظر خیال انجمن است

نو خطان الفاظ در روی مجمع گشته و حادثه برات نشان

سر انگشتان نه نوشته هر یک از بابه خم دوات بطرز سیاه

مست افتاده و بالش پی حرفی سرگشته از شمار الفاظ آزاد

نزاده نامه قلم به نغمه پردازی مشغول گردیده و گروه تماشاییان

اصابع بجهت رقص اسپرد دیده بنقش تمام اجزای سخن

بدایع نقشه در دو رقعه جلد سرو کی بسته نشسته

شمع مجلس کوهر شب چراغ معنی است و فرد کی هنگامه
از معقولات بدیعی و در نظم خرد دلنشینی است از لطفهای شیوه
رقم افروخته و خامه در آبیاری آن نهایت مبالغ سوخته هیولا
حروف انگشت لو بر زلف خوبان نهاده و غنچه نقطه زبان
طعن بر خال بتان کشاده در ختان سطور تا کنون کسی نیز
ندیده و میوه های مضامین بوی خامی نشنیده از
شبنم نقطه صد نیسان بهلو بهلو نشکفته و از نسیم
هزار سیه بهار دو رهم شکوفه آب شاخ غزل سرسبز الفت
چهار جوی رباعی سرشار لطافت امید که نوعی نماید
که تقصیر را جهت ترجیح الطرفین حجتی بدارت انکه سواد رقعه
بمسیح دوران در طلب کر نوشته بوسته آن سیح ها
را دیده صفوا سکنی نتائج شبا ریخ آفتاب دست است بوده
ستوره برویر الطبع کوکب اقبال موافق باد اگر چه

این

این نامهٔ منتخب مرقع را که موقع نفع از جهت احدیه و شستن

کهن سرکه و کهن است و تسلیم طبعان را بخبث خود اختی

لیکن از آنجا که خویش را آلت تجربه ساخته به چند ساز

میسازد چون درین معجون بجهت نرم شدن کهن سرکه سرکه‌گیر شد

ضرورست برای یک سیر سرکه ده روز است که در ... سر مسکی در

و نمی‌یابد از هر که قبای سرکگی پوشیده بود سوای ...

و هر که ترشی رو ننمود از ان وادی تلخی بر دلش آورد

عاقبت خضر آمد از خضر سرچشمه مرا بها رسید ... کف جنبد

تو به سرکه از برای سرکار آورده اند بر شیشه خوب ... میبارد

از کم قناری خویش گداخته و بدرجهٔ لطیف رسیده چراغ

را در هم آغوشی شیشه پیدا ساخته ابروی ترش ... از

شیرین ادای رخم خسروی را پای بند نموده و چه ...

باین حبابش از نهایت لا ابروی جام جم نموده

از دیدن روی دلکش سهو گشته حیرت بین بوده و از
شنیدن بوی خوشش که در مشام شوریدگان رسید بیرون برده دختر رز هم
شیرگی ادعی نازد و پسر یعقوب بپاکدامنی او عشق مح
بازد الحاصل انقدر از خوبیهای آن پرده نشین شیفته
اظهار نمود که دل از دست رفت اگر مقتضای محبت جبلی
دل بدست آورند از انواع خصوصیات نوعی را احتیاج شهزاده
نمایند که قفل قلم را از الصق خود بر آن درج تواند کنند
شدند بار دیگر در سبح باز فکرش بصدیع ملاذ رطبی سید
طغرا اگرچه خود مژده در جهان نهند آشنایان ز لذت بسیار
ترسیم سرکه خوبی بسیار عاقبت کم کل کند حدیقه بنگارستان گل
رقم بلقائی [illegible] شاهی راه شمیم نوشتن لطف بند
عروس معنی غیبی در چهره کشائی شاهد لفظ الدین ملک
دانش را ضد بودن حضرت قاضی جلو بکرم سازی نظامه

ملحق

سخن تدارک سودی زمستان کرده بر مسند آسایش
متمکن نشینند بعد از انهای [illegible] عالمکشورآرائی مهر [illegible] که
یازدهم رمضان بدار القرار لاهور توفیق رسیدن شد
از زحمت راه چون لشکر سرما دستگاه فرمودن
اسلحهٔ بی اعتدالی بمرتبهٔ گرم نه بود که قطع اعتبار [illegible] گشود
برق نیز جلو تفنگ رعد را آتش داد و ابر لشکر بار
کف به تیرباران کشاد قطره قطره بلکه تازی‌ی بیگریز
تگرگ جنس یی هزاران سر آورد برف از سمند سعی خیال
افتاده که بر زمین نقش بست یا بخشکی [illegible]
موج شکست [illegible] از [illegible] طریق الطریقی [illegible]
مقاومت نماید و خشکی بارزوی آب را لقاعی نه بست
که بعد از شکستن هم بکشاید سروان [illegible]
سرما زدی نمود گرم رفتار زندان نصیب [illegible] بود گوارا

بخلاف ابلق نسیم اسب میراند و پیاده از سیل نعیدف

مات ماند هر که کعبتین قدم بر تخته یخ انداخت از بدلغزی

نقش پای خود را باخت و کسی که مهره‌ها نرد و ششدر

دستش را مهره گردان سر ما برد بدستیاری لغزش پای

زمین یخ بسته اصولی نگرفت که گران جان تابست بر رقصند

آواز دک دک دندان دماغش قانون لرزیدن اعضا زندان

صدای افتادن زبردان کوکب از شکستن ورق

و بار زحرج زدن سپاهان لغزشگاه گرد پائی خند بوسه

آمد که باز نگاه طفلان بگردش عمر رسید سالها دراز ستاره

بمرتبه تیزی نشست که سلاسل باید سم سنگین بگشند چابکها اگر

همه بالائی بود پایش تا کمر تخته لیسر در آمدن خبری بود کی

پا افتاده نرم روی که بر کنز خمیده دید از تندی کوه برید

شوطی قلم بحرف قحط نکاه در وجود خواست تا بها کس نیاید

از دست

در دوات زر روشن بسته شد ابر در نیسان شکّر سخن در

طبق کاغذ بلند معنوی نقش جواهر درستی باسمے

طغرای سخنی در صفت سرودی که ایشان در نامهٔ زلال بهور کشمیر فرستاد

این حروف کرنر کبری آن کلام فراوان تحت انفرد از ترقیع پنج راه ملمناد

رقعه که بخواجه [illegible] سرور دانا سوره

گل در هزار روی آیات سیپاره سنبل روشن فهم

سر خط سیاهی ریحان و طرز شناس مشق سرخی ارغوان

دیباچه نویس نسرین و خاتمه طراز مجموعه یاسمین ردیف

پرور زر مصرع سرو و قافیه رسان بدیهه تذرو مضمون

یاسمنای تاریخی بندگان خواجه لاله جوان مد آب

گلستان سرسبز بوده در سر فصل بهارستان و سر باغ شد

بران زینت نگارستان مسعود اکبری مخفی نماند که خاک آستان

راه شفقت و اریک کشت نیل سرمایهٔ اعتبار است و درگاه

نشانده و برگ از اشجار ثمر تنبه تو شهرک نهفتاده که کمالش و صنعتش در

ناظر بوی شرح گلشن نزهت‌بند دهقان زمانی دار صفا در سینه

گردد نشش تخم ریحان خط کاشته و مزرع سپهانه لقاد در دل نور بستر

ریشه سنبل زلف در شسته اگر غمزه بتان کمر عیار آبی جاه نخواهد

نمی بست از جوی رخسار آب برگشته ارزاده نمی نشست

هر کس آبروی سبزینه بهار کس در روی گردیده و ... حسن

شدم گون سر هند ... رسیده میزان ورزشش ... سنگ ... سبزی

پذیرفته که بیله از برگ نسترن باج نخواهد و شایان ... شاخ

پایان خراج لطف در ابتدا غنچه خورده از شفق نمی چمی در

معروض شمار نبوده و در استقبالش می حاکم نافرمان

سرداری نموده صباح للارض اگر از زمین نیک در چشم

گردون می انداخت معصفر شفق و شهاب ... کاخ چهره

خورشید منیر ساخت با قبای کلک ... سوخته نکرد و ... بل

در محبتش را

صحبتش را در لباس نه پسندد تا نیز آتش سرو ازین
نیلوفری نشود قمری تا کرته آتش در بر نکند عکس قطره
آتش جوئی را در دریا بار زنبیلت میکرد اند و سایه ذره آتش
زمین را کبودی آسمان میرساند تمغای تا یک قرص
ازین فندق سه جبهه خود نمیدید در چار سوی چمن دکان گلبند
سازی نمیدید اگر انقبض مزکلنار آتش مجاو عقد کشته ظلم صریح
و اگر بعلی تاج خروس مبادله نماید ستم قبیح پدر سنبار ری
تیمش در دست عنبار در کنار دلبر کاری تیمیش با بی خود
حنا دار رضا قش و همه آبروی سبزه مطرا دو در وش
سرمه چشم نرگس شهلا با این همه لطافت از قدر شکفتن
رنگریزان چون برگ خزانی کسب منفعت میکرد امید که
بریحیه توجه خدام چون گل بهاری تیمیش پیر نواند گشت
طرادتی که ازین بیت شاخ طراز دیگر زیلم سیر آبی جوی ببیند

ولی ز بخت سیاهش ندید مشتری مگر ز بخت سفید تو مشتری بیند

واقعه درباره بادشاه دکن چو بپای اخبار واقعی یعنی میرزا

مانعی صاحب صوبه ملک را حقیقت بوده بر مسند فراغت متمکن

باشند آنچه در باب استفهام احوال اهل قلعه دریافت رقم نموده بودند بفیض

درود بخشید مخفی نماند که یاران دربار را از متاع رسوم دیگر

چیزی در بار نیست درین میدان بخت آزمائی کسی نمی

توان یافت که بجهت گوی حالت چوگان قامت کوشش

بنا شد لشکر حرص بر مسند گرفتن جاگیر سوار است مرغ

آرزو بدبلانه حیثی لک نام گرفتار تر از دوی گوشه ها نظر

بپیچیدن صدای قهقهه شده صدق دیده های تشنه

لب دیدار گوهر احسان گشته و بذوق داشتن پیاپی

بدار العمل میدید و لیلوق منصبداری به نصیب شدن

دل آزردن می نهد هشتا بهشت بالای زنده نبا لوت اجرا

آرزومند

نمودند و بمناسبت بهمت اهل هر کار چرا نه شدند و جهت
و غیر جهت نصب اعدا و نسبت از رسم ظرافت خود حاضر شدن علما
را با در کار کمر بسته میخوردند و لباس را از دست باخته می پوشند
در آتش نگاه در پس اندر کنند تا الصقع بعد از نهار بودن
و بر سر پا ایستادن و با آفتاب سیح خلق ذکر کرد و خاک خوردن
و با آب عرق در آمدن مرضیه بیا حی بیا حی نمیدید صحرائی
طرف عام و خاص یعنی شدت بعد الشدت در جانب
در پس اگر در خون بر سر پا ریختن کمی قرع شود و در استاد
طرف عام و خاص تلافی میکنند درین ایام تاریک تمام حرص
نمود که خسارت الملکی از ناحق یک پهلی گرفته حکم شد
که جا بر تن تغیر کرده چون بیلیا یان بد بال کار چراغ
فرستند حکیم بی اسولو معروفی داشت که با فهمیده
تعالی نهایت و عرف دارد امر شد که بجای زمان قلی

در نقصان آباد شقداری سرفراز باشند بهاران فریادی شدند
که دار و غنچه ما چنین چون بالش یلکی تاریست افتاده از
دست ایلکچی اداد رخنا بیم فغان که نه تنش چون چرخ شکی بار ارا
بقدر جو گیوم کنند بوستان و فغان تولد بهادر بنظر گذشت حاکم سگ
بجهة رفاهیت حال تعینات کلکی سلطان نیابی دست و پا خالی درکوب
بنظر گذشتن رعیتی بروی فیلست واقع شد برای زرد مقید
چون دندان بدرسم آن بلدی سیاه در آمد اما نتوانست برآمد
منفعت آن طائفه که گوشه نشسته اند و بدریک آسودگی و بر روی
خاص و عام بسته چشم همت نصیب کرانشان سیاه نمیکنند و بهل
عالم را قوا بلک کار و تکیه تعلق نمی شمرند پادشاه حقیقی باران لطف
از بنده هوس تجلیل و شمار از قید پرستش اجلال رستگاری و دنیا لیکن
والسلام رقعه به تیمور خان نوشته تا هوای آتشکده عشق از دم
آتشگاه بوته گل مزه است مطبخ عشرت خانه میرزا تیمور خان را

با بلوم

با هیزم تر و سرد کار مباد مخفی نماند که با امروز از تره صحبت
بر سر کنند با درکت کشن بود لله الحمد که بدستیاری توفیق گذشتگی عود
قطع شد بلاهت مشتعلان سوختان طینت اگر بزبان تهمت ناپسندیدت
تخته لشان بی صرفتی کنند ما سنجوب سخن خورد که بزده تحول [illegible] از عقل
چون بید مجنون عجب کنند متعلق بر پای گلدسته بود و غافلان که سودا
خام هیزم بخته می‌شود تبرداران عقل که شعله [illegible] قطع نموده با فروزد
که هر یک از این بنجره [illegible] نماید اگر بتشوری برملا [illegible] تجدید طوبی
خود را از تشنه گشتگی شاخ [illegible] خنده که با عرق [illegible] شند فان [illegible]
تر و خشک که الا ماره آتش قرضی حرص بود خلاصی درست داد [illegible]
ناصحی که با کند دلسوز [illegible] که [illegible] شیار [illegible] نیستی
بر سر غفلت جمع طفلان چون [illegible] می‌توانم گفت [illegible] نیستی
رقعه که لطائف نوشته بود در تمام اجزای [illegible] ضرب المثل بوده
بسر بنگی نغمه سخن انگشت نما شد مقام تماشا این [illegible]

زنگوله بند بلند آوازگی حسان عجم ظهوری است که در عراق خانه نغز
در آمده بود و فرود چهار صد از شعبهای او ز دوده دم هر کس نغز الحصه
مقامش خبر است از عشاق نغمه سنج شنیده ام که ظهوری شعبهای
نغمه زیر است و نغمه پرداز او که قانونی بسیار لطیف شعبهای او از زنجک
سبیدها نقش بساز شعر فعل نرم این آهنگ گوش نغمه بزرگ دو که
میتوانند شد که هر کس بیدار نیره ز اسلام در آمده دم از شعبهای این بستر دو
ساز ایجاد میزند و ترصد ایان چو شیار حدوث یک شعب آن سر خیمه
آفرینش می خواند این زمزمه منتهی در از ما نیست و حال آنکه در دی
مقام انحصار الوالد کرها حیاته نغمه شوق معنی الفهم و الحد
مقام نجرد اند و انحصار الوالد بیت ترانه سخن را جمیره خوانند
نغمه سنجان بزم نظم سرایی چه میفرمایند که نظم است که نغز
آهنگ سر نم کوزه نسبتهای ناصحه نیهای موسیقار بکند می نفت
این صورت الکتاب لطیف از طوق نای کلک حق سرای هاتف ظاهر شد

رقعه

رفع گردند باده نوشی میشه تا دربار میخانه گیتی پادشاه
از وزیر کمتر زبیدقی مستی آن عاکس پیشه لرزد از اصل خود
باشند حیف اسلام است اسپ باران تعرض کو جلال بازی
میرود زیرا که تخته مشق بیدقست مشغول اند اسپ اسپ نواحی
و اقسام در پیل سپاه کجا اسپ رسیده بیدق
دستش بگیرند اگر منصور را شکل فرزین بپیدکرده نقش
می نشست در پای دار ایمان از کله آتش حقیقت اگر عیسی
سهو مستی در این منزلگاه می باخت جایی خرابی خود را می
مجنون اگر در این بساط آقا عتاب کج شاه نکند
عاقلش نامند و خرد عیب عاشقانه را در این بزم شیرین نخوانند تلخی
فرهادش نشانند کی امد منصوبه شد که رست و بازی بازی
میتوان رسید اگر در سلک طالبان مانند خویش باشد
دشت سبز کوه سبز سبز خانه سبز بازار نو شد گردش باده میخانه

آتش این سخن‌زبانان لاله‌ستان‌ها سان گشوده که از هوای شمع گردید پروانه سپهر

و عندگاه چو جوش ریاحین به تسخیر شاخسار نماید چه لطف نشست لب پیمانه سبز

بتازگی نخل قسم بر این همه چون ری نوبهار طبع سخن دمی در بزم

بر می نشاند که رنگ از شکفتگی‌ها الوف طفل غنچه بوی از زیر

دماغ شنود چشم نرگس بی‌خرام آن سروقدان انس داد از میل

گریه‌ها هندالوی سبزه را آب برده چهار چمن یک ربع نشین آن از وی

باغ مهندس گیتی بر هر که را قلمرو خرابی خوش شمرده بیت چو بیدار

بدون تکرار گذشت و برهنگی آن سبق آموز معنیش بطور موزون

روان ندارد و بینایی چمن نغز گفتاران بهنگامه حسن طرب

بسر کوبی ساغر زبان نکنند پیمانه بزم در میان رندان

خود را گوشه نشین انگاشته و صدای بطرب جان‌ها غوغاییم

خوانان پای از دایره بیرون نگذشته نظم

نداند معنی تو این گلشن صفائی ٭ بسیر این چمن بردار پایی

جدا زان

جدا از آن می که ریزد لاابالی ز باده جام نرگس شده خالی

ز هجرت سرو و قمری بی دماغند گل و بلبل ازین بس در فراغند

بنفشه از غم آن رشک گلشن کشیده در شکنجه زانو همچو سوسن

رسانده زنبق از رخساره کاهی شکست رنگ لاله تا که و ماهی

گل جعفری خزان حالش مبادا که لاله از غمش سرخ و سیاه است

نباشد یاسمین را تاب دوری بود سیر تماشای گلشن ضروری

زمین را تازه رو سرسبز از گل بده موج هوا را جوش سنبل

نشاط آور بصحن این گلستان لطف آبیم گل ذوقی بر اوراق

سواد رقعه که میرزا کاظم زرگر باشی به سعید نوشته صاحب سرشت

صحیفه که در عدم تحریر آن بدین رضا نموده بودند جهت تمام تحفه از فرق

جیب تا سر دامن از خبر رسید و دشت بیاض ارقمه که قابلیت

نیرای رقم با آن ندیده بودند چون از صبح کاذب سید شبستان دل ما

جوی نقاب صفا کشید معطر گوهر فاخر چنین نغمه که این همه گوش

بمکتوب سفید آب لکای رنگین یافته و لحظه با خویش گفت که

مقدم این صدف آبی از سرعت قاصد در راه ریخته و تشنا

رو یان کلمات عبث آمیز در کلم معدوم انداز متقلی سخن بالعمه

شنیدن سطور شوق برآورده گفت جای شما کاغذ در نگاه سرازدا

قرات کلمه انگیز که در برده غیر ایمای ورق نانوشته خواندن بدیده

مقصود شناس مشاهده کرده برآشفت با آنکه طبع الملا است

کمیت خامه شیرین خرام را که مطلق العنان عرصه بیام بود نعل وارتر

کوان زدن از طریق نکته وری است و شیوه قدیم را که مرود د

ایام بود بالطبع تازه پسند جدید خواندن ضعف بود در حضور

سامعه برست را شاهد رقیه بی خط و خال جوش نمود اما دل انبساط

طلب را چنین جایی این ساده کار موجب شگفتگی بود میدان خالی

عذر خواه تیز جلوی یکه تاز خامه است و الا مسلطنتی تو

جواب نامه چه سالو که موجب تعجب مجلس گرد و مقصود در دل نگشود

رباعی ملک طغرا با قبقای نقام سلو جهدی بلند و پست [illegible]

مینی برابر و مزل رنگ زمینش کاغذست تا آنچه هست نوشت

بیتیکی از دهستان نسق بند دهده سعی [illegible] سلامت

لذ بد تخمی مردم این مرز و بوم [illegible] بیلوقتی [illegible] کشت

زارد مداخل چند خروار شالی فرستادم بتکرار [illegible] مالک خوشه از دو

تا بیندکان بلدار نه بهره نماند [illegible] طعامهان [illegible] و الله تعمیر آباد

داده گاو در حصه این رشید [illegible] بیکاری کردند [illegible] برای حراثت

دم آبی [illegible] جانور [illegible] دارنده پایی سرآوازه [illegible]

که [illegible] الهی مثل چوب [illegible] زبان [illegible] دراز [illegible] گردد

کوتاهی کمندم نمایان جو فروش [illegible] که از بوریت [illegible]

به تنهای [illegible] رسیدن [illegible] بی [illegible] گفت [illegible] مخالفت

نماند رأیت [illegible] جنگ [illegible] ایش [illegible] کدام

از کلک آن [illegible] طغرا جهان [illegible] گوشه

کر با نجیه خود نس بو میرا نه در آیند و بیکل حالی ازنام ابهد ترف مشتاقان
کی بودن المتمس یعنی خانه در آیند رقعه میرزا رحیم تحفه امید ...
رحم کرده مایل آمدن شهر شنید جا کدورت مهجوران کم از
دریغ می صفا و نیست فراق زدگان اگر حال نظاره جار جار کوی
در نوعی دل زندگان در باغ خوان رسیده و بهار بی مزه کیفیت داده
زنهار که بنمونی ملاقات طریق نشستی در ان بازار تا که نخواهند انداخت
که سیر عالم آب و بین برقعاه و جهی سیر قرب که ما همان کنار لبیم
تا باندر زنگار رنجانی و غیره تفنگ را بآنجا طلبیده از آنجا لطف می
در بغل ساقی کرفته و دراز تیمه در شبستان بطور پنهان شد
و سرجات صراحی برده خانه شراب نزدیک می آید و قدر ولیاقت هزار
رو غیبت بار نشاط مهیا میکنند که هر را بهم شوق صید از کلیه در سر افتاده
میخواهیم یراق خود را با ساعت و لت تکلی درست کنند کمر بسته که
نزدیک ساعت فاصله شوکت تعین ستند که صرف سالک مشود

نو

رقعه که محمد شفیع نوشته قال رعایای زمین داران کشمیر بسند

قبله ارباب همیشه مشمول الطاف کاری چند شده در کنهٔ فیض چه رسید

نهت هر وقت آن بی توفیق بجوی درآید محو آتش دستی بود

داراین خاکستر پیل چراند فرود آورد آواز تیر و ... مال آن سری

حکم قدام جاریست اگر ... با همه بر حسب افغان شادی با شکسته

عنایت کفن لطیف ... در روان کرده از دولت ... برد سامان

کمر بفحوای علما و حکما عالم ... بلکه کافری عقیده ایمان

دوستان محفوظ باد الشفیع یوم المیعاد در رقعه ... آن دوستان نوشته

در جنس تماشای عبرت بازی بازی نوشته اهل کمالات

تا چار محمل عناصر ز بازیچه که رستم وجود ... از مقام

روزگار رنجانده بر دل داد و ... ما همه ... نقشی ساده

سرد و سینه ما ... کرم شده یاران قدر داده اند که تا زنده فلک

... انجم ... از صبح نیاز ... بازی نه ... ده ...

خوبان زر بر من خرمن و فرش میکنند شمار گویی نشسته پسته

مشغول اگر ازین قرار تمام شب بازی‌هایی وقوع پذیرد هیچ ناشده خانه

بعضی بر سر خروس بار خواهد گشت همه اصل صحبت مجلس اگر چون

نجبای سر پایین نگاه میکشید از نقش تماشا خالی نخواهد بود

ناله‌ها کمیت والله اعلم بقلم نوشتم بر سینه خوبان حلیم

گویا قبولی بسند ماهیچه بود اگر گفته کباب خوراک برنج طعام شمرا

درست تفکیر ساز ابنه دیگ‌ها را از آتش نزدیک داشته

تغار بر سر گشنه میدانی از گوشه نشینان متوقع خاطری

بودن دام غیبت ساختن است و از ریاضت کشان طلب

یخنی نمودن بجا مگو که کسی بر ولقانش خدا روا دارد و سه

پوست تخته قناعتم برای گوشت مهمانی نو فروخته شود

هم چون گشت کول هیزم با آتش دیگ خویش ضیافت سوخته

گردد کاسه بلا بطونقی لیسیدن محتاج شستن نباشد

بانوزید

همت بر آنست که از خوردن اطعمهٔ عبد اللطیف
درست لشکری و با اغذیهٔ روحانیه اکتفا نمائی در مطبخ طبعم
دیگهای فکر در جوش اند و مصالح لذت افزودی میسر هیچ
ریزه کاری تشبیه و گوشت فربهی استعاره و آب روانی کلام
و نمک شعر سنجی و پیاز بهجه انداز و زعفران رنگینی طرز و روغن
چرب زبانی لفظ و شکر شیرین معنی و فلفل خیال
و دارچینی گرمی گفتار بیک خوبی در وقت خود بدستیاری
طباخ توفیق بکار میرود و روزی نیست که مطبوخات عجایب
محفل سخن فهمی نرسد چرا که اطعمهٔ ایشان ...
نعمای همه مند نکردی ریزه ریزه طعام ملک آتش ...
کابنجا طبق کاغذ مطبوخ معانی از رقاق تیغ کلک آواز بر آید
قوت دل عشاق چو گفتار ... عجایب ... گشته شد
... حقارت ... از حضیض ... فربه وار

بنده بعرض اوج همایان طالع خورشیدی یعنی باریافتگان
درگاه فلک بارگاه شهنشاه و ایستادهای آستان عرش بنیان
صاحب عالم و عالمیان میرساند که بر عمومی توفیق ملحق شد
که در صوف خانه کشمیر اختیار گوشه نشینی کرده بدعای دولت
جاه و منزلت روزافزون را که ورد سحرخیزان عالم است اخلاص
غیر آن نیست دست آویز رضامندی خالق نموده است
لیکن بموجب المجاز قنطرة الحقیقه تا صاحب مجازی ما حقیقی ازو
راضی نشوند صاحب حقیقی ازو راضی نخواهد شد لهذا امیدست
که عتبه علیه تقصیرات او به بخشند تا در آن درگاه والا در
سلک خطاکاران نماند چون درینولا شنیده شد که متصدیان
صوبه کشمیر در ساختن مساجد کوهستان نهایت جد و جهد میورزند
بنده که متصدی صوبهٔ مذکور بود لازم دانسته که در باب
تعمیرسازی مدارج سعی نموده تا زکی متعرض خدمت نگردد

لاجرم

لاجرم صورت دیباچه طرازی مخزن بیان الیس تنا کف اضطراب
شنوده لعل سخن بدان لب برحمت یاقوت سان زمرد لایح گردید امید کش
چه سپاسان پایه سریر عزتش از طعن با آبرو و گوهر و گشته وسیله التماس
نخستش تقصیر آنواید تمامت گناه وشفا از بزرگواران رسید سرا خورش تماشای
تاج سلطنت بسته فیروزه فیروز بخت داد آرایش یاد و نیز جلال لا
منشا حیرانی آیات رحمت چو پر اندیشه اعلا شهود رسید که تقدیر معروف گشت یکی
معصیت علم هیچ مثل احملال در وسیله بدانکه کج آدات بکلمه سیران رشت
کسی فرقه نجات بکمانداران لغت سپردان تربت و جدایی بجلد شیبان
عوض شدن تیری از شیب شعله خالص فی کسی که روز قیامت لی و فرشته
عذاب از تو عذاب مطلبند عیب نکوی خیال رنگ التماسیه را بجه گناه
کلمات شاد در کتب بر بحر گرفتار جستی و نقاب اندر روش تقصیر را اقدام خطا از قرات
تاریک خواهش در سیاه انداخته این قسم که از هر دو بلیه نجات صد امن نشیند
رسید در میزان حساب خیر و حسان خواهش بید و از این رباعی که عدد قلم محجوب آن

دزدی سخن کشت سنگینی جرم از سبک خفت چون خواهد گذشت

اگر تو براز رو حیات نام هم کوی میزان الظلم [illegible] اعمال [illegible] شمار

نشتر قبول می شود اگر بله برست نام لنگ [illegible] زشتر [illegible] اعتماد حسن

اعمال [illegible] مشتیاتش [illegible] عصار روغن [illegible] از حسب

زاد کنش آنچه از دکان تقطیر [illegible] برده قیمت آن شمار [illegible] محمود حنا [illegible]

نطلبیدم [illegible] رحم از کارخانه [illegible] بهای آن

شماری اگر بسیار است [illegible] این دزد [illegible] احسن [illegible] قرار

از حصه طلبان [illegible] ملا کمال [illegible] وراق و ملا [illegible] دباق

و ملا [illegible] صحاف و ملا [illegible] نساج و ملا [illegible] خیاط و ملا [illegible] خراط و ملا [illegible]

[illegible] و ملا کمال [illegible] حداد و ملا [illegible] قناد و ملا حلمی جلاد و ملا [illegible] عطار و ملا [illegible]

عصار و ملا حلیمی طباخ و ملا [illegible] سلاخ و ملا [illegible] قصاب و ملا [illegible]

و ملا یوسف دباغ و ملا [illegible] صباغ و ملا [illegible] طراح و ملا [illegible] سیاح

و ملا [illegible] نقال و ملا [illegible] کحال و ملا [illegible] و ملا [illegible] و ملا [illegible]

[illegible]

دلال و ملا فوزی حمال و ملا جرمی قصاب و ملا فرقتی جلاد خجندی
موزونان دیگر با سنگ اطلس رد ترازوی و عجمی سنگ ساز که نیز استاد اند
چسان بدین پایه فضلی خواهند رسید که بیدار حتی مال شخص تنها تمام چو کسی
و بسیار تکمیل زبان امانت رسیده بود از زمان بهمن جامعان هزار زبانست
که امانت فرزی از شاد در هزار زبانست جمع آمده اند جمع صیاد در سلسله ما هر شیر فارسی عصر
عصار که بی عصمتی کافر خانه زرنگی چو گوساله سامری مشهور گردید و ز تحسین
ما کدام است آن سعید در روش بحر آتش وجود رسید سر حلقه از بهشت که محمد سعید
انهر از زمین علی خیاط است نیز مدیست که چنانی دوات و قلم میر حکیمی عوزان
ور رشته بیش جمع میکند است و تیر انهم از جمله کان آمده لعل از بیداد محمود خباز
نان نمی بود عوض سیاهی و کاغذ مشت بری آتش زبان قلم و تخته
می نمودی ملا رضای کوری که دوات نعمه دار با آتش هر نیز سنان تیر و قلم
بر شنیده به بیرت ... تخته فرد کاغذ سفید م کو شبان میدید گندم
راه سیاهی خمیر لوط است و قیمه سیاهی سقف گمان از قمر سواد دانا

مشروطست تو که برای تماشا کتابها بر طاق خانه گذاری از مرآت
عالم استعاره و تشبیه چه خبرداری لغت عربی در فرهنگ جاشتن
دلیل بر حماقت است و لفظ فارسی در قاموس طلبیدن عجبی سربلندست
حروفی چند در منطق معروف صحبت ایشان نخست ندیده و الفاظی چند در
عربیت بیان معنی توان کرد نشنیده از مطول قابلیت بر دلاور
قدمی توانند گفت و از تحریر فهم خویش برگویند اندیشی توانند سفت
هرگاه که تشبیه لغزیه را امید است عجب اگر حسنه را قبیحه خوانی با این دانش
از تحریرت چه برآید و با این علم با ظرافتت چه در آید قطعه

چون باهم مسخر ز توانشا بنویسیم اول ز غلط کاری املا بنویسیم
بر کاغذ و بر لوح فقرات ننویسیم افتد بدرازی خوبیها بنویسیم
جز بی مرکبی بر طبع صفحه نیاید بکنز شتر تو بر کاغذ حلوا بنویسیم
با این قدر از نسبت فکر تو چه کمتر در قولت اگر قبح ببالا بنویسیم
هم نشنو و گفته ات از نسبت الفاظ هر چند که بر تخته ببالا بنویسیم

نظم

نظم تو که آب قیمتش کاغذ را ناشد من بهر چه بر کاغذ لعلی بنویسم

از درد بیت انفرد چو کتابی لشکسته گهر علاقه نثرت را مقوا بنویسم

طغرا نمرد فعل خشک کسی تخریج چون حرف امر و سلم کرما بنویسم

محمد شاه نوشته شده با بندر سورت از آب مجاورات باد خوش

بار

هوائی که آمد از سفینه طالع میر محمد شاه بندر ساحل مراد رسیده

بجز شناس حقائق سلامت از انگونه بجنبت این خس وجله عوارض

ستیزنده ملک چون حباب از بیر شده بود و از دیگر خیزی بحر بیوا

معروف نموده چون کشتی بانجه نومیدی فتادم و چون لنگر العطش

محرومی تن دادم و چون باد بگرده دلم آه سرد پیوسته و چون

صدف اوراق تخته خاطرم نشکست و چون صدف سینه کوبی

کرده ساختم و چون گوهر با سنگ سیاری اندوه برداختم دستم

چون کف دریا زدن ملک نیست و انگشتم چون پنجه مرجان لولوئی

روغن گشته سرم چون تابه گرداب ربوده از نجوم لبو و با چشم ماهی

در آب بجا می راه نبرد از بس رنگلند طوفان بحر تاسف شده ام
که قاصد دریای وقوف شناسای نداشتم و بخیره (۲) عهدی خبردار
نشنیده نگماشته اگر شیشه از بیم چو نگاهی سر فرازی نشد
در بکوش به تفصیل نقصان مال بیرون مسکن گذشت [illegible]
طغرا لجاد طالع خورشید لجی گر بهر دو خویش دوا آورد تحنیک
ماند چرا روید من که بهار دیده از آن کوه با عجبیکه دوا آورد بحشک
بعد نیری با چراغ بزم عشرت افروخته باد بران دلسوز طلبه که شمعی
روشن بتاریک نخانند که بتاثیر آه مدرسه نشینان آتش در رشته های
مشعل افتاده است و از دستش خیالکده سر به سر برنگ خیال
فانوس میکرد دراز دار دو مجلسان سابق یعنی از شکر بیک دو عاکسری قلی
آکبر دار ارشاد را برادر انبار رحم انداز ایشان نخیست از نظام عینی
است که مشعل افروزی بی عدست اولادشکار در شد چو سیر دنیا
مدرسه التفات خانه مشعل نماید امید که بر مولانا چون شاگرد شمع

عزراز

عوارض روشنی مهتاب چراغ حرف برق سحاب [illegible] الله درجهان نموده

بقول [illegible] کرام [illegible] پایه آتش سوزنده [illegible] اسباب [illegible] تشنه [illegible] مشعل

[illegible] فروزنده پاسخ طواف نشسته [illegible] مقام

جهانی [illegible] بر آن رنگ [illegible] رسم رنگ [illegible] نقش [illegible] عشق [illegible]

از فیض شرر بحر [illegible] آه همچو سوخته بلا محمد معمار در وقتی که موکب

همایون اکبر شیر دلیر سید السلطنه لاهور تمام سرور [illegible] نمود

قدردان صورت نگارنده صحیفه تازه پایه شناس نقش کده الفاظ بلند

آوازه طرح پیوند روانشوری کتاب طراز بلند ایوان نقش گستری

مجمع خجستگی اطوار ملا احمد معمار خرابه دل [illegible] آب و گل

رشنای تعمیر نموده و نسخه عمارت نشاط تعمیر [illegible] حرف [illegible] کاری

زینت [illegible] بخشید امید که تا کتاب [illegible] است [illegible] رقم

باقیست وجود ایشان از [illegible] در [illegible] مشغول باد سواد [illegible] تحریر

[illegible] شد امداد [illegible] چند [illegible] دوات نقیر از

زلال سیاهی مانند دست کرم نقال خشک مانده و دندان دهان
مخالفان تیره درون و شیشه یا مینا بالا بکلی از جوی سواد
خشک و بیحال مانده و خشان خاکی در قلمدان دوات تنگ
که زبان قلم خامه شکسته و کلک مغز دوات بیرون آورده
اکنون چند گاه است که با هم آشنایی نداریم اگر چند لفظ دود
از آن هر کلک غریب که مشاطه مشتولان جمله گاه کتاب خواهند شد
بعنایت الله صلح این نزاع کرده و حسب ... عروس دیده
نمی توانند برخیز و بیا خوش می کنیم بر دیده نشین و مردمی کن
تمت الانشا ...

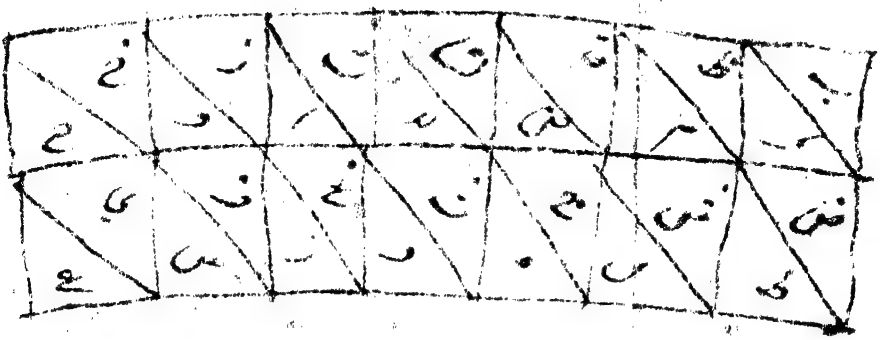

بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مجامع رسانید [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] والنجوم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سبحان [illegible]

[illegible]

[illegible] الربیع [illegible]

[illegible] الاسماء [illegible] والعظمة [illegible]

[illegible] اللطف [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] باقی [illegible]

[illegible] رسید [illegible] ز [illegible] بود [illegible]

[illegible] ابیات [illegible]

چون [illegible] رسید [illegible]

[illegible] باز [illegible] کار [illegible]

[illegible] بنام [illegible]

[illegible] این [illegible]

[illegible] رسید [illegible] آید [illegible]

[illegible] رسید [illegible]

[illegible] رسید [illegible]

[illegible] رسید [illegible]

[illegible] رسید [illegible] الله [illegible]

چون [illegible] رسید [illegible] گفت [illegible]

خواهی ... [illegible] سپیده [illegible] و در حال [illegible]

[illegible] که راه [illegible] کیف [illegible] تر [illegible]

چون [illegible] که [illegible] سپید [illegible]

[illegible] که [illegible] سپیده [illegible]

[illegible] سپیده [illegible]

[illegible] سپیده [illegible]

[illegible] سپیده [illegible]

[illegible]

[illegible]

سپیده [illegible]

سپیده [illegible] ال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

دو روز [illegible] منزل [illegible] [illegible] الکای [illegible]

[illegible] محکم [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] روان [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible marginal notes]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سبحانه

[illegible] و العظمة و الکبریاء [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] القديم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] السماء [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در بیان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

از همدان [illegible] و الحاصل [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible]

گماشته [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

در انجا [illegible] عظیم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

عرض [illegible]

نقشه [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خاطر خود جمع کرده [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] کار [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

جمعی را که کار رفته بود کار را از دست داده [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] اصلی [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] چند امیر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

از [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] علیه السلام

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

بسیج ... [illegible] ... عثمان ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

نقل است [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

شکسته [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

202

حوالات مو[illegible] راگشت و حوالات جزء با مرحاجی [illegible]

جمیع [illegible] اعلام [illegible] و مکتوبی نوشت [illegible] در انتظار [illegible]

جمله [illegible] نوشت [illegible] نوشت که [illegible]

دارد و [illegible] حوالات [illegible]

[illegible] با [illegible]

[illegible]

رسید [illegible] از هر جانب [illegible]

و [illegible] و [illegible]

[illegible] از [illegible]

[illegible] اعلام [illegible]

[illegible] اعلام [illegible] عبدالرحمان [illegible]

[illegible]

[illegible] تحقیق [illegible]

جمیع [illegible]

۱۰

[illegible] الحمد لله [illegible] بالشعث [illegible]

[illegible] حکم [illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible]

[illegible] حضرت [illegible]

[illegible]

فاعل [illegible]

[illegible] قطعه [illegible] فعلن

فعلات [illegible] قسمت اثنا عشری [illegible]

[illegible] حوت [illegible] عقرب [illegible] میزان [illegible]

[illegible]

[illegible] آتش [illegible]

[illegible] آب [illegible]

سیار را تحصیل اراده [illegible] از وقت [illegible] خانی [illegible] یاران

هم [illegible] اتفاق [illegible] وقت [illegible] [illegible] گشته [illegible]

درین [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

حاصل [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

لازم ایام [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] این [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

تیر ظلم وجور [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] آن [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] فرمان

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] حضرت [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] عظمت [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] گفت شیخ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] شیخ [illegible] الصفوة [illegible]

[illegible]

[illegible] گفت شیخ از [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible] شیخ از [illegible]

[illegible]

[illegible] شیخ [illegible]

نزد اکثر فقها صحیح است [illegible] با وجود [illegible] میان آنها

[illegible] که در فضل [illegible] و در باب [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] شده [illegible] است و [illegible] [illegible]

که [illegible] [illegible] [illegible] باطل [illegible]

[illegible] مسئله لا [illegible] الا [illegible] [illegible] جمیع [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

بالعکس [illegible] [illegible] [illegible] است [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] آنکه حضرت [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ضیافت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] علم [illegible] جهان [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] آل القیت [illegible] اللیم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وافضل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

210

280

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] بعد از آنکه [illegible]

[illegible]

[illegible] ثابت [illegible] است که از [illegible]

[illegible]

[illegible] است [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] از آن [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بعد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کاملی از کمالاتی صحت یا [illegible] بمعنی [illegible] است [illegible]
[illegible] الا العقل [illegible] بجز [illegible] [illegible]
[illegible] اول [illegible] قبل از [illegible]
[illegible] العقل [illegible] [illegible]
[illegible] الله [illegible] اول [illegible]
[illegible]
[illegible] آن [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] است [illegible]
[illegible] آن [illegible]
است [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] است [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ترک الدنیا [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ايها الناس [illegible]
[illegible] فاشكروا [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

چنانکه [illegible] ابن [illegible] بعد از [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کشته است [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

9264

رسید عید فطر بر [illegible] مبارک باد

به تیغ عزم و بدولت [illegible] مبارک باد

[illegible] لغو الله [illegible]

تاج اقبال و دولت مبارک باد

MANUSCRIPT

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

انتهى ما في نعت حل منكم

شرحها لابن بالقلم

بسم الله الرحمن الرحيم

كوكب المجد من افق العلى صعد

في الدجى يحيى وفي الخمس خدا

ابشر بطلوع هذا النجم هاتف

لمولد السلطان في الغرا موئد

سنة ١٢٣٢ هجرية

قلت هي البين يا منذ اقبلت نحي

ثم اذ هموا ولا فعل غير بد

فانظر ملوع اس من حبي وسعت

... عفيت ... العنات بالكرم